

Plagiarism Checking Report

Created on 2024-01-14 15:13:06 at 15:13 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
3534040	Jan 14, 2024 at 15:00 PM	boonmee.kaew@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	โครงการย่อยที่ ๕ พระเกสรดอกไม้ สมบูรณ์.pdf	Completed	7.06 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	Happiness in the Buddhism's Perspective	สุธีโร, พระมหาวิเชียร	พุทธมัตถ์	0.96 %
2	The Anisoong Heed Hor Trai of Wat Phra Luang, Amphoe Soong Men Prae province.	Apisakmontree, Sirisak	ดำรงวิชาการ	0.69 %
3	ภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนา เพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธปฏิมากรรมสมัย	หังมั่งมี, ทิพวรรณ	วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร	0.35 %
4	Influence factors to the success of the local development plan on Saraburi Municipality, Mueang Saraburi District, Saraburi	อินทรประสิทธิ์, สุรชาติ	วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์	0.32 %
5	การศึกษาคัดการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนา เพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธปฏิมากรรมสมัย	หังมั่งมี, ทิพวรรณ	วารสารวิจัยศิลปกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	0.28 %
6	PUBLIC PARTICIPATION IN ADMINISTRATION OF THE SAKON NAKHON MUNICIPALITY	Ritthitham, Wichan	วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	0.24 %
7	การศึกษาพระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะพม่า วัดม่อนปู่ยั้ง เมืองลำปาง	หังมั่งมี, ทิพวรรณ	วารสารวิจัยศิลปกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	0.23 %
8	http://ojs.mcu.ac.th/index.php/socdev/article/download/4483/3192	ojs.mcu.ac.th	ojs.mcu.ac.th_nutch	0.22 %
9	Creating Sincerity of Civil Society Towards Participation with Local Government Organization	Pholar, Sombat	Journal of Modern Learning Development	0.18 %
10	ANALYZE STUDY THE BUDDHIST ETHICS IN THE CAMADEVIVAMSA LITERATURE	แสงสุข, เทญพิตรา	วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์	0.17 %

ไทยสดต้นตปีฎกษณ์ณินกายอุปริณณาสกภาษาไทยขุวิไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกาย
วิมานวัตฤภาษาไทยขุชาลฎกไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายฉกนินบาตชาตภาษาไทย
ขุมไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายมหานินเทสภาษาไทยขุปไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกาย
ปฏิสัมพันธ์ามรรคภาษาไทยขุอปไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายอปทานภาษาไทยขุอปไทย
สดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายอปทานภาษาไทยพระอภิธรรมปีฎกค้าย่อชื่อคัมภีร์ภาษาอภิป
ไทยอภิธรรมปีฎกบุคคลบัญญัติภาษาไทย

อังกฤษคตกรนิกายนวกนินบาตภาษาไทยองทสกไทยสดต้นตปีฎกอังกฤษคตกรนิกายทสกนินบาต
ภาษาไทยองเอกาทสกไทยสดต้นตปีฎกอังกฤษคตกรนิกายเอกาทสกนินบาตภาษาไทยขุ
ไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายขุททกปฐาฐาภาษาไทยขุรไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกาย
ธรรมบทภาษาไทยขุอุไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายอุทานภาษาไทยขุอิติไทยสดต้นต
ปีฎกษณ์ททกนิกายอิติวุตตกะภาษาไทยขุสุไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายสดนินบาตภาษา
ไทยขุเรีไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายเรีคาตภาษาไทยขุมไทยสดต้นตปีฎกษณ์ทท
นิกายมหานินเทสภาษาไทยขุจไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายจุพินเทสภาษาไทยขุปไทย
สดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายปฏิสัมพันธ์ามรรคภาษาไทยขุอปไทยสดต้นตปีฎกษณ์ททกนิกายอ
ปทานภาษาไทยพระอภิธรรมปีฎกอภิสงไทยอภิธรรมปีฎกธรรมสังคณินภาษาไทยอภิวิไทย
อภิธรรมปีฎกวิภังคภาษาไทยอภิปไทยอภิธรรมปีฎกบุคคลบัญญัติภาษาไทยอภิภไทย
อภิธรรมปีฎกถาววัตฤภาษาไทยอรกถาพระวินัยปีฎกริมหาไทยวินัยปีฎกสมันตปาสา
ทิกามหาวีภังคอรกถาภาษาไทยอรกถาพระสดต้นตปีฎกที่สื่อไทยที่ขนิกายสมันตปาสา
วลาลินีลลขณรวรรคอรกถาภาษาไทยที่มอไทยที่ขนิกายสมันตวลาลินีปาฎีกวรรคอรกถาภาษาไทยมมอ
ไทยมัชณินกายปปีญจสุทนีมุลป็นณณาสกอรกถาภาษาไทยสสอไทยสังยุตตนิกายสา
รัตตปาลินีสคาวรรคอรกถาภาษาไทยสนอไทยสังยุตตนิกายสา

วัดปางงันหวว่าพระพุทธรูปที่เขียนบนไม้มีอานิสงส์๕กัปสลักจากหินหยกไม้จันทน์มี
อานิสงส์๑๓กัปสร้างจากท่อนไม้ต่างๆมีอานิสงส์๑๗กัปหล่อด้วยทองเหลืองหรือทองแดง
มีอานิสงส์๑๙กัปสร้างด้วยครั่งมีอานิสงส์๒๐กัปสลักจากงาช้างมีอานิสงส์๒๕กัปก่ออิฐ
ถือปูนมีอานิสงส์๓๒กัปสร้างจากหินหรือเงินมีอานิสงส์๔๕กัปสร้างจากผงดอกไม้ผสม
ยางรักมีอานิสงส์๑๐๐กัปสร้างจากทองคำมีอานิสงส์๑๒๐กัปและสร้างจากแก้วมณีมี
อานิสงส์

หากแต่กล่าวว่าเป็นการสร้างด้วยไม้จะได้เสวยผลอานิสงส์ 20 กัปบ้างก็มีว่าสร้างด้วยไม้จันทน์
และไม้มหาโพธิ์ x จะได้เสวยผลอานิสงส์ 70 กัปไปในบางครั้ง E ก็จะอ้างถึงวัดอื่นด้วย 2
กล่าวว่าเจ้าของหรือศรัทธาผู้สร้างพระพุทธรูปถวายแก่พระศาสนาจะได้เสวยสุขที่ E งใน
เมืองคนและเมืองฟ้าตามระยะเวลาต่างๆกันขี E อนุยกับลักษณะแห่งการก่อสร้างและวัสดุ
ที่ใช้สร้างดังนี้ E พระพุทธรูปที่เขียนบนใบไม้อย่างใบลานมีอานิสงส์ 5 กัปปีพระพุทธรูปที่
สลักจากหินหยกไม้จันทน์มีอานิสงส์ 13 กัปปีพระพุทธรูปสลักจากท่อนไม้ต่างๆมี
อานิสงส์ 19 กัปปีพระพุทธรูปหล่อด้วยทองแดงหรือทองเหลืองมีอานิสงส์ 17 กัปปี
พระพุทธรูปสร้างด้วยครั่งมีอานิสงส์ 20 กัปปีพระพุทธรูปสลักจากงาช้างมีอานิสงส์ 20
กัปปีพระพุทธรูปก่ออิฐถือปูนมีอานิสงส์ 32 กัปปีพระพุทธรูปสร้างจากผงดอกไม้รักผสมนม
E ารักมีอานิสงส์ 100 กัปปีพระพุทธรูปสร้างจากทองคำมีอานิสงส์ 120 กัปปีพระพุทธรูป
สร้างจากโลหะ 5 ชนิดมีอานิสงส์ 10 000 กัปปีพระพุทธรูปแก้วมณีมีอานิสงส์สองสงเขย
ยกับงานศิลปกรรมแบบพม่าไทใหญ่ที่สามารถพบเห็นได้ในวัดบางแห่งในสังคมเมืองลา
ปางนี้ E นเกิดขี E นจากการเข้ามาของกลุ่มชนพม่าไทใหญ่ที่เข้ามาทำงานในบริษัทไม่
ของอังกฤษจึงทำให้เกิดการสร้างงานศิลปกรรมในแบบของตนขี E นมาในพี E นที่แห่งนี้
E การเข้ามาของชาวพม่าไทใหญ่นี้ E นได้นำเอาศิลปะวิทยาการหลากหลายเข้ามาเผยแพร่
ในเมืองสาปางอาทิสถาปัตยกรรมพม่าแบบมณฑะเลย์งานช่างแขนงต่างๆช่างแกะ
สลักไม้ช่างลงรักปิดทองช่างบี E นช่างก่อสร้างช่างเขียนช่างหล่อพระพุทธรูปฯลฯช่าง
เหล่านี้ E ได้รับความจ้าง

วัดหมื่นล้าน๗หรือพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ก็เรียกชาวไทใหญ่เรียกพระปานป้องแปลว่า
พระผงดอกไม้สำหรับในงานวิจัยนี้เพื่อให้การสื่อความหมายตรงที่สุดจึงเรียกพระพุทธรูป
ดอกไม้ในอดีตปรากฏการสร้างพระพุทธรูปดอกไม้ในหลากหลายพื้นที่ทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใตซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความนิยมในการใช้วัสดุประเภทนี้อาติการสร้างพระมหา
มัยมณีองค์จำลองในเมืองมณฑะเลย์พระปัวเข้มในทะเลสาบอินเลเมืองตองยีพระพุทธรูป
เครื่องเขินวัดปางล่อเมือง

และไทใหญ่ในเขตวัฒนธรรมล้านนานั้นเป็นสัญลักษณ์ของจักรวาลตามคติพุทธศาสนา
แบบเถรวาทสถาบันวิจัยสังคม 2551 น 59 ภายในวิหารนิยมประดิษฐานพระพุทธรูปไว้
เป็นจำนวนมากซึ่งล้วนแต่มีพุทธลักษณะงดงามสะท้อนถึงเอกลักษณ์พิเศษแบบศิลปะ
สกุลช่างพม่าไทใหญ่ซึ่งมีความแตกต่างจากพระพุทธรูปศิลปะล้านนาแต่มีพื้นฐาน
แนวคิดในการสร้างเหมือนกันหลายประการโดยเฉพาะความเชื่อว่ามีอานิสงส์
เพื่อถวายเป็นพุทธรูปแล้วผู้สร้างจะได้รับอานิสงส์เป็นอันมากซึ่งมีหลักฐานปรากฏใน
คัมภีร์เกี่ยวกับอานิสงส์ต่างๆรวมทั้งในตำราการสร้างพระพุทธรูปที่ให้ความสำคัญกับพุทธ
ลักษณะและการเลือกสรรวัสดุที่นำมาสร้างพระพุทธรูปอาทิไม้หินหยกทองแดงหรือทอง
เหลืองงาช้างทองคำแก้วมณีและผงดอกไม้ผสมนารักสายันต์ไพเราะขุยจิตร 2545 น 16
เป็นต้นคตความเชื่อเรื่องอานิสงส์การสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้มักปรากฏอยู่ใน
คัมภีร์ใบลานเกือบทุกฉบับทั้งนี้จะมีความหมายที่เป็นนัยสำคัญบางประการซึ่งสะท้อน
ถึงวัฒนธรรมวิธีคิดในการกำหนดคุณค่าแก่วัตถุที่ผ่านพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเป็นสื่อ
สัญลักษณ์ของความศรัทธาตามคตความเชื่อของชาวพุทธที่สืบทอดมาแต่เมื่อครั้งสมัย
พุทธกาลจากข้อมูลหลักฐานการสร้างพระพุทธรูปในภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินพบว่า
มีประเพณีการสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้อยู่เสมออาติการสร้างพระมหามัยมณีองค์
จำลองในเมืองมณฑะเลย์พระพุทธรูปทรงเครื่องสกุลช่างไทใหญ่และพระปัวเข้มในทะเล
สาบอินเลเมืองตองยีและพระพุทธรูปเครื่องเขินวัดปางล่อเมืองเชียงตุงในรัฐฉานของพม่า
นอกจากนี้ยังพบพระเกสรดอกไม้ที่เมืองหลวงพระ

การเกลี้ยกล่อมมวลชนของมาสโลว์กล่าวว่าการเกลี้ยกล่อมหมายถึงการใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะให้เกิดผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมแนวคิดแรงจูงใจ Motivation อธิบายแรงจูงใจว่าเป็นสิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์อันเกิดจากความต้องการ Needs พลังกดดัน Drives หรือความปรารถนา Desires ที่จะดลบันดาล

โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์^๔ได้อธิบายเพิ่มเติมแนวคิดการมีส่วนร่วมทั้ง๔ประการดังนี้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decision Making ประกอบด้วยขั้นตอนคือริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการมีผลโดยตรงต่อขั้นตอนอื่นๆ๒การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation ประกอบไปด้วยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ๓การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ Benefits ทางด้านต่างๆประกอบไปด้วยผลประโยชน์ทางด้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล๔การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไปในครั้งจางาติเวศน์ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึงการเกี่ยวข้องกับจิตใจและอารมณ์ Mental and Emotion Involvement ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ Group ๒ธวัณนาคีลานนท์การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองคูคตจังหวัดปทุมธานี วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหา

Mass Persuasion Maslow กล่าวว่าการเกลี้ยกล่อมหมายถึงการใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงานและถ้าจะให้เกิดผลดีผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องมีศิลปะในการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเกลี้ยกล่อมโดยเฉพาะในเรื่องความต้องการของคนตามหลักทฤษฎีของ Maslow ที่เรียกว่าลำดับขั้นความต้องการ hierarchy of needs คือความต้องการของคนจะเป็นไปตามลำดับจากน้อยไปมากมีทั้งหมด 5 ระดับดังนี้ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2557 วารสารธุรกิจปริทัศน์ Volume 6 Number 1 January June 2014 Business Review 207 11 ความต้องการทางด้านสรีระวิทยา physiological needs เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ survival needs ได้แก่ความต้องการทางด้านอาหารเครื่องนุ่งห่มที่อยู่อาศัยยารักษาโรคและความต้องการทางเพศ 12 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต safety and security needs ได้แก่ความต้องการที่อยู่อาศัยอย่างมีความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกขโมยทรัพย์สินหรือความมั่นคงในการทำงานและการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม 13 ความต้องการทางด้านสังคม social needs ได้แก่ความต้องการความรักความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม 14 ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง selfesteem needs ได้แก่ความภาคภูมิใจความต้องการดีเด่นในเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นใจในตัวเองในเรื่องความรู้ความสามารถและความสำคัญของบุคคล 15 ความต้องการความสำเร็จแห่งตน selfactualization needs เป็นความ

ผลหรือการเข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการวิจัยประเมินผลสำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการเช่นการประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการหรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการธวัณนาคีลานนท์ 2550 ได้เรียบเรียงแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ Cohen Uphoff 1977 โดยอธิบายและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decision Making ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation ประกอบไปด้วยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือวารสารด้านการบริหารธุรกิจและการเมืองปีที่ 6 ฉบับที่ 1 2560 181 3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ Benefits ทางด้านต่างๆประกอบไปด้วยผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไปยพพาพรูปงาม 2545 ได้รวบรวมวิธีการจำแนกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้ 1 การให้ข้อมูลข่าวสารถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำสุดแต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมต่างๆวิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่างๆเช่นเอกสารสิ่งพิมพ์การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆการจัดนิทรรศการจดหมายข่าวการจัดงาน

ผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนให้ดำเนินงานตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 เมษายนมิถุนายน 2563 49 Vol10 No2 AprilJune 2020 รูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ Cohen Uphoff 197 ธวัณนาคีลานนท์ 2550 หน้า 21 22 ได้อธิบายและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจคือริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการได้แก่การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ 3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ทางด้านต่างๆประกอบไปด้วยผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไปประชุมสวัสดิ์ 2551 กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคพื้นฐานของประชาชน 4 ประการคือประชาชนจะต้องมีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆเช่นประชาชนจะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการรับรู้อะไรและติดตามข่าวสารวางแผนจัดการบริหารองค์กรและการใช้ทรัพยากรในที่สุดแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานเทศบาลพระราชบัญญัติเทศบาลได้กำหนดรูปแบบโครงสร้างของการจัดองค์กรและการบริหารงานของเทศบาลจำลองมาจากการปกครองแบบรัฐสภาซึ่งเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยกับเทศบาลด้วยคือมีสภาเทศบาลซึ่งมีสมาชิกมาจากการเลือกตั้งทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายควบคุมการบริหารเทศบาลทำนองเดียวกันกับสภา

ปัญหาหรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาซึ่งในขั้นตอนนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑ การมีส่วนร่วมในขั้นต้น Initial Decision เป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริง ซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ ๒ การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ Ongoing Decision เป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหาหรือทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ

๑๓ การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการ Operation Decision เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตาม ประเพณี เช่น กลุ่มสตรีหรือกลุ่มหนุ่มสาวเพื่อที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยการเป็นสมาชิก ร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างพลังอำนาจให้แก่องค์กร ๒ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการและผลงานที่ปรากฏใน

ขั้นตอนนี้ยังแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วนคือ ๑ การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร Resource Contribution ได้แก่การมีส่วนร่วมสละแรงกายการสละเงินการให้วัสดุอุปกรณ์และการให้คำแนะนำซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะให้ความรู้เพิ่มเติมใจหน่วยงานต่างๆชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก่ปัญหาด้วยกันอย่างเหมาะสมและมีการติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรในรูปของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนปารีชาตวลัยเสถียร 2541 ประกอบด้วย 1 การวางแผนซึ่งรวมทั้งการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ทรัพยากรที่ใช้ตลอดจนการติดตามและประเมินผล 2 การดำเนินงาน 3 การให้บริการจากโครงการ 4 การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ประการ Fornaroff A 1980 ได้เสนอรายละเอียดให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยการแบ่งออกเป็น 4 แบบคือ 1 แบบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหรือกำหนดระบบของโครงการเป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 11 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นเป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ 12 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นเตรียมการเป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหาหรือทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ 13 การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการเป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตาม ประเพณีโดยการเป็นสมาชิกร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างกำลังอำนาจให้แก่องค์กร 36 Vol8 No5 May 2021 ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2564 2 แบบการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของ

หรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 11 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นเป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ 12 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นเตรียมการเป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหาหรือทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ 13 การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการเป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณีโดยการเป็นสมาชิกร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างกำลังอำนาจให้แก่องค์กร 36 Vol8 No5 May 2021 ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2564 2 แบบการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจการและผลงานที่ปรากฏในขั้นตอนนี้และยังแบ่งออกมาให้เป็น 3 ส่วนคือ 21 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากรได้แก่การมีส่วนร่วมสละแรงกายการสละเงินการให้วัสดุอุปกรณ์และการให้คำแนะนำซึ่งเป็นการให้ด้วยความเต็มใจ 22 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน จะมีส่วนร่วมด้วยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการการฝึกอบรมผู้ที่เข้าปฏิบัติในโครงการหรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็นผู้ประสานงานในโครงการ 23 การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการมักพบว่า มีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้ามาปฏิบัติในโครงการมากที่สุดการมีส่วนร่วมในการบังคับให้ปฏิบัติจะต่างจากการให้ความร่วมมือเพราะความบังคับให้ทำนั้นผลประโยชน์จะไม่ใช่ว่าสิ่งที่สำคัญ

ที่ปรากฏในขั้นตอนนี้ยังแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ 21 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร Resource Contribution ได้แก่การมีส่วนร่วมสละแรงกายการสละเงินการให้วัสดุ อุปกรณ์และการให้คำแนะนำซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะให้ความรู้เพิ่มเติมใจ 22 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน Administration and Contribution จะมีส่วนร่วม โดยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการการฝึกอบรมผู้ที่เข้าปฏิบัติในโครงการ หรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็นผู้ประสานงานในโครงการ ด้วย 23 การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการมักพบว่า มีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้าปฏิบัติในโครงการมากที่สุดการมีส่วนร่วมโดยการบังคับให้ปฏิบัติจะต่างจากการให้ความร่วมมือเพราะการบังคับให้ทำนั้นผลประโยชน์ Benefits จะไม่ใช่เป็นสิ่งที่สำคัญ

๑๕ ชั่วโมง ๑๕ นาที แบ่งขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในมิติของการพัฒนาไว้ ๕ ขั้นตอน ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญแรกสุดเนื่องจากหากชาวบ้านยังไม่เข้าใจถึงปัญหาสาเหตุของปัญหาด้วยตัวของเขาเอง แล้วกิจกรรมที่ตามมา ก็ไร้ประโยชน์ เนื่องจากประชาชนจะขาดความเข้าใจและมองไม่เห็น ความสำคัญของกิจกรรมนั้น นอกจากที่สิ่งที่แน่นอนที่สุดคือชาวบ้านยอมเป็นผู้ที่อยู่กับ ปัญหา

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านตำบลห้วยท่าช้างอำเภอเขาย้อยจังหวัดเพชรบุรีพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านตำบลห้วยท่าช้างอำเภอ เขาย้อยจังหวัดเพชรบุรี โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ 21 ด้านความรู้ความเข้าใจพบว่าปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ประชาชนมีแนวคิดในการ พัฒนาหมู่บ้านอย่างชัดเจนมีแนวคิดในการพัฒนาหมู่บ้านห้วยท่าช้างอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบสามารถหาความรู้ของตนเองมาพัฒนาหมู่บ้านห้วยท่าช้างได้สามารถ แยกแยะประเด็นปัญหาและเรียงลำดับความสำคัญในการพัฒนาได้และมีวิจากรณญาณใน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านได้อย่างรอบคอบสอดคล้องกับแนวคิดของชัชวาล ทัตติวิช 2551 หน้า 3132 กล่าวถึงมิติของการพัฒนาว่าความร่วมมือในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญแรกสุดเนื่องจากหากชาวบ้านยังไม่ เข้าใจถึงปัญหาสาเหตุของปัญหาด้วยตัวของเขาเองแล้วกิจกรรมที่ตามมา ก็ไร้ประโยชน์ เนื่องจากประชาชนจะขาดความเข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนั้น นอกจากที่สิ่งที่แน่นอนที่สุดคือชาวบ้านยอมเป็นผู้ที่อยู่กับปัญหาและรู้จักปัญหาของ ตนเองดีที่สุดแต่ตนเองก็จะมองปัญหาของตนเองได้ไม่ชัดเจนหากไม่มีบุคคลอื่นมาช่วย ให้ตนสามารถวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาให้เด่นชัดขึ้นสอดคล้องกับแนวคิด ของ Simon 1960 pp180181 กล่าวว่าการพิจารณาถึงตัวปัญหาในชั้น

กับประชาชนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลแก่ประชาชนโดยวิธีการต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยน การแจกข่าวสารและการแสดงนิทรรศการ เป็นต้น แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น หรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับใดๆ ๒ ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนเป็นระดับขั้นที่สูง กว่าระดับแรกกล่าวคือผู้วางแผนโครงการจะเชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อ เป็นข้อมูลในการประเมินข้อดีข้อเสียของโครงการอย่างชัดเจนมากขึ้นเช่นการจัดทำ แบบสอบถามก่อนริเริ่มโครงการต่างๆหรือการบรรยายและเปิดโอกาส

ที่เข้ามีส่วนร่วมก็จะลดลงตามลำดับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเรียงตามลำดับจาก ต่ำสุดไปหาสูงสุดได้แก่ 1 ระดับการให้ข้อมูลเป็นระดับต่ำสุดและเป็นวิธีการที่ง่ายที่สุด ของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูล แก่ประชาชนโดยวิธีการต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยน การแจกข่าวสารและการแสดงนิทรรศการ เป็นต้น แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับใดๆ 2 ระดับการเปิดรับ ความคิดเห็นจากประชาชนเป็นระดับขั้นที่สูงกว่าระดับแรกกล่าวคือผู้วางแผนโครงการจะ เชิญชวนให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินข้อดีข้อเสียของ โครงการอย่างชัดเจนมากขึ้นเช่นการจัดทำแบบสอบถามก่อนริเริ่มโครงการต่างๆหรือการ บรรยายและเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ เป็นต้น 3 ระดับ การปรึกษาหารือเป็นการเจรจาอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการและ ประชาชนเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นข้อสงสัยต่างๆ เช่นการจัดประชุมการ จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการและการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น 4 ระดับการวางแผน ร่วมกันเป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ผู้วางแผนโครงการกับประชาชนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ในการวางแผนเตรียมโครงการและผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการเหมาะที่จะ ใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมากเช่นการใช้ กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้อนุญาตดลการเพื่อ แก้ปัญหาข้อขัดแย้งและการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน เป็นต้น 2 2 8 2 0 1 7 J O U R N A L 5 ระดับการร่วมปฏิบัติเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกัน ดำเนินโครงการ

๑๕ ระดับการปรึกษาหารือเป็นการเจรจาอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการ และประชาชนเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นข้อสงสัยต่างๆ เช่นการจัดประชุม การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการและการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น ๔ ระดับการ วางแผนร่วมกันเป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ผู้วางแผนโครงการกับประชาชนมีความรับผิดชอบ ร่วมกันในการวางแผนเตรียมโครงการและผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการ เหมาะที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความ

และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการนั้นๆ เป็นต้น 3 ระดับการ ปรึกษาหารือเป็นการเจรจาอย่างเป็นทางการระหว่างผู้วางแผนโครงการและประชาชน เพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือระบุประเด็นข้อสงสัยต่างๆ เช่นการจัดประชุมการจัดสัมมนา เชิงปฏิบัติการและการเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น เป็นต้น 4 ระดับการวางแผนร่วมกันเป็น ระดับการมีส่วนร่วมที่ผู้วางแผนโครงการกับประชาชนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการ วางแผนเตรียมโครงการและผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการเหมาะที่จะใช้สาหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมากเช่นการใช้กลุ่มที่ ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้อนุญาตดลการเพื่อแก้ ปัญหาข้อขัดแย้งและการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกัน เป็นต้น 5 ระดับการร่วม ปฏิบัติเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการเป็นขั้นการนา โครงการไปปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ 6 ระดับการควบคุม โดยประชาชนเป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชนเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่ มีอยู่ทั้งหมดเช่นการลงประชามติแต่การลงประชามติจะสะท้อนถึงความต้องการของ ประชาชนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความชัดเจนของประเด็นที่จะลงประชามติและการกระจาย ข่าวสารเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของประเด็นดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างสมบูรณ์ และทั่วถึงเพียงใด โดยในประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองแล้วผลของการลง ประชามติจะมีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามแต่สำหรับประเทศไทยนั้นรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันบัญญัติให้ผลของการประชามติมีทั้งแบบที่มีข้อยุติโดยเสียงข้าง

ยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมากเช่นการใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินญาโดดลาการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกันเป็นต้น๕ระดับการร่วมปฏิบัติเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการเป็นขั้นการนำโครงการไปปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้๖ระดับการควบคุมโดยประชาชนเป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชนเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมด

เช่นการลงประชามติเป็นต้น๑๙สรุปได้ว่าการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจทำได้หลายระดับและหลายวิธีซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่ายกว่าแต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลานานอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจากการศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของบุคคลมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคมขึ้นอยู่กับความสนใจ

และประเด็นในการพิจารณาแต่มีเงื่อนไขพื้นฐานในการมีส่วนร่วมว่าต้องมีสภาพความเสมอภาคและความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมการกระจายโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมและการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆรวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากบุคคลการมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลหรือผู้

และผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการเหมาะที่จะใช้สำหรับการพิจารณาประเด็นที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและมีข้อโต้แย้งมากเช่นการใช้กลุ่มที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินญาโดดลาการเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งและการเจรจาเพื่อหาทางประนีประนอมกันเป็นต้น 5 ระดับการร่วมปฏิบัติเป็นระดับที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับประชาชนร่วมกันดำเนินโครงการเป็นขั้นการนำโครงการไปปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ 6 ระดับการควบคุมโดยประชาชนเป็นระดับสูงสุดของการมีส่วนร่วมโดยประชาชนเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่มีอยู่ทั้งหมดเช่นการลงประชามติแต่การลงประชามติจะสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความชัดเจนของประเด็นที่จะลงประชามติและการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของประเด็นดังกล่าวให้ประชาชนเข้าใจอย่างสมบูรณ์และทั่วถึงเพียงใด โดยในประเทศที่มีการพัฒนาทางการเมืองแล้วผลของการลงประชามติจะมีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามแต่สำหรับประเทศไทยนั้นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันบัญญัติให้ผลของการประชามติมีทั้งแบบที่มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากและแบบที่เป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีซึ่งไม่มีผลบังคับให้รัฐบาลต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด มาตรา 165 278 Journal of Modern Learning Development Vol 5 No 1 JanuaryFebruary 2020 พัฒนาการของการมีส่วนร่วมของประชาชนไทยในอดีตในระยะ 30 ปีแรกของการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย 24892519 เป็นยุคที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อยคือแค่การเลือกตั้งขณะที่การมีส่วนร่วมรูปแบบอื่นๆเกิดขึ้นน้อยและมักเป็นเรื่องของการเมืองการปฏิวัติรัฐประหารการประท้วงหรือเดินขบวน

งานภาครัฐด้วยวิธีต่างๆเช่นการรับฟังความคิดเห็นการสำรวจความคิดเห็นการจัดเวทีสาธารณะการแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์เป็นต้น 3 การเกี่ยวข้องเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจเพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐเช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบายสาธารณะเป็นต้น 4 ความร่วมมือเป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นส่วนหนึ่งกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจและมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเช่นคณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการเป็นต้น 5 การเสริมอำนาจแก่ประชาชนเป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุดโดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจเช่นการลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมดการทำโครงการและกิจกรรมต่างๆที่เกิดจากความต้องการของประชาชนเป็นต้น Journal of Roi Kaensarn Academi ปีที่ 6 ฉบับที่ 6 ประจำเดือนมิถุนายน 2564 345 การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจทำได้หลายระดับและหลายวิธีซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่ายกว่าแต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลานานอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน

เป็นเพื่อให้มีการสนับสนุนต่อผลการตัดสินใจการมีส่วนร่วมของบุคคลจึงมีอยู่ในเกือบทุกกิจกรรมของสังคมขึ้นอยู่กับความสนใจและประเด็นในการพิจารณาแต่มีเงื่อนไขพื้นฐานในการมีส่วนร่วมว่าต้องมีสภาพความเสมอภาคและความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมนอกจากนี้การมีส่วนร่วมต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายต้องมีกิจกรรมเป้าหมายและต้องมีกลุ่มเป้าหมายทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการมีส่วนร่วมดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดการมีส่วนร่วมเป็นการกระจายโอกาสให้บุคคลมีส่วนร่วมการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆรวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่โดยการให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็นให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากบุคคลการมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่รวมทั้งการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจขององค์กรการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิดกล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคมทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจการลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาเป็นการสร้างฉันทามติและหาทางง่ายต่อการนำไปปฏิบัติอีกทั้งช่วยลดความเสี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่ร้ายแรงที่สุดช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมและช่วย

มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่เป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคมทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจการลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลารวมถึงความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชนการมีส่วนร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด๑๖การประยุกต์ใช้

ที่กล่าวไว้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ไม่ได้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจกล่าวได้ว่าเป็นการกระทำที่เสียเวลาเปล่าของทุกฝ่ายทั้งขององค์กรและภาคประชาชนก่อนที่ผู้ดำเนินกระบวนการมีส่วนร่วมจะชักชวนใครหรือหน่วยงานใดให้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจใดๆนั้นจำเป็นต้องสร้างความมั่นใจว่าบุคคลเหล่านั้นได้รับโอกาสในการมีส่วนร่วมอย่างเพียงพอมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นการโต้แย้งและการอภิปรายอย่างมีคุณค่าโดยที่ผลของการมีส่วนร่วมของพวกเขาต้องมีประโยชน์มีอิทธิพลและต้องถูกบูรณาการในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายอย่างเหมาะสม 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพบว่าการบริหารงานรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษาตามแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมคือการร่วมกันจัดทำกิจกรรมหรือการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ร่วมกับผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้วิทยานิพนธ์ศรัทธาธรรมและคณะ 2560 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเครตัน 2005 การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนรวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิดกล่าวคือเป็นการสื่อสารสองทางทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคมทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจการลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสีย

๑๖ชุมชนในการจัดการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีธานีเขต๑๒องานวิจัยของณรงค์ภักดิ์ซึ่งได้ศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงราย๒๑งานวิจัยของสามารถอินปิ่นที่ได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต๔จังหวัดเชียงราย๒๒งานวิจัยของสัมพันธ์ญาณสิทธิ์ที่ได้

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากสมพรอัศรพัฒน์ 2556 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการศึกษาอำเภอนาดำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาประณตศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากสามารถจันทา 2555 บทคัดย่อได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษเขตอำเภอศรีสวัสดิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษเขตอำเภอศรีสวัสดิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ในภาพรวมมีส่วนร่วมงานบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมากอดิรณศรีนันตา 2555 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอจางจังหวัดลำปางด้านการบริหารงบประมาณในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 13 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นความสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษาเพราะบุคลากรเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้การบริหารงานต่างๆของสถานศึกษาสำเร็จไปด้วยดีสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถจันทา 2555 บทคัดย่อได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษ

ศึกษาการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกโดยวิธีการเสริมพลังอำนาจ๒๓งานวิจัยของบุญช่วยเทพนันทได้ศึกษาการจัดการศึกษาแบบชุมชนมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไผ่พรมอำเภอเชียงค้ำจังหวัดพะเยา๒๔สุนันแสงสระคูศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด๒๕ณรงค์ศรีโสภาคศึกษาอัตลักษณ์การ

เพื่อชุมชนมากสอดคล้องกับงานวิจัยของกัจจกรเสมสว่าง 2559 ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนวัดเกาะสุวรรณารามสำนักงานเขตสายไหมกรุงเทพมหานครผลการศึกษาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากจามจรีอ่อนเย็น 2558 บทคัดย่อได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 1 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากวนสวรรค์ช่างเกรียน 2552 ได้ศึกษาเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาในอำเภอด่านขุนทดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมาเขต 5 ด้านบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากรัตติพัลพัฒน์ 2553 ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากสมพรอัศรพัฒน์ 2556 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการจัดการศึกษาอำเภอนาดำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองศึกษาประณตศึกษาปราจีนบุรีเขต 2 พบว่าโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากสามารถจันทา 2555 บทคัดย่อได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษเขตอำเภอศรีสวัสดิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่พิเศษเขตอำเภอศรีสวัสดิ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากกว่าที่ร้อยตรี

จังหวัดเชียงใหม่วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษา
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย๒๕๕๑หน้า๙๖๓๒๒สามารถค้นบนแนวทาง
มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต๔จังหวัดเชียงใหม่
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย๒๕๕๑หน้า๙๖๓๒๒สัมพันธ์ฐานการพัฒนากฎ
การมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครนายกโดย

Guidelines for the Participatory Management of the Basic Educational Institution Committee in the Administration of Schools Under Chiangrai Primary Educational Service Office Area 3 CRRU 2015 Graduate School Journal Volume 8 Number 17 May August 2015 37 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 Guidelines for the Participatory Management of the Basic Educational Institution Committee in the Administration of Schools Under Chiangrai Primary Educational Service Office Area 3 นางปรานอมจันทร์มาอาจารย์ที่ปรึกษาหลักอาจารย์ศโรภาสพรรัตนวงศ อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วมอาจารย์ตรีประเวศเวชเขตหลักสุตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขา
วิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามฉบับคู่มือเมืองจังหวัด เชียงรายบทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ผู้บริหาร สถานศึกษาและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งสิ้น 176 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์โดยหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าสภาพการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากเพื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง

วิธีการเสริมพลังอำนาจวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา๒๕๕๑หน้า๗๕๗๙๒๔๙๖๖ช่วยเห
พันในการจัดการศึกษาแบบชุมชนมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไชยพรมอำเภอเชียงคำ
จังหวัดพะเยาวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษา
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย๒๕๕๑หน้า๙๖๓๒๒สัมพันธ์ฐานการพัฒนากฎ
การบริหารสถานศึกษามีอาชีพตามที่เสนอของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้น ฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขา
วิชาการบริหารการ

ชัยเสฏฐพรหมศรี 2550 การจัดการความขัดแย้งในองค์กรกรุงเทพฯออฟเซ็คทีโอเอ
บัณฑิตรัฐพยาบาลศรีเมือง 2550 การบริหารงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโรงเรียนในศูนย์
เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียงเชียงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 4 การ
ศึกษาคณะบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครดรุณีเทพา 2550 ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครวิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขา
วิชาประชากรศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดลดวงพรศัฏษา 2551 ความ
สัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบประสิทธิภาพการบริหารงานด้านกระบวนการของโรงเรียน
ขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสกลนครวิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนครทรงสวัสดิ์แสงมณี 2552 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ
ต้องการของครูสังกัดกรุงเทพมหานครเขตบางขุนเทียนวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
บุญธรรมไวยมิตรดา 2553 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร
โรงเรียนตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยาไพรัตน์คำก่อนและถนอมวรรณประเสริฐเจริญสุข 2551 คุณลักษณะ
ด้านคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศูนย์เครือข่ายคุณโทสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 2 สุรินทร์วารสาร
ศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 2 54 61 วารสารศึกษา
ศาสตร์ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นปีที่ 11 ฉบับที่ 4 ประจำปี ๒๕๕๑

และนักจิตวิทยา มหาวิทยาลัยชิคาโกเป็นหนึ่งในนักปฏิบัติที่มีชื่อเสียงได้รับการยกย่องว่า
เป็นหนึ่งในผู้ก่อตั้งสัญลักษณ์การปฏิบัติสัมพันธ์สัญลักษณ์การปฏิบัติสัมพันธ์หรือสัญลักษณ์ใน
เชิงความสัมพันธ์หรือปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เป็นทฤษฎีที่ใช้อธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลในสังคมกล่าวคือบุคคลจะมีการสร้างสัญลักษณ์แปลความและให้ความหมายเกี่ยวกับ
พฤติกรรมที่คนอื่นแสดงออกและมีพฤติกรรมตอบสนองต่อความหมายที่ตนสร้างขึ้น
มากกว่าที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกโดยตรง๓๘กล่าว

ว่าสัญลักษณ์เป็นข้อตกลงร่วมกันของสังคมสมาชิกในสังคมกระทำและตีความ
หมายความจริงทางสังคมโดยใช้สัญลักษณ์ร่วมกันและสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิบัติสัมพันธ์เชิง
สัญลักษณ์ที่อธิบายสัญลักษณ์ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะกล่าว
คือบุคคลจะมีการสร้างสัญลักษณ์แปลความและให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่คนอื่น
แสดงออกและมีพฤติกรรมตอบสนองต่อความหมายที่ตนสร้างขึ้นนั้นมากกว่าที่จะมี
ปฏิกิริยาตอบสนองต่อพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกโดยตรงวรรณาศิริธัญรัตน์ 2540
34 กระบวนการสร้างสัญลักษณ์ของชาวฮิสпанในในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาบุรีรัมย์และ
อุบลราชธานีคือการทำให้ความเชื่อค่านิยมความรู้สามารถเห็นจริงและจับต้องได้
วารสารวิชาการกรมวิจัย 145 ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 2563 กรกฎาคมอันความสัญลักษณ์ใน
พิธีกรรมมีคุณสมบัติที่มีความหลากหลาย Politely MultiVocality สัญลักษณ์ได้ด้วยการ
อาจใช้แทนสิ่งต่างๆและความหมายหลายซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมความเชื่อ
สามารถเชื่อมโยงและอ้างอิงความหมายได้กว้างขวางในการถือปฏิบัติทางพิธีกรรมความ
หมายทั้งหมดจะถูกนำมารวมเข้าเป็นหนึ่งเดียวและมีผลทำให้บุคคลในกลุ่มแสดงการ
กระทำอย่างหนึ่งที่ตนปรารถนาสัญลักษณ์จึงมีหน้าที่อีกด้านหนึ่งคือการทำหน้าที่ปกปิดปล่อย
อารมณ์และแสดงออกมาตามความต้องการสัญลักษณ์ในพิธีกรรมมีความสัมพันธ์กับ
กระบวนการทางสังคมเพราะพิธีกรรมก็คือขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการทางสังคมที่มีความ
เกี่ยวพันกับท่าทาง Gestures คำพูด Words วัตถุ Objects โดยจะถือปฏิบัติแตกต่าง
ต่างกันออกไปตามลักษณะและจุดประสงค์เช่นพิธีกรรมเนื่องด้วยการเพาะปลูกการเก็บ
เกี่ยวหรือความเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลพิธีกรรมเนื่องด้วยชีวิตในช่วงวัยต่างๆเช่นการเกิด
การเปลี่ยนผ่านช่วงวัยกระทั่งถึงการตายพิธีกรรมเนื่องด้วยความเจ็บป่วย

สิ่งที่รับรู้นั้นๆแตกต่างกันออกไป๓๙ ดังนั้น ในความคิดเห็นของนักทฤษฎีสัญศาสตร์นั้น สัญญะคืออะไรก็ได้ที่ก่อให้เกิดความหมายโดยการเทียบเคียงให้เห็นถึงความแตกต่างไปจากสิ่งอื่นและคนในสังคมยอมรับหรือเข้าใจเช่นตัวหนังสือของคนพูดหรือสัญลักษณ์ต่างๆในพิธีกรรมกฎเกณฑ์เกี่ยวกับมารยาททางสังคมสัญญาณทางทหารการเดินของคนในเมืองการไม่สวมรองเท้าเข้าบ้าน เป็นต้นเหล่านี้ถือเป็นสัญญะได้ทั้งนั้น๔๐ สัญญะแต่ละสัญญะมีองค์ประกอบ๓ส่วนคือของจริง เช่นขวดแก้วจริงๆหรือ

แบบจำลองของการสื่อสารเกี่ยวกับเครื่องหมายที่มาจากการศึกษาค้นคว้าของฟิวิจัยสารใดๆ Message ความหมายใดๆ Meaning สามารถสื่อสารได้โดยผ่านเครื่องหมายต่างๆ และระบบของเครื่องหมายเครื่องหมายถือเป็นรูปสัญลักษณ์กลางหรือสิ่งสำคัญของสัญศาสตร์เครื่องหมายอันหนึ่งมันคือสัญญาณ Signal ที่สื่อสารบางสิ่งบางอย่างกับเราซึ่งอาจจะเป็นความหมาย Meaning แนวความคิด Concept หรือไอเดีย Idea ในสิ่งที่มีมันอ้างอิงถึงในลำดับต่อไปก่อนที่จะอธิบายรายละเอียดของเรื่องเครื่องหมายผู้เขียนขอใช้คำว่าสัญญะแทนคำว่าเครื่องหมาย Sign เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องในทรรศนะของนักทฤษฎีทางด้านสัญศาสตร์มีความคิดว่าสัญญะ Sign คืออะไรก็ได้ที่ก่อให้เกิดความหมายโดยการเทียบเคียงให้เห็นถึงความแตกต่างไปจากสิ่งอื่นและคนในสังคมยอมรับหรือเข้าใจตัวอย่างเช่นตัวหนังสือของคนพูดหรือพิธีกรรมเชิงสัญลักษณ์แบบต่างๆกฎเกณฑ์เกี่ยวกับมารยาททางสังคมสัญญาณทางทหารภาพยนตร์การ์ตูนของคนในเมืองการไม่สวมรองเท้า ในสังคมที่บูชาการใส่รองเท้าต่างก็เป็นสัญญะได้ทั้งสิ้น 3 แม้นแต่ที่ว่างความว่างเปล่า Blankness อัญประกาศเครื่องหมายคำพูดการเรียงคำในประโยคก็ล้วนเป็นสัญญะได้ทั้งสิ้นหากสามารถสื่อหรือให้ความหมายในลักษณะของการเปรียบเทียบและความแตกต่างกันเช่นช่องว่างระหว่างประโยคหรือที่ว่างระหว่างคำในภาษาเวนิวรรคต่างก็มีความหมายเฉพาะแบบหนึ่งคือให้หยุดพักออกเสียงมิใช่ไม่มีความหมายผ้าใบสีขาวในงานศิลปะก็หมายถึงการเตรียมพร้อมสำหรับการวาดภาพกระดาษเปล่าก็หมายถึงการเตรียมพร้อมสำหรับการเขียนหนังสือที่ว่างริมขอบกระดาษด้านซ้ายขวาบนล่างก็มีความหมายว่าห้ามเขียนเป็นต้น 4 การจับมือกันแล้วเขย่าเพื่อแสดงถึงการทักทาย

รับสารเป็นความหมายทางอ้อมที่เกิดจากข้อตกลงของกลุ่มหรือเกิดจากประสบการณ์เฉพาะบุคคลเช่นเมื่อกล่าวถึงแม่บางคนอาจนึกถึงความอบอุ่นในขณะที่อีกคนอาจนึกถึงความเข้มงวดดังนั้นความหมายในขั้นนี้จึงเป็นการให้ความหมายถึงสิ่งอื่นนอกเหนือจากตัวมันเองและเป็นความหมายที่มีความสำคัญกับบุคคลอย่างแท้จริงในแง่ของการรับรู้การถอดรหัสและการตีความความหมายโดยนัยนี้สามารถแปรเปลี่ยนได้อีกมากมายเนื่องจากความหมายทางสังคมมีความซับซ้อน

ประเภทประเภทแรกคือความหมายโดยอรรถ Denotative Meaning อันได้แก่ความหมายที่เข้าใจกันตามตัวอักษรซึ่งเป็นความหมายที่เข้าใจตรงกันโดยส่วนใหญ่ตัวอย่างเช่นความหมายที่มีภาระบุในพจนานุกรมเช่นแม่คือสตรีผู้ให้กำเนิดลูกหมี่เป็นสัตว์สี่เท้า เป็นต้นส่วนประเภทที่สองคือความหมายโดยนัย Connotative Meaning ได้แก่ความหมายทางอ้อมที่เกิดจากข้อตกลงหรือความเข้าใจเฉพาะกลุ่มหรือเกิดจากประสบการณ์เฉพาะของบุคคลเช่นเวลาพูดถึงแม่บางคนอาจนึกถึงความอบอุ่นบางคนอาจนึกถึงความเข้มงวดหรือบางคนอาจนึกไปถึงประสบการณ์อันขมขื่นเนื่องจากโดนแม่ทึ้งในวัยเด็กส่วนแนวคิดของนักสัญวิทยาอย่างบาร์ตส์ Barthes 1957 ก็ได้สนใจใฝ่ศึกษาสัญญะและเป็นคนแรกที่ริเริ่มและประยุกต์แนวคิดสัญศาสตร์ที่พัฒนามาจากภาษาศาสตร์มาใช้วิเคราะห์ภาพต่างๆตามความหมาย Dusit Thani College Journal Vol 12 No 2 May August 2018 The Influence of Semiotics Towards the Memorable Images of Destination Through the Intellectual and Cultural Capital 438 โดยนัย Connotative Meaning เนื่องจากมองว่าเป็นความหมายที่มีความสำคัญอย่างแท้จริงในแง่ของการรับรู้และความหมายโดยนัยนี้ยังสามารถอธิบายไปได้อีกหลายแนวคิดซึ่งการความหมายในขั้นนี้จะเป็นการตีความหมายในระดับที่มีปัจจัยทางวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยซึ่งไม่ได้เกิดจากตัวของสัญญะเองเป็นการอธิบายถึงปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสัญญะกระทบกับความรู้สึกรหรืออารมณ์ของผู้ใช้และคุณค่าทางวัฒนธรรมของเขาซึ่งสัญญะในขั้นนี้จะทำหน้าที่ 2 ประการคือถ่ายทอดความหมายโดยนัยแฝงและถ่ายทอดความหมายในลักษณะนัยคติ Myths ซึ่งบาร์ตส์

ต้นเรื่องมีเนื้อหอยางหนึ่งส่วนตอนจบเรื่องมีเนื้อหาที่กลับกันกับตอนต้นการวิเคราะห์สัญญะแบบ Metaphor Metaphor เป็นการถ่ายทอดความหมายโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสัญญะ๒ตัวที่มีความคล้ายคลึงกันและถูกนำมาใช้ถ่ายทอดด้วยวิธีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยโดยสัญญะตัวแรกเป็นที่รู้จักความหมายกันดีอยู่แล้วนำไปเปรียบเทียบกับสัญญะที่ยังไม่ค่อยรู้จักความหมายกันดีในที่สุดจึงทำให้รู้จักความหมายของสัญญะตัวที่สองไปด้วย๕๖การวิเคราะห์สัญญะแบบ Metonymy Metonymy เป็นการถ่ายทอดความหมายโดยอาศัยการ

เฉพาะบุคคลหรือข้อตกลงของกลุ่ม 2 การวิเคราะห์แบบ Paradigmatic เป็นการหาแบบแผนที่ซ่อนเร้นของชุดตรงข้ามและสร้างความหมายขึ้นมาซึ่งพยายามหาคุณลักษณะของสัญญะตรงข้ามกันมาอธิบายสัญญะที่นำเสนอเช่นคุณลักษณะของพระเอกและผู้ร้ายและแบบ Syntagmatic ที่เน้นการลำดับขั้นหรือช่วงระยะเวลาของเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ของสัญญะซึ่งจะพบมากในเรื่องของการเล่าเรื่อง Narration เนื่องจากโครงสร้างของการเล่าเรื่องนั้นจะต้องกำหนดขั้นตอนของเหตุการณ์เอาไว้อย่างแน่ชัดหากสลับขั้นตอนกันความหมายก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปซึ่งการวิเคราะห์แนวทางนี้จะพบในงานภาพยนตร์บทเพลงภาพยนตร์โฆษณาเป็นส่วนใหญ่ 3 การวิเคราะห์แบบ Metaphor เป็นการอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสัญญะ 2 ตัวที่มีความคล้ายคลึงกันและถูกนำมาใช้ถ่ายทอดความหมายด้วยวิธีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย Analogy โดยสัญญะตัวแรกนั้นเป็นที่รู้จักความหมายกันดีอยู่แล้วเฉพาะจะนั้นเมื่อถูกนำเข้าสู่กับสัญญะตัวที่สองซึ่งยังไม่ค่อยรู้จักกันความหมายกันดีจึงต้องอาศัยความหมายของสัญญะตัวแรกเพื่อให้ทำสัญญะตัวหลังถูกรับรู้ความหมายไปด้วยและแบบ Metonymy เป็นการถ่ายทอดความหมายโดยหยิบเอาส่วนเสี้ยวเล็กๆส่วนหนึ่งของสัญญะ Part มาแทนความหมายของส่วนรวมทั้งหมด Whole ตัวอย่างที่พบบ่อยที่สุดคือการใช้สัญญะแทนเมืองต่างๆเช่นวัดพระแก้วแทนกรุงเทพมหานครฟ้าแทนนิวยอร์กหอไอเฟลแทนปารีส เป็นต้นซึ่งอาจจะต้องอาศัยการโยนความสัมพันธ์ในหัวของผู้รับสารโดยสรุปการศึกษาทฤษฎีสัญวิทยาขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องระหว่างการสร้างรหัสและการถอดรหัสของผู้รับสารว่ามีการเข้าใจที่ตรงกันหรือไม่ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดของการรับรู้ในมุมมองของผู้รับสารประกอบด้วย 4 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ Concept of Perception เป็นกระบวนการ

เป็นงานต้นแบบเป็นกระบวนการอิสระมีเสรีภาพมีความนึกคิดอย่างอิสระมีความคิดริเริ่ม และก้าวหน้าในบริบทของการสร้างสรรค์งานศิลปะนี้จะถูกนำไปใช้ร่วมกับการทำงาน อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการวิจัยเรื่องนี้๒๓๓๓มาของแนวคิดการสร้างสรรคศิลปะ เกิดจากการกระทำของมนุษย์เพราะสัตว์ทั้งหลายไม่สามารถสร้างสรรคงานศิลปะได้ การ ที่หมาลิงช้างวาดรูปเขียนอักษรเล่นดนตรีได้นั้นเป็นการกระทำซ้ำๆทำไปตามคำสั่งของผู้ ฝึกจนทำได้แต่ไม่สามารถสร้างสรรค

นี้ยังมีศิลปะอีกหลายประเภทที่มีการแสดงออกคล้ายคลึงกับศิลปะดั้งเดิมได้แก่ศิลปะนา อีฟหรือไรมารยาหรือไรจิด Nave Art ศิลปะพื้นบ้าน Folk Art และศิลปะเด็ก Child Art เป็นต้น๒๓๒๓ความหมายการสร้างสรรคศิลปะประกอบด้วยคำสำคัญ๒คำคือศิลปะกับการ สร้างสรรคมีรายละเอียดดังนี้ศิลปะหมายถึงฝีมือทางการช่างการทำให้อัจฉริยะแสดงออกซึ่งอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์ด้วยสื่อต่างๆอย่างเสียงเส้นสีผิวรูปทรง เป็นต้นเช่นวีจิตรศิลป์ศิลปะการดนตรีศิลปะการวาดภาพศิลปะการละคร๑๙ทั้งนี้ศิลปะ

และความรู้สึกผ่านกระบวนการที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญเป็นพิเศษจนได้ผลงาน ศิลปะที่ตนพึงพอใจในการสร้างสรรค์งานแต่ละชิ้นศิลปินต้องตัดสินใจทั้งในด้านความคิด การใช้วัสดุเครื่องมือและเทคนิคสร้างสรรค์นอกจากนี้ศิลปินยังต้องแก้ปัญหาเกี่ยวกับ คุณค่าทางสุนทรียภาพซึ่งต้องตัดสินใจอีกเกี่ยวกับการใช้องค์ประกอบศิลปะเช่นการแก้ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการใช้เส้นสีรูปร่างของว่างและรูปทรงลักษณะพร้อมกันตัดสินใจเรื่อง ใช้หลักการจัดองค์ประกอบเพื่อให้งานเกิดดุลยภาพและมีค

ที่มีทิศทางมุ่งไปให้เกิดมีขึ้นกับคุณลักษณะเฉพาะที่มีความหลากหลายซึ่งหมายรวมถึง ค่าที่มีความหมายใกล้เคียงกันด้วยเช่นการรังสรรค์ประติมากรรมที่คนนิมิตการคิดทำร้ายรา แต่งเพลงประพันธ์เพลงได้หลอมรวมความเป็นเหตุผลของปัจจัยตามทฤษฎี 1 หลักมิติ การสร้างสรรค์ศิลป์หลักมิติการสร้างสรรคศิลป์เป็นมุมมองที่มีทิศทางมุ่งไปให้เกิดมีขึ้น ด้วยการตรึงรองความเป็นภูมิปัญญาของสมบัติศิลป์ในช่วงกาลปัจจุบันของผู้สร้างสรรค์ ไปสู่ความเป็นมรดกภูมิปัญญาหม่อมองการสร้างสรรคนี้เกิดขึ้นด้วยเหตุปัจจัย 5 ประการดัง แผนภูมิคือแผนภูมิ 4 แสดงหลักมิติการสร้างสรรคศิลป์แผนภูมิผู้เขียน 240 วารสาร วิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์หลักมิติการ สร้างสรรคศิลป์ตามแผนภูมิประกอบด้วยมุมมอง 5 ประการมีรายละเอียดดังนี้ 11 การ สร้างสรรคศิลป์เกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์การเกิดขึ้นของงานศิลป์เป็นความงดงาม จากการกระทำให้เกิดงานศิลป์ทั้งตรียางคศิลป์ทัศนศิลป์และนาฏศิลป์ได้นั้นสำเร็จขึ้น ด้วยการสร้างสรรคของมนุษย์เท่านั้นสัตว์ทั้งหลายไม่ว่าลิงช้างบ้างค่างชะนีหมีหมา กากาไก่นกไม่สามารถสร้างสรรคงานศิลป์ได้การที่หมาลิงช้างวาดรูปเขียนอักษรเล่นดนตรี ได้นั้นเป็นการกระทำซ้ำๆทำไปตามคำสั่งของผู้ฝึกจนทำได้ตามที่ทำได้ไม่สามารถสร้าง เสริมด้วยจินตนาการของตนเองเช่นเดียวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติก็มีได้อยู่ในปัจจุบันของการ สร้างสรรคงานศิลป์หมู่เมฆที่ลอยเกาะกลุ่มตัดกับแสงสีของแสงอาทิตย์เกิดเป็นรูป ร่างต่างๆชนเขาทิวไม้เสียงนกร้องไก่อชันนกยูงแพนพิททิวหวังเริงร่าวร้ายระบาร้องเรียก เปรียงหาคุ่นาคไทหลวงลัทธิระทบทหิน

พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไปไม่มีความเข้าใจว่าการสร้างสรรค์ศิลปะไม่ใช่กิจของพระสงฆ์เป็น เรื่องของชาวบ้านทั่วไปเท่านั้นและมีคนจำนวนมากเห็นว่าการเรียนศิลปะจัดเป็นดิริจงาน วิชาดูเหมือนว่าพระสงฆ์ไทยในปัจจุบันก็มีความเห็นเช่นนี้พระสงฆ์จำนวนมากจึงไม่สนใจ ในการศึกษาศิลปะเพื่อการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาขาดความรู้ด้านการอนุรักษ์และการ ทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรมทั้งที่ศิลปะส่วนมากนั้นปรากฏอยู่ในวัดที่มีพระสงฆ์นั้นเองเป็น ผู้มีหน้าที่ในการดูแลรักษาวิชาที่พระสงฆ์ขาดความเข้าใจและทำลายศิลปะวัฒนธรรม อยู่บ่อยครั้งความเข้าใจดังกล่าวทำให้พระสงฆ์มิได้ทำหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรมบทความนี้ต้องการชี้ให้เห็นความสำคัญของศิลปะในสมัยพุทธกาลวิเคราะ การเรียนศิลปะของพระสงฆ์ว่าเป็นดิริจงานวิชาหรือไม่พระสงฆ์กับการสร้างสรรค์งาน ศิลปะทั้งด้านจิตรกรรมประติมากรรมและสถาปัตยกรรมและพระสงฆ์กับหน้าที่สอนศิลปะ การก่อสร้างนวรรรมแก่ฤทธิสถนิยมคำว่าศิลปะคำว่าศิลปะ art ตรงกับรูปศัพท์ภาษา บาลีว่าศิลป์หมายถึงการงานอันบุคคลควรศึกษาในคัมภีร์พระวินัยปิฎกหมายถึงวิชาการ ช่างงานหัตถกรรมหรืองานฝีมือเช่นวิชาการช่างหม้อวิชาการช่างหูก 1 วิชาการช่างที่นำ มาใช้ในการสร้างสรรค์งานศิลปะในพระพุทธศาสนาเรียกว่าพุทธศิลป์ซึ่งในบทความนี้ หมายถึงศิลปะที่สร้างขึ้นเนื่องด้วยพระพุทธศาสนาพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ ความหมายไว้ว่าศิลปะหมายถึงฝีมือฝีมือทางการช่างการทำให้อัจฉริยะแสดงออกซึ่งอารมณ์สะท้อนใจให้ประจักษ์ด้วยสื่อต่างๆอย่างเสียงเส้นสีผิว รูปทรง เป็นต้นเช่นศิลปะการดนตรีศิลปะการวาดภาพ

อย่างเป็นอย่างดีเพราะการสร้างสรรคงานทัศนศิลป์เป็นกระบวนการผลิตผลงานศิลปะที่ ผสานกระบวนการทางความคิดและขั้นตอนการผลิตชิ้นผลงานไว้ด้วยกันเริ่มตั้งแต่การจุด ประกายความคิดและพัฒนาความคิดนั้นขึ้นจนชัดเจนเกิดเป็นแนวความคิดในการทา งานการออกแบบจัดวางองค์ประกอบของทัศนศิลป์การสร้างแบบร่างการปรับแก้แบบร่าง การวางแผนในการสร้างสรรค์ผลงานการแก้ไขปัญหาระหว่างการปฏิบัติงานจนกระทั่งผล งานเสร็จสมบูรณ์ในทุกขั้นตอนของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานผู้เรียนจึงสามารถฝึกฝน ทักษะได้รอบด้านตั้งแต่กระบวนการทางความคิดการพูดสื่อสารการแก้ปัญหาการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและทักษะฝีมือทางศิลปะซึ่งวิรัตน์พิชญ์โพมูลย์(2536)ได้ กล่าวไว้ว่าศิลปินสร้างสรรค์ผลงานจากความคิดและความรู้สึกผ่านกระบวนการที่ต้องใช้ ทักษะและความชำนาญเป็นพิเศษจนได้ผลงานศิลปะที่ตนพึงพอใจในการสร้างสรรค์งาน แต่ละชิ้นศิลปินต้องตัดสินใจทั้งในด้านความคิดการใช้วัสดุเครื่องมือและเทคนิคการ สร้างสรรคนอกจากนี้ศิลปินยังต้องแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับคุณค่าทางสุนทรียภาพซึ่งต้อง ตัดสินใจอีกเกี่ยวกับการเลือกใช้องค์ประกอบศิลป์เช่นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการใช้ เส้นสีรูปร่างของว่างและรูปทรงลักษณะพร้อมกันตัดสินใจเรื่องใช้หลักการของการจัด องค์ประกอบเพื่อให้งานเกิดดุลยภาพมีความกลมกลืนและความขัดแย้งได้ส่วนสัมพันธ์กัน มีส่วนสัดส่วนและช่วงจังหวะที่พอเหมาะจึงเห็นได้ว่าในการสร้างสรรค์งานศิลปะแต่ละชิ้นนั้น ศิลปินต้องแก้ปัญหาต้องเลือกและตัดสินใจในการดำเนินงานอย่างถูกต้องยกยั้งข้อ กระบวนการสร้างสรรค์ต้องมีการแก้ปัญหาและตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาจำเป็นต้องใช้ทักษะ และความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษประกอบกับความมีศรัทธาต่อการสร้างสรรค์ผลงานนั้นๆตั้ง นั้น

ตายแล้วยอมเกิดในสุคติโลกสวรรค์๙๕ธานีสงฆ์แห่งการประพาศิทธิพรหมจรรย์ประกอบด้วย การมีสิกขาการมีปัญญาเป็นยอดมีวิมุตติเป็นแก่นมีสติเป็นอธิป๒โดย๙๕ธานีสงฆ์ของการมี เมตตาเจโตวิมุตติจะได้อานิสงส์๑๑ประการคือหลับเป็นสุข๒ตื่นเป็นสุข๓ไม่ฝัน ลามก๔เป็นที่รักของมนุษย์ทั้งหลาย๕เป็นที่รักของมนุษย์ทั้งหลาย๖เทวดาทั้งหลาย ๗รักษาไฟยาพิษหรือศาสตราภรณ์มิได้๘จิตตั้งมั่นได้เร็ว๙สิ้นหนาส๑๐ไม่หลงลืม สติตาย๑๑เมื่อไม่แทงตลอดคุณ

พระมหาสุทิตยอากาศโรบอญการศึกษาคณะความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏใน วรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอานิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้าน นานาหน้า๑๘๘๔๑๘๕๑๐๐พระธรรมปิฎกปอญุดโดพจนานุกรมฉบับประมวลศัพท์กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๖หน้า๓๗

หนึ่งหน้ามี๕บรรทัดจารด้วยอักษรธรรมล้านนาและอักษรไทยใช้ภาษาบาลีภาษาไทยถิ่น เหนือและภาษาไทยปัจจุบันเมื่อ๑๘กันยายนพศ๒๕๖๗ทำใบลานเขียนเป็นอักษรไทย ภาษาไทยว่าคำอภัยภิกษุเขียนแลคำอภัยภิกษุนี้เป็นชื่อที่ชาวบ้านพระหลวงอำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่เรียกพระครูปัญญาภิขัยอภิขโยชื่อเดิมคือคำอภัยก่อนอาหารท่านเป็นเจ้า อาวาสวัดพระหลวงตั้งแต่พศ๒๔๗๖๒๕๓๔ตำแหน่งสูงสุดเป็นเจ้าคณะอำเภอสูงเม่น สมณศักดิ์สูงสุดเป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นพิเศษงาน

อภิวัตมโน 2553 พระพุทธเจ้าตรัสทรงตรัสถึงความสงบสุขภายในใจว่าเมื่อเราเจริญ เมตตาในใจไม่มีประมาณในสัตว์ทั้งปวงเหมือนมารดาถนอมบุตรคนเดียวที่เกิดในอนมมัย ยอมสละชีวิตได้ในทุกทิศทางไม่ว่าจะยืนเดินนั่งนอนพึงเป็นผู้ปราศจากความง่วงเหงา หาวนอนทั้งตั้งสติไว้เพียงนั้นมันคิดทั้งหลายกล่าววิหการธรรมนี้ว่าไม่อาศัยทฤษฎีเป็นผู้ถึง พร้อมด้วยศนะนำความยินดีในกามทั้งหลายออกได้แล้วย่อมไม่ถึงความนอนในครรภ์อีก โดยแท้แลพระพุทธองค์ได้ตรัสถึงอานิสงส์ประโยชน์ของการเจริญเมตตาไว้ว่าดุกรภิกษุ ทั้งหลายเมื่อเมตตาเจโตวิมุตติอันบุคคลเจริญแล้วทำให้ให้มากแล้วทำให้เป็นดังยานพา ดนข้ามกิเลสไปสู่นิพพานทำให้เป็นที่ตั้งตั้งไว้เรื่อยๆบรมดีแล้วปรารถดีแล้ว อานิสงส์๑๑ประการเป็นอันหวังได้อานิสงส์คือผู้เจริญเมตตายอมหลับเป็นสุขตื่นก็เป็นสุข ไม่ฝันลามกเรื่องเลวเรื่องหยาบช้าเป็นที่รักของมนุษย์เป็นที่รักของมนุษย์เทวดามี จิตใจสูงยอมรักษาไฟยาพิษหรือศาสตราภรณ์ไม่กลัวกลัวจิตของผู้เจริญเมตตายอมเป็น สมารถไต่รอดเร็วสิ้นหนาสของผู้เจริญเมตตายอมผ่องใสยอมไม่หลงไหลกระทำกาลละตาย อย่างมีสติเมื่อยังไม่แทงตลอดธรรมอันยิ่งนิพพานยอมเข้าถึงพระพรหมโลกนั้นหมายความว่า คนที่ปฏิบัติอยู่ในหลักเมตตาจะพบความสงบสุขในใจเช่นพระพรหมนั้นเป็นผู้เข้าถึงหลัก ความสงบสุขในใจไม่เคยมีปรากฏในคัมภีร์ใดในพระพุทธศาสนาว่าพระองค์ท่านทะเลาะ หรือขัดแย้งกันเองการประยุกต์ใช้หลักเมตตาเมื่อเราทราบว่ามีโลกวนวายเพราะมนุษย์มี ความขัดแย้งทะเลาะก่อพยาบาทแต่พระพุทธศาสนาสอน

ธรรมและคุณค่าที่ปรากฏในยันต์เทียนล้านนากรณีศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมืองจังหวัด ลาปางในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตคณะพุทธศาสตร์สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระมหาสุทิตยอากาศโรบอญ 2548 การ ศึกษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่อง อานิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนาในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหา บัณฑิตคณะพุทธศาสตร์สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัยพระศุภชัยขยสุโขศิริเขตสุวรรณ 2553 ผ่ายันต์เฉพาะที่ข้าพเจ้าศึกษาพบในภาค เหนือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมณีพะยอมยงค์ 2543 ประเพณีสิบสอง เดือนล้านนาไทยพิมพ์ครั้งที่ 4 เชียงใหม่ทรัพยากรพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยรอบทิศไวยสุศรี 2551 การศึกษาริเวศพระ เครื่องในฐานะ

อานิสงส์การสร้างหอไตรก็จะกล่าวเทียบกับอานิสงส์การสร้างวิหารบ้างอานิสงส์การเขียน ธรรมบ้างเพราะไม่ปรากฏใบลานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอานิสงส์การสร้างหอไตรโดยตรงภาย หลังพศ 2557 เมื่อผู้วิจัยทำวิจัยเรื่องหอไตรล้านนาโดยได้รับการสนับสนุนทุนจากกรมส่งเสริม วัฒนธรรมกระทรวงวัฒนธรรมจึงได้พบใบลานอานิสงส์ที่หอไตรฉบับวัดพระหลวง อำเภอสูงเม่นจังหวัดแพร่ใบลานอานิสงส์การสร้างที่หอไตรฉบับนี้จึงเป็นฉบับเดียวใน ปัจจุบันที่กล่าวถึงผลบุญผลานิสงส์ในการสร้างหอไตรโดยตรงมีรายละเอียดอย่างไร บทความนี้จะได้แสดงรายละเอียดเหล่านั้น 1 ลักษณะใบลานใบลานอานิสงส์ที่หอไตร ฉบับวัดพระหลวงอำเภอสูงเม่นจังหวัดแพร่มี 8 ใบลานจำนวน 16 หน้าในหนึ่งหน้ามี 5 บรรทัดจารด้วยอักษรธรรมล้านนาและอักษรไทยใช้ภาษาบาลีภาษาไทยถิ่นเหนือและ ภาษาไทยปัจจุบันอานิสงส์การสร้างหอไตรอานิสงส์ที่หอไตรฉบับวัดพระหลวงอำเภอ สูงเม่นจังหวัดแพร่ 63 63 ศิริศักดิ์อภิศักดิ์มนตรีนิทานตัวธรรมานนท์ 2 ผู้แต่งทำใบ ลานเขียนเป็นอักษรไทยภาษาไทยว่าคำอภัยภิกษุเขียนแลคำอภัยภิกษุนี้เป็นชื่อที่ชาว บ้านพระหลวงอำเภอสูงเม่นจังหวัดแพร่เรียกพระครูปัญญาภิขัยอภิขโยชื่อเดิมคือคำอภัย ก่อนอาหารท่านเป็นเจ้าอาวาสวัดพระหลวงตั้งแต่พศ 24762534 ตำแหน่งสูงสุดเป็นเจ้า คณะอำเภอสูงเม่นสมณศักดิ์สูงสุดเป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นพิเศษพระครูปัญญาภิขัยเกิด เมื่อวันที่ 19 มีนาคมพศ 2443 ตรงกับวันอังคารแรม 15 ค่ำเดือน 4 ปีชวดบิดาชื่อเปียงมา รดาชื่อธิดามีพี่น้อง 3 คนท่านเป็นคนแรกคนที่สองคือนายสุขก่อนอาหารและคนที่สามคือ นางคำก้อน

ศาสนประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับหอไตรของท่านมีดังนี้การจารใบลานอาณิสงส์หิดหอไตรพร้อมถวายตุ้พระธรรมไว้กับวัดพระหลวงในพศ๒๔๖๗สร้างพระไตรปิฎกถวายวัดพระหลวงในพศ๒๔๙๐สร้างหอไตรถวายวัดพระหลวงในพศ๒๕๒๗ปัจจุบันไม่ปรากฏหอไตรหลังนี้แล้ว๑๘๘ใจความสำคัญหรือแก่นเรื่องของใบลานฉบับนี้กล่าวถึงอาณิสงส์ในการรักษาพระไตรปิฎกว่ามีอาณิสงส์มากเทียบเท่ากับอาณิสงส์ของพระโพธิสัตว์ขณะสร้างโพธิสมภารจำแนกรายละเอียดการสร้างศาสนวัตถุศาสนสถานอันเกี่ยวข้องกับการรักษา

2464 อายุ 22 ปีที่วัดพระหลวงมีพระครูชัยลังกาเป็นพระอุปัชฌาย์มรณภาพพศ 2534 ท่านมีความสามารถพิเศษด้านโหราศาสตร์และเป็นภิกษุนักพัฒนาท่านได้บูรณะวัดพระหลวงและวัดอื่นๆในอำเภอสูงเม่นไว้เป็นจำนวนมากงานศาสนประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับหอไตรของท่านมีดังนี้การจารใบลานอาณิสงส์หิดหอไตรพร้อมถวายตุ้พระธรรมไว้กับวัดพระหลวงในพศ 2467 สร้างพระไตรปิฎกถวายวัดพระหลวงในพศ 2490 สร้างหอไตรถวายวัดพระหลวงในพศ 2527 ปัจจุบันไม่ปรากฏหอไตรหลังนี้แล้ว 64 64 3 ประวัตินิลา นพระครูปัญญาภิบาลวัดพระหลวงอำเภอสูงเม่นจังหวัดแพร่จารใบลานอาณิสงส์หิดหอไตรวันที่ 18 กันยายนพศ 2467 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยทุนรัฐบาลเยอรมันร่วมกับรัฐบาลไทยสำรวจและจัดระบบคัมภีร์ใบลานที่วัดพระหลวงในพศ 2532 พบใบลานอาณิสงส์หิดหอไตรจำนวน 2 ผูกพศ 2557 จากการสำรวจหอไตรวัดพระหลวงอันเป็นชิ้นตอนหนึ่งในการวิจัยเรื่องหอไตรล้านนาพบใบลานอาณิสงส์หิดหอไตรจำนวน 1 ผูกในจำนวน 2 ผูกตามทะเบียนที่จัดทำโดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผู้วิจัยได้ขอให้นายเนนรสปิตพงศ์มัท ทายกวัดพระหลวงและสถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ช่วยปริวรรตจากอักษรธรรมล้านนาและอักษรไทยภาษามลภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยปัจจุบันเป็นภาษาไทยอักษรไทยปัจจุบันจากนั้นจึงนำเนื้อหาใบลานที่ปริวรรตแล้วทั้งสองฉบับมาศึกษาเปรียบเทียบจึงขอขอบคุณนายเนนรสปิตพงศ์และสถาบันวิจัยสังคมไว้ถวเือกาศน ด้วย 4 โครงสร้างเนื้อหา 41 ส่วนเกริ่นนำเรื่องประณามพจน์เป็นการกล่าวคำสรรเสริญพระพุทธเจ้าด้วยคำนมัสการโมขอความอนุภมอดจกมิตสสแดพระผู้มีพระภาคเจ้าภควโตรพระองค์นั้นอรหโตผู้มีไกลจากกิเลสสมมาสมพุทธสส

พระไตรปิฎกและอาณิสงส์ไว้ตั้งนี้การจารใบลานอาณิสงส์หิดหอไตรกาเกเยยธรรมาสนและเครื่องบูชาธรรมได้อานิสงส์เป็นทิพยปราสาทหลังการสร้างหีบธรรมหอไตรได้อานิสงส์เป็นผู้มีบริวารมากการถวายสัตถภัณฑ์แบบชั้นบันไดได้อานิสงส์เป็นเรือทองคำการทำความสะดวกคัมภีร์ใบลานได้อานิสงส์เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติบริบูรณ์ด้วยโภชนาหารการถวายผ้าห่อคัมภีร์ได้อานิสงส์เป็นผ้าทิพย์และการจุดผางประทีปเครื่องปั้นดินเผารูปคล้ายจานสำหรับใส่น้ำมันตามไฟต่างตะเกียงบูชาพระธรรมได้อานิสงส์เป็นต้นจันทน์ที่มีดอกและลูก

วัตถุศาสนสถานอันเกี่ยวข้องกับการรักษาพระไตรปิฎกและอาณิสงส์ไว้ตั้งนี้ 65 65 การสร้างหีบธรรมหอไตรกาเกเยยธรรมาสนและเครื่องบูชาธรรมได้อานิสงส์เป็นทิพยปราสาท 3 หลังการสร้างหีบธรรมหอไตรได้อานิสงส์เป็นผู้มีบริวารมากการถวายสัตถภัณฑ์แบบชั้นบันไดได้อานิสงส์เป็นเรือทองคำการทำความสะดวกคัมภีร์ใบลานได้อานิสงส์เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติบริบูรณ์ด้วยโภชนาหารการถวายผ้าห่อคัมภีร์ได้อานิสงส์เป็นผ้าทิพย์และการจุดผางประทีปเครื่องปั้นดินเผารูปคล้ายจานสำหรับใส่น้ำมันตามไฟต่างตะเกียงบูชาพระธรรมได้อานิสงส์เป็นต้นจันทน์ที่มีดอกและลูกย่อมด้วยเงินและทองและได้แก้ว 7 ประการและการถวายเครื่องบูชารูปข้างม้าได้อานิสงส์ข้างม้าตัวมงคลการอธิบายแก่นเรื่องได้อธิบายผ่านพุทธประวัติทั้งประวัติพระพุทธเจ้าในอดีตชาติและสมัยที่พระพุทธเจ้ายังคงดำรงพระชนม์ชีพอยู่เพื่ออ้างอิงตัวบุคคลคือพระพุทธเจ้าและอ้างอิงเหตุการณ์คือพุทธประวัติสนับสนุนอาณิสงส์ในการรักษาพระไตรปิฎกว่าเคยได้บังเกิดขึ้นกับพระพุทธองค์เองมาก่อนแล้วในอดีตชาติ 43 ส่วนบันทึกสงฆ์ของผู้นั่งอวสานพจน์กล่าวถึงรายละเอียดการแต่งได้แก่ชื่อผู้แต่งวันเดือนปีที่แต่งตั้งนี้ข้าฝ่าละอองพระนิกแปลตามภาษาเมืองว่าวันที่ 18 เดือนกันยายนศาสนาล่วงแล้ว 2467 แลคำอัยภิกขุเขียนแลเขียนทานพร้อมด้วยตุ้ธรรมแล 5 จุดประสงค์การแต่งเพื่อบอกเล่าและยืนยันถึงผลบุญแห่งกุศลกรรมที่ได้อธิบายพระไตรปิฎกมีการสร้างหอไตรเป็นต้น 6 กลวิธีการแต่ง 61 เป็นความเรียงร้อยแก้วเขียนด้วยอักษรธรรมล้านนาและภาษาไทยใช้ภาษามลภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยปัจจุบันโดยใช้ภาษา 66 66 มาสขึ้นต้นประโยคก่อนขยายเนื้อความออกไปเป็นภาษาไทยถิ่นเหนืออันเป็นลักษณะที่พบในการแต่งคัมภีร์

ย่อมด้วยเงินและทองและได้แก้ว๗ประการและการถวายเครื่องบูชารูปข้างม้าได้อานิสงส์ข้างม้าตัวมงคลการอธิบายแก่นเรื่องได้อธิบายผ่านพุทธประวัติทั้งประวัติพระพุทธเจ้าในอดีตชาติและสมัยที่พระพุทธเจ้าโคดมยังคงดำรงพระชนม์ชีพอยู่เพื่ออ้างอิงตัวบุคคลคือพระพุทธเจ้าและ๑๖พระมหาสุทิตยอากาศโรอบอุณาการศึกษองคค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอาณิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนาหน้า๒๔๕๑๑๗ศิริศักดิ์อภิศักดิ์มนตรี

ว่าเกี่ยวกับอาณิสงส์ในการถวายหีบธรรมอันเป็นที่บรรจุพระธรรมเป็นต้น 42 เนื้อเรื่องใจความสำคัญหรือแก่นเรื่องของใบลานฉบับนี้กล่าวถึงอาณิสงส์ในการรักษาพระไตรปิฎกว่ามีอาณิสงส์มากเทียบเท่ากับอาณิสงส์ของพระโพธิสัตว์ขณะสร้างโพธิสมภารจำแนกรายละเอียดการสร้างศาสนวัตถุศาสนสถานอันเกี่ยวข้องกับการรักษาพระไตรปิฎกและอาณิสงส์ไว้ตั้งนี้ 65 65 การสร้างหีบธรรมหอไตรกาเกเยยธรรมาสนและเครื่องบูชาธรรมได้อานิสงส์เป็นทิพยปราสาท 3 หลังการสร้างหีบธรรมหอไตรได้อานิสงส์เป็นผู้มีบริวารมากการถวายสัตถภัณฑ์แบบชั้นบันไดได้อานิสงส์เป็นเรือทองคำการทำความสะดวกคัมภีร์ใบลานได้อานิสงส์เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติบริบูรณ์ด้วยโภชนาหารการถวายผ้าห่อคัมภีร์ได้อานิสงส์เป็นผ้าทิพย์และการจุดผางประทีปเครื่องปั้นดินเผารูปคล้ายจานสำหรับใส่น้ำมันตามไฟต่างตะเกียงบูชาพระธรรมได้อานิสงส์เป็นต้นจันทน์ที่มีดอกและลูกย่อมด้วยเงินและทองและได้แก้ว 7 ประการและการถวายเครื่องบูชารูปข้างม้าได้อานิสงส์ข้างม้าตัวมงคลการอธิบายแก่นเรื่องได้อธิบายผ่านพุทธประวัติทั้งประวัติพระพุทธเจ้าในอดีตชาติและสมัยที่พระพุทธเจ้ายังคงดำรงพระชนม์ชีพอยู่เพื่ออ้างอิงตัวบุคคลคือพระพุทธเจ้าและอ้างอิงเหตุการณ์คือพุทธประวัติสนับสนุนอาณิสงส์ในการรักษาพระไตรปิฎกว่าเคยได้บังเกิดขึ้นกับพระพุทธองค์เองมาก่อนแล้วในอดีตชาติ 43 ส่วนบันทึกสงฆ์ของผู้นั่งอวสานพจน์กล่าวถึงรายละเอียดการแต่งได้แก่ชื่อผู้แต่งวันเดือนปีที่แต่งตั้งนี้ข้าฝ่าละอองพระนิกแปลตามภาษาเมืองว่าวันที่ 18 เดือนกันยายนศาสนาล่วงแล้ว 2467 แลคำอัยภิกขุเขียนแลเขียนทานพร้อมด้วยตุ้ธรรมแล 5 จุดประสงค์การแต่งเพื่อบอก

๕๐อ้างถึงเหตุการณ์คือพุทธประวัติสนับสนุนอันสงสในการรักษาพระโคตรปึกว่าเคยได้บังเกิดขึ้นกับพระพุทธองค์เองมาก่อนแล้วในอดีตชาติได้เสวยอนกกลับไปในสารภีป็นทอสงไขยสมัยที่พระพุทธเจ้าพรหมเทวะยังคงทรงมานอนในโลกและพระพุทธเจ้าโคดมะอุบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินนามอดิตเทวะพระเจ้าอรดีเทวราชพระเจ้าอดิตเทพและพระเมตไตรยโพธิสัตว์อุบัติเป็นอำมาตย์สิริศคตสิริศคตความน่าสนใจของเรื่องนี้อยู่ที่เรื่องราวของพระพุทธเจ้าพรหมเทวะพรหมเทโวพรหมเทพนันไม่ปรากฏ

แปลว่ายังคนทั้งหลายที่ออกไปนำเอามาซึ่งน้ำแล้วก็ล้างช่วยเช็ดเย็บเย็บที่อหตที่อแห่งดีแล้วเอาเข้ามาห่อเสียดที่อดแล้วผ้าห่อคัมภีร์นี้อาจเป็นผ้าทอลวดลายต่างๆที่ทอขึ้นโดยเฉพาะผ้าห่มหรือผ้าซิ่นก็ได้บางครั้งได้สอดไม้ไผ่หรือดอกเพื่อคั่นโดยตลอดเพิ่มความแข็งแรงให้โครงผ้าและช่วยป้องกันใบลานหักเมื่อห่อแล้วก็มัดด้วยเชือกปอหรือไหมวิธีการมัดก็แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นด้านนอกผ้าห่อจะมีป้ายบอกชื่อคัมภีร์จำนวนผูกเรียกไม่บ้นซักผ้าห่อคัมภีร์เป็นสิทธิ 78 78 อันชอบธรรมของผู้หญิงที่จะทอทานไว้ในพระพุทธศาสนาสืบเนื่องจากความปรารถนาบุญในพระธรรมส่วนผู้ชายนั้นสามารถกระทำบุญในพระธรรมได้ด้วยการจารใบลานและบวชเรียนพระธรรมเป็นต้น 82 วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับพุทธเจ้าบุพเพสันนิวาสความเป็นไปในชาติก่อนของพระพุทธเจ้าที่ปรากฏในอันสงสหิตทอใดโรได้เสวยอนกกลับไปในสารภีป็นทอสงไขยสมัยที่พระพุทธเจ้าพรหมเทวะยังคงทรงมานอนในโลกและพระพุทธเจ้าโคดมะอุบัติเป็นพระเจ้าแผ่นดินนามอดิตเทวะพระเจ้าอรดีเทวราชพระเจ้าอดิตเทพและพระเมตไตรยโพธิสัตว์อุบัติเป็นอำมาตย์สิริศคตสิริศคตความน่าสนใจของเรื่องนี้อยู่ที่เรื่องราวของพระพุทธเจ้าพรหมเทวะพรหมเทโวพรหมเทพนันไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่อย่างใดพบเพียงในเอกสารโบราณล้านนาที่ประพันธ์โดยพระสงฆ์ล้านนาระหว่างพุทธศตวรรษที่ 1920 ได้แก่โสตัดตคิมหานิทานโสตัดตคิมหานิทานสัมภารวิบากมูลศาสนาและชินกาลมาลีปกรณ์เป็นต้นโสตัดตคิมหานิทานและสัมภารวิบากเป็นคัมภีร์ที่ไม่ค่อยเป็นที่รู้จักมากนักในปัจจุบันสัมภารวิบากได้รับอิทธิพลจากโสตัดตคิมหานิทานส่วนมูลศาสนาและชินกาลมาลีปกรณ์เป็นที่นิยมในการใช้อ้างอิง

ในพระไตรปิฎกแต่อย่างใดพบเพียงในเอกสารโบราณล้านนาที่ประพันธ์โดยพระสงฆ์ล้านนาระหว่างพุทธศตวรรษที่๑๙๒๐ได้แก่โสตัดตคิมหานิทานโสตัดตคิมหานิทานสัมภารวิบากมูลศาสนาและชินกาลมาลีปกรณ์เป็นต้นในสัมภารวิบากนั้นนอกจากจะได้แสดงประวัติพระโพธิสัตว์อดิตเทพแล้วยังได้แสดงพระโพธิสัตว์ประวัติเป็นลำดับขึ้นไปก่อนหน้านี้และถัดลงมาหลังจากนี้อย่างเป็นระบบพระโพธิสัตว์ที่นับขึ้นไปเป็นลำดับก่อนหน้านี้อยู่ในระยะเวลาที่พระโพธิสัตว์ได้ตั้ง

ถึงปฐมวชิระของพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 10 000 พระองค์ตั้งแต่ปฐมวชิระของอินทชงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 11 000 พระองค์ตั้งแต่อินทชงไขยนั้นถึงธรณีอสงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 20 000 81 81 พระองค์ตั้งแต่ธรณีอสงไขยนั้นถึงสาครอสงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 30 000 พระองค์ตั้งแต่สาครอสงไขยนั้นถึงปถวิทริกอสงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 40 000 พระองค์พระโพธิสัตว์ก็ได้กระทำอภิการในสำนักพระพุทธเหล่านั้นแล้วตั้งปณิธานในใจตลอดมาพระโพธิสัตว์ของเราได้บำเพ็ญอภิการในสำนักของพระพุทธถึง 125 000 พระองค์มีองค์พระพุทธพรหมเทวะเป็นต้นแล้วทรงปรารถนาด้วยใจพระรัตนปัญญา 2510 89 ทั้งนี้ในหมวดมหานิทานของสัมภารวิบากนั้นนอกจากจะได้แสดงประวัติพระโพธิสัตว์อดิตเทพแล้วยังได้แสดงพระโพธิสัตว์ประวัติเป็นลำดับขึ้นไปก่อนหน้านี้และถัดลงมาหลังจากนี้อย่างเป็นระบบซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่อย่างใดพระโพธิสัตว์ที่นับขึ้นไปเป็นลำดับก่อนหน้านี้อยู่ในระยะเวลาที่พระโพธิสัตว์ได้ตั้งความปรารถนาไว้ในใจโดยไม่ได้พบพระพุทธเจ้าปรากฏเป็นนิทานกลา 4 เรื่องด้วยกันได้แก่พระโพธิสัตว์ที่เกิดเป็นมาณพหนุ่มแบกมารดาว่ายนน้ำข้ามมหาสมุทรเกิดเป็นพระเจ้าสัตตดาปะผู้เห็นโทษแห่งราคะกิเลสเกิดเป็นพระพรหมดาบสผู้ให้ชีวิตเป็นทานแก่แม่เสือและเกิดเป็นพระราชบุตรถวายน้ำมันเมล็ดผักกาดเป็นต้นพระโพธิสัตว์ลำดับถัดจากพระโพธิสัตว์อดิตเทวะสมัยพระพุทธเจ้าพรหมเทวะลงไปเป็นพระโพธิสัตว์สารอันเป็นผู้เอวยุวิปณิธานเป็นครั้งแรกต่อด้วยเรื่องพระโพธิสัตว์สุเมธดาบสซึ่งเป็นกายวิปณิธาน

ความปรารถนาไว้ในใจโดยไม่ได้พบพระพุทธเจ้าปรากฏเป็นนิทานกลา๔เรื่องด้วยกันได้แก่พระโพธิสัตว์ที่เกิดเป็นมาณพหนุ่มแบกมารดาว่ายนน้ำข้ามมหาสมุทรเกิดเป็นพระเจ้าสัตตดาปะผู้เห็นโทษแห่งราคะกิเลสเกิดเป็นพระพรหมดาบสผู้ให้ชีวิตเป็นทานแก่แม่เสือและเกิดเป็นพระราชบุตรถวายน้ำมันเมล็ดผักกาดเป็นต้นพระโพธิสัตว์ลำดับถัดจากพระโพธิสัตว์อดิตเทวะสมัยพระพุทธเจ้าพรหมเทวะลงไปเป็นพระโพธิสัตว์สารอันเป็นผู้เอวยุวิปณิธานเป็นครั้งแรกต่อ

000 พระองค์ตั้งแต่สุนันทอสงไขยนั้นถึงปฐมวชิระของอินทชงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 10 000 พระองค์ตั้งแต่ปฐมวชิระของอินทชงไขยนั้นถึงธรณีอสงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 20 000 81 81 พระองค์ตั้งแต่ธรณีอสงไขยนั้นถึงสาครอสงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 30 000 พระองค์ตั้งแต่สาครอสงไขยนั้นถึงปถวิทริกอสงไขยมีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นมา 40 000 พระองค์พระโพธิสัตว์ก็ได้กระทำอภิการในสำนักพระพุทธเหล่านั้นแล้วตั้งปณิธานในใจตลอดมาพระโพธิสัตว์ของเราได้บำเพ็ญอภิการในสำนักของพระพุทธถึง 125 000 พระองค์มีองค์พระพุทธพรหมเทวะเป็นต้นแล้วทรงปรารถนาด้วยใจพระรัตนปัญญา 2510 89 ทั้งนี้ในหมวดมหานิทานของสัมภารวิบากนั้นนอกจากจะได้แสดงประวัติพระโพธิสัตว์อดิตเทพแล้วยังได้แสดงพระโพธิสัตว์ประวัติเป็นลำดับขึ้นไปก่อนหน้านี้และถัดลงมาหลังจากนี้อย่างเป็นระบบซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่อย่างใดพระโพธิสัตว์ที่นับขึ้นไปเป็นลำดับก่อนหน้านี้อยู่ในระยะเวลาที่พระโพธิสัตว์ได้ตั้งความปรารถนาไว้ในใจโดยไม่ได้พบพระพุทธเจ้าปรากฏเป็นนิทานกลา 4 เรื่องด้วยกันได้แก่พระโพธิสัตว์ที่เกิดเป็นมาณพหนุ่มแบกมารดาว่ายนน้ำข้ามมหาสมุทรเกิดเป็นพระเจ้าสัตตดาปะผู้เห็นโทษแห่งราคะกิเลสเกิดเป็นพระพรหมดาบสผู้ให้ชีวิตเป็นทานแก่แม่เสือและเกิดเป็นพระราชบุตรถวายน้ำมันเมล็ดผักกาดเป็นต้นพระโพธิสัตว์ลำดับถัดจากพระโพธิสัตว์อดิตเทวะสมัยพระพุทธเจ้าพรหมเทวะลงไปเป็นพระโพธิสัตว์สารอันเป็นผู้เอวยุวิปณิธานเป็นครั้งแรกต่อด้วยเรื่องพระ

ด้วยเรื่องพระโพธิสัตว์สุเมธดาบสซึ่งเป็นกายวชิปนิธานและได้รับพยากรณ์ครั้งแรกจบเรื่องพระพุทธเจ้าที่บึงกรพยากรณ์พระโพธิสัตว์สุเมธดาบสแล้วจึงเป็นเรื่องพระพุทธเจ้า๓พระองค์อันเป็นที่รู้จักกันดีปรากฏเรื่องราวในสุดตันตปิฎกขุททกนิกายพุทธวงศ์หรือพระพุทธเจ้า๗พระองค์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกสุดตันตปิฎกที่ขณิกายมหาวิคค์แม่เรื่องพระพุทธเจ้าพรหมเทวะพระเจ้าอรดีเทพและสิริคุปต์อำมาตย์นั้นต้องเป็นที่รับรู้กันเป็นอย่างดีแล้วในหมู่พระสงฆ์ล้านนาราวปลายพุทธศตวรรษที่๑๙เป็นต้นมานาแนวคิด

นั้นแล้วตั้งปณิธานในใจตลอดมาพระโพธิสัตว์ของเราได้บำเพ็ญอธิการในสำนักของพระพุทธถึง 125 000 พระองค์มีองค์พระพุทธรูปพระมหากษัตริย์เป็นต้นแล้วทรงปรารถนาด้วยใจพระรัตนปัญญา 2510 89 ทั้งนี้ในหมวดมหานิทานของสังฆการีบทนั้นนอกจากจะได้แสดงประวัติพระโพธิสัตว์อดีตเทพแล้วยังได้แสดงพระโพธิสัตว์ประวัติเป็นลำดับขึ้นไปก่อนหน้านี้และถัดลงมาหลังจากนี้ยังเป็นระบบซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่อย่างใดพระโพธิสัตว์ที่นับขึ้นไปเป็นลำดับก่อนหน้านี้อยู่ในระยะเวลาที่พระโพธิสัตว์ได้ตั้งความปรารถนาไว้ในใจโดยไม่ได้พบพระพุทธเจ้าปรากฏเป็นนิทานกถา 4 เรื่องด้วยกันได้แก่พระโพธิสัตว์ที่เกิดเป็นมาณพหนุ่มแบกมารดาว่ายน้ำข้ามมหาสมุทรเกิดเป็นพระเจ้าสัตตดาบสผู้เห็นโทษแห่งราคะกิเลสเกิดเป็นพระพรหมดาบสผู้ให้ชีวิตเป็นทานแก่แม่เสือและเกิดเป็นพระราชาบุตรถวายน้ำมันเมสติดักกาดเป็นต้นพระโพธิสัตว์ลำดับถัดจากพระโพธิสัตว์อดีตเทวะสมัยพระพุทธเจ้าพรหมเทวะลงไปเป็นพระโพธิสัตว์สาครอันเป็นผู้เอวยุติปณิธานเป็นครั้งแรกด้วยเรื่องพระโพธิสัตว์สุเมธดาบสซึ่งเป็นกายวชิปนิธานและได้รับพยากรณ์ครั้งแรกจบเรื่องพระพุทธเจ้าที่บึงกรพยากรณ์พระโพธิสัตว์สุเมธดาบสแล้วจึงเป็นเรื่องพระพุทธเจ้า 23 พระองค์อันเป็นที่รู้จักกันดีปรากฏเรื่องราวในสุดตันตปิฎกขุททกนิกายพุทธวงศ์หรือพระพุทธเจ้า 7 พระองค์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกสุดตันตปิฎกที่ขณิกายมหาวิคค์แม่เรื่องพระพุทธเจ้าพรหมเทวะพระเจ้าอรดีเทพและสิริคุปต์อำมาตย์นั้นจะไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกสันนิษฐานว่าน่าจะมาจากกลัก 82 82 ฐานชั้นอรรถกถาหรือฎีกาก็ได้ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษากันต่อไปทว่าความรู้ต้องเป็นที่รับรู้กันเป็นอย่างดีแล้วในหมู่พระสงฆ์ล้านนาราวปลายพุทธศตวรรษ

เรื่องพระพุทธเจ้าที่มีมากกว่าในพระไตรปิฎกนี้คงสืบอยู่ในล้านนาไปถึงพุทธศตวรรษที่๒๕ตั้งที่ปรากฏในอานิสงส์หิตหอไตรฉบับวัดพระหลวงจังหวัดแพร่โดยภิกษุคำอำยผู้ประพันธ์ได้แต่งเนื้อหาเพิ่มเติมจากเค้าเรื่องเดิมเพื่อนำไปสู่การอธิบายอานิสงส์ของการรักษาพระไตรปิฎกในท้ายที่สุดทั้งนี้อานิสงส์ของการสร้างหอไตรในโบราณอานิสงส์หิตหอธรรมวัดพระหลวงจังหวัดแพร่จะได้อานิสงส์เป็นทิพยปราสาทหลังเป็นต้นสรุปอานิสงส์คือผลของการกระทำในธรรม

ลงไปเป็นพระโพธิสัตว์สาครอันเป็นผู้เอวยุติปณิธานเป็นครั้งแรกด้วยเรื่องพระโพธิสัตว์สุเมธดาบสซึ่งเป็นกายวชิปนิธานและได้รับพยากรณ์ครั้งแรกจบเรื่องพระพุทธเจ้าที่บึงกรพยากรณ์พระโพธิสัตว์สุเมธดาบสแล้วจึงเป็นเรื่องพระพุทธเจ้า 23 พระองค์อันเป็นที่รู้จักกันดีปรากฏเรื่องราวในสุดตันตปิฎกขุททกนิกายพุทธวงศ์หรือพระพุทธเจ้า 7 พระองค์ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกสุดตันตปิฎกที่ขณิกายมหาวิคค์แม่เรื่องพระพุทธเจ้าพรหมเทวะพระเจ้าอรดีเทพและสิริคุปต์อำมาตย์นั้นจะไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกสันนิษฐานว่าน่าจะมาจากกลัก 82 82 ฐานชั้นอรรถกถาหรือฎีกาก็ได้ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษากันต่อไปทว่าความรู้ต้องเป็นที่รับรู้กันเป็นอย่างดีแล้วในหมู่พระสงฆ์ล้านนาราวปลายพุทธศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมาแนวคิดเรื่องพระพุทธเจ้าที่มีมากกว่าในพระไตรปิฎกนี้คงสืบอยู่ในล้านนาไปถึงพุทธศตวรรษที่ 25 ตั้งที่ปรากฏในอานิสงส์หิตหอไตรฉบับวัดพระหลวงจังหวัดแพร่โดยภิกษุคำอำยผู้ประพันธ์ได้แต่งเนื้อหาเพิ่มเติมจากเค้าเรื่องเดิมเพื่อนำไปสู่การอธิบายอานิสงส์ของการรักษาพระไตรปิฎกในท้ายที่สุดสรุปอานิสงส์หิตหอไตรฉบับวัดพระหลวงอำเภอสูงเม่นจังหวัดแพร่เป็นคัมภีร์โบราณเพียงผูกเดียวที่พบในปัจจุบันซึ่งได้กล่าวถึงอานิสงส์การสร้างหอไตรโดยตรงจารโดยพระครูปัญญาภิบาลเจ้าอาวาสวัดพระหลวงในพศ 2467 ระบุว่าการสร้างหอไตรหีบธรรมธรรมมาสน์กาเกเยียรันธรรมเล่มธรรมสัดภักซ์ถวายไว้ในพระพุทธศาสนาตลอดถึงอานิสงส์การทำความสะอาดและบูชาพระธรรมจะได้ใจอานิสงส์เทียบเท่ากับอานิสงส์ของพระโพธิสัตว์ขณะสร้างโพธิสมาธิซึ่งเป็นการสร้างบุญอันใหญ่หลวงในพุทธ

ถึงการบังเกิดความเลื่อมใสขึ้น๑๒๓๒วิธียะผลคือการปรารถนาความเพียรทางใจความเข้มแข็งความบากบั่นความขวนขวายความพยายามความอดสาหะความทนทานความเข้มแข็งความหมั่นความมุ่งมั่นอย่างไม่ทอดทิ้งความไม่ทอดทิ้งฉันทะความไม่ทอดทิ้งธุระความเอาใจใส่ธุระวิธียะ๑๒๔มีนัยหมายถึงผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อละอกุศลธรรมเพื่อให้กุศลธรรมเกิดมีความเข้มแข็งมีความบากบั่นมั่นคงไม่ทอดธุระในกุศลธรรม๑๒๕๑๑๙พระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโตพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมกรุงเทพฯโรงพิมพ์บริษัทธรรมิก๒๕๖๑

ว่าหมายถึงภวังจิต 105 ผลการฝึกสมาธิเชิงพุทธจิตวิทยาต่อการพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาและการกำกับตนเองหลังความเชื่อศรัทธา confidence power คือกลุ่มตัวอย่างได้มีความเชื่อศรัทธาที่เชื่อความปลงใจเชื่อความเลื่อมใสยิ่งศรัทธาสัทธินทรีย์ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถปรับสภาวะจิตของตนเองได้โดยเฉพาะสภาวะที่ไม่พึงประสงค์ที่บีบคั้นทนอยู่ได้ยากจึงต้องมีการปลุกจิตสำนึกให้เกิดการกระทำสิ่งที่ดีเพราะหลักพุทธจิตวิทยาเชื่อในการทำคามดีว่าโดยสาระคือผู้ที่ศรัทธาการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าหมายถึงคามเชื่อความมั่นใจในพระปรีชาญาณของพระพุทธเจ้าในฐานะที่ทรงเป็นต้นแบบหรือผู้นำของมนุษย์ที่ยืนยันถึงสมรรถวิสัยของมนุษย์ว่ามนุษย์สามารถหยั่งรู้สัจธรรมเข้าถึงความดีงามสูงสุดได้ด้วยหลักความเชื่อและความศรัทธาพลังความเพียร energy power คือกลุ่มตัวอย่างในการทดลองได้มีการตั้งจิตมีการปรารถนาความเพียรทางใจความเข้มแข็งความบากบั่นความขวนขวายความพยายามความอดสาหะความทนทานความเข้มแข็งความหมั่นความมุ่งมั่นอย่างไม่ทอดทิ้งความไม่ทอดทิ้งฉันทะความไม่ทอดทิ้งธุระความเอาใจใส่ธุระวิธียะวิธียีนทรีย์สัมมวាយามะได้แก่ผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อละอกุศลธรรมเพื่อให้กุศลธรรมเกิดมีความเข้มแข็งมีความบากบั่นมั่นคงไม่ทอดธุระในกุศลธรรมพลังความใส่ใจ mindfulness power คือกลุ่มตัวอย่างในการทดลองได้มีการตั้งความใส่ใจด้วยหลักแห่งสติความตามระลึกความทวนระลึกภักซ์ที่ระลึกความทรงจำความไม่เลือนลหายความไม่หลงลืมสตินทรีย์สัมมาสติได้แก่ผู้มีสติประกอบด้วยสติปัญญาเป็นเครื่องรักษาตนอย่างยิ่งระลึกถึงสิ่งที่ทำค่าที่พูดมั่นนานได้ความระลึกนึกทวนถึงกิจที่ค่าที่พูดได้แม้ระยะเวลาจะล่วงผ่านมานานแล้วคือการดูหรือคอยกำลัง

๕๒๓สติพละคือความระลึกความหวนระลึกภิกขิยาที่ระลึกความทรงจำความไม่เลื่อนลอย ความไม่หลงลืม๑๒๖๖มีนัยหมายถึงผู้มีสติประกอบด้วยสติปัญญาเป็นเครื่องรักษาตนอย่าง ยิ่งไม่หวั่นไหวในความประมาท๑๒๗๔สมาธิพละคือความตั้งอยู่แห่งจิตความดำรงอยู่ ความตั้งมั่นความไม่ซัดส่ายความไม่ฟุ้งซ่านความที่จิตไม่ซัดส่ายสมณะสมาธิหรือสัมมาสมาธิ๑๒๘มีนัยหมายถึงผู้สงัดจากกามและอกุศลธรรมทั้งหลาย๕ปัญญาพละหมายถึง เครื่องทำลายกิเลสเป็น

วิริยะวิริยีนทรีย์สัมมาวายามะได้แก่ผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อละอกุศลธรรมเพื่อให้กุศลธรรม เกิดมีความเข้มแข็งมีความบากบั่นมั่นคงไม่ทอดธุระในกุศลธรรมพลังความใส่ใจ mindfulness power คือกลุ่มตัวอย่างในการทดลองได้มีการตั้งความใส่ใจด้วยหลัก แห่งสติความตามระลึกความหวนระลึกภิกขิยาที่ระลึกความทรงจำความไม่เลื่อนลอยความ ไม่หลงลืมสติหรือสัมมาสมาธิได้แก่ผู้มีสติประกอบด้วยสติปัญญาเป็นเครื่องรักษาตนอย่าง ยิ่งระลึกถึงสิ่งที่ทำค่าที่พูดแน่นอนได้ความระลึกนึกทวนถึงกิจที่ทำค่าที่พูดได้แม้ระยะ เวลาจะล่วงผ่านมานานแล้วคือการดูแลหรือคอยกำลังจิตจะพัฒนาเป็นพลังได้ต้องไม่ หวั่นไหวในความประมาทพลังความตั้งใจ concentration power คือกลุ่มตัวอย่างใน การทดลองได้มีความตั้งอยู่แห่งจิตความดำรงอยู่ความตั้งมั่นความไม่ซัดส่ายความไม่ ฟุ้งซ่านความที่จิตไม่ซัดส่ายโดยมีฐานคิดเป็นสมณะสมาธิหรือสัมมาสมาธิได้แก่ผู้สงัด จากกามและอกุศลธรรมทั้งหลายแล้วบรรลุขั้นสมาธิจิตความมีใจตั้งมั่นแน่วแน่ในกิจในสิ่ง ที่กำหนดบางครั้งหมายถึงตัวมานะหรือให้ความหมายอย่างง่ายได้ว่าการทำภาวะปล่อยวาง ให้เป็นอารมณ์แล้วได้สมาธิได้สภาวะจิตเป็นอารมณ์เดียวหน้าทีของสมาธิคือการทำ จิตไม่ให้ส่ายจึงเหมาะแก่การใช้งานของสภาวะจิตที่เกิดขึ้นพลังจิตสำนึกมีความสำเร็จ พบว่ากลุ่มทดลองได้มีการพัฒนาพลังจิตสำนึกประสบความสำเร็จด้วยหลักการและวิธีการ ปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสผู้สร้างโปรแกรมการให้การปรึกษาเชิงพุทธ จิตวิทยาด้วยการพัฒนาวิธีคิดตามแนวปัญญาโดยใช้หลักโยนิโสมนสิการเป็นฐานและ หลักธรรมพละ๕

ตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างพละ๕และพฤติกรรมด้านคุณธรรมในมิติของ สังคหวัตถุ๔ของผู้ปฏิบัติกรรมฐานในพุทธศาสนาเถรวาทและความสามารถเชิงปัญญา ของผู้นำเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทยวิทยานิพนธ์การจัดการดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีปทุม๒๕๕๗หน้า บทคัดย่อ๑๒๕๒ปฐมหงส์สุวรรณดำเนินานพระพุทธรูปล้านนากรุงเทพมหานครกองทุนสนับสนุนการ วิจัย๒๕๕๔หน้า๓

ในมิติของสังคหวัตถุ๔ของผู้ปฏิบัติกรรมฐานในพุทธศาสนาเถรวาทและความสามารถเชิง ปัญญาของผู้นำเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทยวิทยานิพนธ์การจัดการดุษฎี บัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม๒๕๕๗ยังรวมถึงการ พัฒนาทางด้านความคิดที่สนใจและพฤติกรรมด้วยโดยการพัฒนา๔ด้านคือพัฒนากาย เป็นการพัฒนาความความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพพัฒนาศีลคือความ ประพฤติดีเป็นการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน๓พัฒนาจิต เป็นการฝึกอบรมจิตใจให้เข้มแข็งมั่นคงเจริญงอกงามด้วยคุณธรรมจริยธรรม๔พัฒนา ปัญญาเป็นการฝึกอบรมปัญญาให้มีความรอบรู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงรู้เท่า ทันทันแก่ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยปัญญา๕การพัฒนาที่สมบูรณ์จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิด ความสมดุลทั้ง๒ด้านกล่าวคือการพัฒนาทั้งทางวัตถุและทางจิตใจให้ควบคู่กันการพัฒนา จิตที่ถูกต้องก็คือพัฒนาจิตใจให้มีธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจจนเป็นจิตที่ควรแก่การทา งานและการพัฒนาทางด้านจิตใจที่ถูกต้องดีแล้วก็จะสามารถควบคุมการพัฒนาทางด้าน วัตถุให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องได้ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของ บุคลากรในองค์กรจึงไม่ควรเน้นเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพของงานแต่เพียงด้านเดียว หากจำเป็นต้องจัดการฝึกอบรมพัฒนาด้านจิตใจควบคู่ไปด้วยโดยการปลูก

๕๖๓แนวทางให้ได้รับประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและในภายหน้ามีประโยชน์สูงสุดคือความ ดีบทุกขส่วนคุณค่าเทียมของการบูชาพระพุทธรูปคือการบูชาโดยมีจุดมุ่งหมายหรือมุ่ง ประโยชน์ในทางที่พอกพูนกิเลสบูชาด้วยอำนาจของตัณหาวิชชาขาดเหตุผลนำมาซึ่ง ความเจริญขึ้นพอกพูนขึ้นแห่งอกุศลธรรมไม่ก่อประโยชน์ที่แท้จริงต่อตนเองผู้อื่นและ สังคมอย่างแท้จริง๕๖๓จารุรัตน์เชาวนดิษฐ์ฤๅษะเตชะศีลพิทักษ์๑๙๙๓เขียนบทความวิจัยเรื่อง ดอกไม้ในเครื่อง

และการบูชาพระพุทธรูปตามแนวพระชาตินิยมซึ่งเกิดจากการผสมผสานแนวคิดความเชื่อ และวัฒนธรรมอื่นเข้ากับพระพุทธรูปศาสนาตั้งเดิมเป็นการบูชาที่มุ่งอ่อนน้อมขอผลล ับนดาลให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตในปัจจุบันโชคกลางและความสำเร็จต่างๆที่ตน ปรารถนาในการวิเคราะห์คุณค่าแท้และคุณค่าเทียมของการบูชาพระพุทธรูปสรุปผลได้ว่า 1 คุณค่าแท้ของการบูชาพระพุทธรูปคือการบูชาโดยมีจุดมุ่งหมายในลักษณะเสริมสร้าง ปัญญาก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองผู้อื่นและประโยชน์ร่วมกันและเป็นแนวทางให้ไ้ ด้รับประโยชน์ทั้งในปัจจุบันในภายหน้าและประโยชน์สูงสุดคือความดีบทุกข 2 คุณค่า เทียมของการบูชาพระพุทธรูปคือการบูชาโดยมีจุดมุ่งหมายหรือมุ่งประโยชน์ในทางที่ พอกพูนกิเลสบูชาด้วยอำนาจของตัณหาวิชชาขาดเหตุผลนำมาซึ่งความเจริญขึ้น พอกพูนขึ้นแห่งอกุศลธรรมไม่ก่อประโยชน์ที่แท้จริงต่อตนเองผู้อื่นและสังคมอย่างแท้ จริงค่าสำคัญที่ตนคิดพฤติกรรมการบูชาพระพุทธรูปคุณค่าแท้คุณค่าเทียม 1 คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม Faculty of Humanities and Social sciences Nakhon Pathom Rajabhat University 2 ศูนย์พัฒนาการ เรียนการสอนมหาวิทยาลัยสยาม Teaching and Learning Development Center Siam University การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 7 1258 Abstract The worship of Buddha s image is the vital part of Buddhism culture The ways of worshiping Buddha are different depending on one s

ลดลงหลังการเข้าร่วมโปรแกรมศิลปกรรมบำบัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของทิพวรรณทั้งมิ่งมี ๑๔๖ ทำงานวิจัยเรื่องภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาเพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัย ผลงานวิจัยได้ว่าภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนามีความเป็นมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องดอกไม้ที่มีปรากฏในพระไตรปิฎกอรุทธกถาและชาดก โดยเฉพาะเรื่องราวในพุทธประวัติการสักการ

วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากรฉบับภาษาไทยปีที่ 33 2 107133 2556 1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาพพิมพ์จิตรกรรมและประติมากรรมคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และนักศึกษาศิลปะบัณฑิตสาขาวิชาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาเพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัย Wisdom from Creating Pollen Buddha Images in Lan Na for the Creations of Contemporary Buddha Image ทิพวรรณทั้งมิ่งมี 1 Tippawan Thungmhungmee บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาคติความเชื่อประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้และศึกษาแนวคิดรูปแบบกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ที่ปรากฏในเขตวัฒนธรรมล้านนา ตลอดจนการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ นำมาสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัย ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสร้างสรรค์ศิลปะทางการศึกษาภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนา โดยวิธีการศึกษาทางประวัติศาสตร์ประวัติศาสตร์ศิลปะนำเสนอด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาร่วมกันเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมซึ่งเป็นกระบวนการปฏิบัติงานการทดลองและการบันทึกขั้นตอนต่างๆอย่างเป็นระบบผลการวิจัยพบว่าภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนามีความเป็นมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องดอกไม้ที่มีปรากฏในพระไตรปิฎกอรุทธกถาและชาดก โดยเฉพาะเรื่องราวในพุทธประวัติการสักการบูชา

บูชาพระพุทธรูปเจ้าด้วยดอกไม้และพุทธวิจนะในธรรมบทอีกทั้งยังมีคติความเชื่อเรื่องอานิสงส์การสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้ในเอกสารคัมภีร์ใบลานและตำราการสร้างพระพุทธรูปของล้านนาซึ่งมีเนื้อหาสะท้อนถึงวัฒนธรรมวิจิตรในการกำหนดคุณค่าและความหมายในวัตถุดิบเป็นสื่อสัญลักษณ์ของความศรัทธาตามคติความเชื่อของชาวพุทธที่สืบทอดมาแต่เมื่อครั้งสมัยพุทธกาลสำหรับแนวคิดในการสร้างมีที่มาจากพุทธปรัชญาแบบเถรวาทได้แก่แนวคิดมหาปริส

การบูชาพระพุทธรูปเจ้าด้วยดอกไม้และพุทธวิจนะในธรรมบทอีกทั้งยังมีคติความเชื่อเรื่องอานิสงส์การสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้ในเอกสารคัมภีร์ใบลานและตำราการสร้างพระพุทธรูปของล้านนาซึ่งมีเนื้อหาสะท้อนถึงวัฒนธรรมวิจิตรในการกำหนดคุณค่าและความหมายภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาเพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยทิพวรรณทั้งมิ่งมี 108 ในวัตถุดิบเป็นสื่อสัญลักษณ์ของความศรัทธาตามคติความเชื่อของชาวพุทธที่สืบทอดมาแต่เมื่อครั้งสมัยพุทธกาลจากการศึกษาแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาพบว่าแนวคิดในการสร้างมีที่มาจากพุทธปรัชญาแบบเถรวาทได้แก่แนวคิดมหาปริสลักษณะแนวคิดสัญลักษณ์ปางพระพุทธรูปแนวคิดสัญลักษณ์อดีตพระพุทธเจ้าและแนวคิดสัญลักษณ์จากวัสดุที่ใช้ในการสร้างส่วนรูปแบบทางศิลปกรรมมีทั้งแบบศิลปะล้านนาและแบบศิลปะพม่าไทใหญ่อีกทั้งยังมีกรรมวิธีการสร้างที่หลากหลายซึ่งสะท้อนผ่านคำเรียกขานพระพุทธรูปนอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยรูปแบบพุทธศิลป์ล้านนาปางมารวิชัยด้วยดอกไม้ที่ชาวพุทธนำมาสักการบูชาพระอันเป็นสื่อสัญลักษณ์จากพลังศรัทธาของประชาชนโดยประยุกต์ใช้กรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปศิลปะเครื่องเขินผสมผสานกับเทคนิคการสร้างงานประติมากรรมสมัยใหม่ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงภูมิปัญญาการสร้างงานพุทธศิลป์ในอดีตไปสู่การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในปัจจุบันที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาอันเป็นแก่นของวัฒนธรรมตลอดจนการอัญเชิญองค์พระพุทธรูปปฏิมา

ลักษณะแนวคิดสัญลักษณ์ปางพระพุทธรูปแนวคิดสัญลักษณ์อดีตพระพุทธเจ้าและแนวคิดสัญลักษณ์จากวัสดุที่ใช้ในการสร้างส่วนรูปแบบทางศิลปกรรมมีทั้งแบบศิลปะล้านนาและแบบศิลปะพม่าไทใหญ่อีกทั้งยังมีกรรมวิธีการสร้างที่หลากหลายซึ่งสะท้อนผ่านคำเรียกขานพระพุทธรูปในส่วนการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยนั้นได้สร้างสรรค์พระพุทธรูปล้านนาปางมารวิชัยด้วยดอกไม้ที่ชาวพุทธนำมาสักการบูชาพระโดยประยุกต์ใช้กรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปศิลปะเครื่องเขินผสมผสานกับ

ความเชื่อเรื่องอานิสงส์การสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้ในเอกสารคัมภีร์ใบลานและตำราการสร้างพระพุทธรูปของล้านนาซึ่งมีเนื้อหาสะท้อนถึงวัฒนธรรมวิจิตรในการกำหนดคุณค่าและความหมายภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาเพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยทิพวรรณทั้งมิ่งมี 108 ในวัตถุดิบเป็นสื่อสัญลักษณ์ของความศรัทธาตามคติความเชื่อของชาวพุทธที่สืบทอดมาแต่เมื่อครั้งสมัยพุทธกาลจากการศึกษาแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาพบว่าแนวคิดในการสร้างมีที่มาจากพุทธปรัชญาแบบเถรวาทได้แก่แนวคิดมหาปริสลักษณะแนวคิดสัญลักษณ์ปางพระพุทธรูปแนวคิดสัญลักษณ์อดีตพระพุทธเจ้าและแนวคิดสัญลักษณ์จากวัสดุที่ใช้ในการสร้างส่วนรูปแบบทางศิลปกรรมมีทั้งแบบศิลปะล้านนาและแบบศิลปะพม่าไทใหญ่อีกทั้งยังมีกรรมวิธีการสร้างที่หลากหลายซึ่งสะท้อนผ่านคำเรียกขานพระพุทธรูปนอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยรูปแบบพุทธศิลป์ล้านนาปางมารวิชัยด้วยดอกไม้ที่ชาวพุทธนำมาสักการบูชาพระอันเป็นสื่อสัญลักษณ์จากพลังศรัทธาของประชาชนโดยประยุกต์ใช้กรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปศิลปะเครื่องเขินผสมผสานกับเทคนิคการสร้างงานประติมากรรมสมัยใหม่ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงภูมิปัญญาการสร้างงานพุทธศิลป์ในอดีตไปสู่การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในปัจจุบันที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาอันเป็นแก่นของวัฒนธรรมตลอดจนการอัญเชิญองค์พระพุทธรูปปฏิมาไปประดิษฐานภายในวัดของชุมชนท้องถิ่นให้เป็นสื่อสร้างสำนึกและความศรัทธาในการสืบทอดประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาซึ่งเป็นมรดก

เชื่อเกี่ยวกับการสร้างพระพุทธรูปและอานิสงส์ในการสร้างพระพุทธรูปส่งผลให้มีการสร้างพระพุทธรูปต่อเนื่องในจังหวัดแม่ฮ่องสอนตั้งแต่พุทธศตวรรษที่๒๕เป็นต้นมาแบ่งได้เป็น๔รูปแบบคือ๑พระพุทธรูปที่ได้รับอิทธิพลล้านนาพระพุทธรูปที่ได้รับอิทธิพลพม่า๒พระพุทธรูปที่ได้รับอิทธิพลจากรัฐไทย๔พระพุทธรูปแบบไทใหญ่การสร้างพระพุทธรูปกระทำผ่านความเชื่อเรื่องอานิสงส์โดยพระพุทธรูปที่ผ่านพิธีพุทธภิเษก

๕๙๕พระมหาสุทนต์ยอภาคโรอบณ๑๕๐ท้าววิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอานิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนาสรุปผลการศึกษาได้ว่าวรรณกรรมเรื่องอานิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนามีส่วนสำคัญในฐานะที่เป็นฐานความเชื่อของการงานวรรณกรรมพระพุทธศาสนาในล้านนาเป็นรากฐานที่สำคัญของการส่งเสริมวัฒนธรรมจารีตประเพณีและที่สำคัญเป็นแนวคิดความเชื่อและวิถีการปฏิบัติขั้นพื้นฐานในทางพระพุทธศาสนาของชาวล้านนาซึ่งปรากฏเป็นองค์ความ

รู้ในด้านต่างๆคือองค์ความรู้ที่แสดงถึงความเป็นมาแนวคิดและหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา๒องค์ความรู้ที่มีผลต่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและค่านิยมทางสังคมของชาวล้านนาและ๓องค์ความรู้ที่สร้างกระบวนการผสมผสานความรู้ในทางพระพุทธศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่นเข้าด้วยกันซึ่งองค์ความรู้เหล่านั้นมีความเชื่อมโยงกับหลักคิดและวิธีการปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้างกฎเกณฑ์ทางสังคมวัฒนธรรมจารีตประเพณีโดยมีอิทธิพล

ที่มีปรากฏในพระไตรปิฎกอรกถาและชาดกโดยเฉพาะเรื่องราวในพุทธประวัติการสักการบูชาพระพุทธเจ้าด้วยดอกไม้และพุทธวัจนะในธรรมบทก็ทั้งยังมีคติความเชื่อเรื่องอานิสงส์การสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้ในเอกสารคัมภีร์ใบลานและตำราการสร้างพระพุทธรูปของล้านนาซึ่งมีเนื้อหาสะท้อนถึงวัฒนธรรมวิธีคิดในการกำหนดคุณค่าและความหมายภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาเพื่อการสร้างสรรคพระพุทธรูปมาร่วมสมัยที่พรรณทั้งมี 108 ในวัดอุอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ของความศรัทธาตามคติความเชื่อของชาวพุทธที่สืบทอดมาแต่เมื่อครั้งสมัยพุทธกาลจากการศึกษาแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาพบว่าแนวคิดในการสร้างมีที่มาจากพุทธปรัชญาแบบเถรวาทได้แก่นักคิดมหาปรัลัสลักษณะแนวคิดสัญลักษณ์ปางพระพุทธรูปแนวคิดสัญลักษณ์อดีตพระพุทธเจ้าและแนวคิดสัญลักษณ์จากวัสดที่ใช้ในการสร้างส่วนรูปแบบทางศิลปกรรมมีทั้งแบบศิลปะล้านนาและแบบศิลปะพม่าไทใหญ่อีกทั้งยังมีกรรมวิธีการสร้างที่หลากหลายซึ่งสะท้อนผ่านคำเรียกขานพระพุทธรูปนอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาสรุบนามาร่วมสมัยรูปแบบพุทธศิลป์ล้านนาปางมารวิชัยด้วยดอกไม้ที่ชาวพุทธนำมาสักการบูชาพระอันเป็นสื่อสัญลักษณ์จากพลังศรัทธาของประชาชนโดยประยุกต์ใช้กรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปศิลปะเครื่องเขินผสมผสานกับเทคนิคการสร้างงานประติมากรรมสมัยใหม่ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงภูมิปัญญาการสร้างงานพุทธศิลป์ในอดีตไปสู่

ได้ว่าเป็นคัมภีร์ล้านนาที่มีลักษณะเนื้อหาคุณค่าและอิทธิพลที่สะท้อนให้เห็นประวัติศาสตร์ความเป็นมาความเชื่อคุณค่าและส่งผลอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของชุมชนในล้านนาที่ยึดหลักปฏิบัติและการแสวงหาที่พึ่งพาทางด้านจิตวิญญาณผ่านพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนามาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน 4 กวีตมกลประเทืองกรคุณค่าของการสวดมนต์ที่มีต่อพุทธศาสนิกชนในสังคมไทยกรณีศึกษาพระพุทธศาสนิกชนวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานครวิทยานิพนธ์พระพุทธศาสนาหม่าบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยพาลงกรณราชวิทยาลัย 2551 5 พระมหาสุทนต์ยอภาคโรอบณการศึกษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอานิสงส์และคัมภีร์เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนาวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2548 วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลาปางปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 31 7 ข้อเสนอแนะการวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์รูปปาเตะสันติผู้วิจัยมุ่งศึกษาประวัติความเป็นมาเนื้อหาคุณค่าการประพันธ์และอิทธิพลของคัมภีร์รูปปาเตะสันติเพื่อนำมาวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆแต่เนื่องด้วยจำนวนพระคาถาและเนื้อหาหม่ามากและมีหลายประเด็นที่น่าสนใจดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้ 71 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 711 ส่งเสริมการศึกษาวรรณกรรมและคัมภีร์ของล้านนาเพื่อป้องกันมิให้สูญหายและเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นของเถระนิกปราชญ์ 712 การจัดตั้งหอวรรณกรรมล้านนาและพระเถระนิกปราชญ์จากกรเรียนลำดับทางด้านประวัติศาสตร์ลักษณะการประพันธ์และอิทธิพลที่มีต่อชุมชนและสังคมในล้านนา 713 จัดสำนักให้ชาวล้านนาสานต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งการจารึกธรรมการแต่งวรรณกรรมจากความเชื่อพื้นเมืองและการสร้างวรรณกรรมใหม่ที่บอกเล่า

ทางด้านประวัติศาสตร์ศาสนาและวัฒนธรรมที่ทำให้ทราบถึงความเป็นมาและบริบททางสังคมในล้านนาได้เป็นอย่างดีในบรรดาวรรณกรรมเหล่านั้นวรรณกรรมที่มีความสำคัญอีกประเภทหนึ่งคือวรรณกรรมเรื่องอานิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนาด้วยเหตุที่คัมภีร์ธรรมทั้งสองประเภทได้มีส่วนสำคัญในฐานะที่เป็นฐานความเชื่อของการงานวรรณกรรมพระพุทธศาสนาในล้านนาเป็นรากฐานที่สำคัญของการส่งเสริมวัฒนธรรมจารีตประเพณีและที่สำคัญเป็นแนวคิดความเชื่อและวิถีการปฏิบัติขั้นพื้นฐานในทางพระพุทธศาสนาของชาวล้านนาซึ่งปรากฏเป็นองค์ความรู้ในด้านต่างๆคือ 1 องค์ความรู้ที่แสดงถึงความเป็นมาแนวคิดและหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา 2 องค์ความรู้ที่มีผลต่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและค่านิยมทางสังคมของชาวล้านนาและ 3 องค์ความรู้ที่สร้างกระบวนการผสมผสานความรู้ในทางพระพุทธศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่นเข้าด้วยกันซึ่งองค์ความรู้เหล่านั้นมีความเชื่อมโยงกับหลักคิดและวิธีการปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้างกฎเกณฑ์ทางสังคมวัฒนธรรมจารีตประเพณีโดยมีอิทธิพลต่อแนวความคิดความเชื่อการเมืองการปกครองจารีตประเพณีในแผ่นดินล้านนารวมทั้งการสร้างวรรณกรรมในสังคมไทยและที่สำคัญยิ่งคือเพื่อความยั่งยืนของพระสัทธรรมส่วนบริบททางสังคมวัฒนธรรมและพระพุทธศาสนาในล้านนาที่มีความสัมพันธ์กับวรรณกรรมพระพุทธศาสนาในล้านนานั้นพบว่า 1 การให้การอุปถัมภ์ของกษัตริย์ชนชั้นผู้ปกครอง 2 การเข้ามาของพระพุทธศาสนาจากที่ต่างๆ 3 ความแตกฉานในพระไตรปิฎกและอรกถาของพระเถระและ 4 ความเชื่อในเรื่องของอานิสงส์การสร้างธรรมเขียนธรรมถวาย

ต่อแนวความคิดความเชื่อการเมืองการปกครองจารีตประเพณีในแผ่นดินล้านนารวมทั้ง การสร้างสรรค์วรรณกรรมในสังคมไทยและที่สำคัญยิ่งคือเพื่อความยั่งยืนของพระ สัทธรรมส่วนบริบททางสังคมวัฒนธรรมและพระพุทธศาสนาในล้านนาที่มีความสัมพันธ์ กับวรรณกรรมพระพุทธศาสนาในล้านนานั้นพบว่า๑การให้การอุปถัมภ์ของกษัตริย์ชนชั้นผู้ ปกครอง๒การเข้ามาของพระพุทธศาสนาจากที่ต่างๆ๓ความแตกฉานในพระไตรปิฎกและ อรรถกถาของพระเถระและ๔ความเชื่อในเรื่องของอานิสงส์การสร้าง

นาซึ่งปรากฏเป็นองค์ความรู้ในด้านต่างๆคือ 1 องค์ความรู้ที่แสดงถึงความเป็นมาแนวคิด และหลักการในทางพระพุทธศาสนา 2 องค์ความรู้ที่มีผลต่อการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและค่านิยมทางสังคมของชาวล้านนาและ 3 องค์ความรู้ที่สร้างกระบวนการ ผสมผสานความรู้ในทางพระพุทธศาสนาและความเชื่อในท้องถิ่นเข้าด้วยกันซึ่งองค์ความรู้ เหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับหลักคิดและวิธีการปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้างกฎเกณฑ์ทาง สังคมวัฒนธรรมจารีตประเพณีโดยมีอิทธิพลต่อแนวความคิดความเชื่อการเมืองการ ปกครองจารีตประเพณีในแผ่นดินล้านนารวมทั้งการสร้างวรรณกรรมในสังคมไทยและที่ สำคัญยิ่งคือเพื่อความยั่งยืนของพระสัทธรรมส่วนบริบททางสังคมวัฒนธรรมและ พระพุทธศาสนาในล้านนาที่มีความสัมพันธ์กับวรรณกรรมพระพุทธศาสนาในล้านนานั้น พบว่า 1 การให้การอุปถัมภ์ของกษัตริย์ชนชั้นผู้ปกครอง 2 การเข้ามาของพระพุทธ ศาสนาจากที่ต่างๆ 3 ความแตกฉานในพระไตรปิฎกและอรรถกถาของพระเถระและ 4 ความเชื่อในเรื่องของอานิสงส์การสร้างธรรมเขียนธรรมถาวรวิมมีความสัมพันธ์กับการ สร้างสรรค์วรรณกรรมในล้านนาซึ่งได้ส่งผลต่อความคิดความเชื่อและหลักศีลธรรมของ คนในสังคมปัจจุบัน 7 ข้อเสนอนะ 71 ข้อเสนอนะเชิงนโยบาย 1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ ราชธรรมในจามเทวีวงศ์ 2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับจามเทวีวงศ์ความผสมผสาน ระหว่างเรื่องเล่าเชิงประวัติศาสตร์และเรื่องเล่าเชิงพุทธศาสนา 72 ข้อเสนอนะสำหรับการ ทำวิจัยครั้งต่อไป 1 ควรมีการศึกษาเรื่องแนวคิดธรรมราชาและการเป็นองค์เอกอัคร ศาสบุปถัมภก 2 ควรมีการศึกษาเรื่องคติพระอินทร์ปรากฏอิทธิพลในสังคมไทยเอกสาร อ้างอิงชนิดนทรพ่องสวัสดิ์ 2558 จามเทวี

ในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปรกรณ์เชียงใหม่สรุปผลการศึกษา ได้ว่ากลุ่มทดลองมีภาวะซึมเศร้าลดลงหลังได้รับศิลปะบำบัดและมีภาวะซึมเศร้าลดลง กว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับศิลปะบำบัด๗ขบวนการวิจัยอิมสมโภช๑๕๕ทำวิจัยเกี่ยวกับผล ของศิลปะบำบัดต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการ สังคมผู้สูงอายุบ้านบางแคสรุปผลการวิจัยได้ว่าหลังจากการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนน เจริญการเห็นคุณค่า

2003 นอกจากนี้การสนับสนุนให้แสดงความรู้สึกทำให้ผู้สูงอายุเกิดการเรียนรู้บาดแผลใน ใจหรือสิ่งที่เคยเกิดขึ้นในอดีตและเรียนรู้ว่าควรปล่อยวางตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นปัจจุบัน ทำให้ภาวะซึมเศร้าลดลง Malchiodi 2007 สอดคล้องกับการวิจัยของ Phasomwong 2019 พบว่าการได้ระบายความทุกข์ความอัดอั้นในใจทำให้ผ่อนคลายและมีความสุข ศิลปะช่วยให้แสดงความรู้สึกเชิงบวกได้ทำกิจกรรมและพูดคุยกับผู้อื่นทำให้เกิดมิตรภาพ นอกจากนี้ Blomdhl Gunnarsson Guregard Rusner et al 2016 เสนอว่าการใช้ ศิลปะช่วยค้นหาความรู้สึกในใจและการแสดงออกต่อประสบการณ์ที่ผ่านามีความสำคัญ ต่อผู้ที่มีภาวะซึมเศร้าเพราะทำให้เข้าใจและตอบสนองด้านอารมณ์และลดภาวะซึมเศร้า ขณะทำกิจกรรมศิลปะสมองซีกขวาและซ้ายทำงานร่วมกันโดยเฉพาะสมองซีกขวาดู เต็นด้านอารมณ์ความสุขสุนทรีย์ภาพและความประทับใจซึ่งศิลปะมีความเกี่ยวข้องกับสาร สื่อประสาทได้แก่ซีโรโทนินออกซีโตซินและโดปามีนช่วยควบคุมด้านอารมณ์แรงจูงใจ การประสมความสำเร็จส่งผลให้เกิดวารสารคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา 56 ปี ที่ 29 ฉบับที่ 2 เมษายน 2564 Volume 29 No 2 Apr Jun 2021 ผลของโปรแกรม กิจกรรมศิลปะแบบกลุ่มต่อการเห็นคุณค่าในตนเองและภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในศูนย์ พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุความสุข Magsamen 2017 สอดคล้องกับการ วิจัยของ ChingTeng et al 2019 ที่พบว่าเมื่อสิ้นสุดการวิจัยทำให้การเห็นคุณค่าใน ตนเองเพิ่มขึ้นและภาวะซึมเศร้าลดลงผลการศึกษาที่พบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย ภาวะซึมเศร้าระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง

ในตนเองเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนการทดลองและกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการเห็น คุณค่าในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ๐๐๑แสดงว่ากลุ่ม ทดลองมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม๑๕๓นฤมลอินทหมีนผลของ ศิลปะบำบัดต่อการลดระดับภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุบ้านธรรมปรกรณ์เชียงใหม่วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาสุขภาพ จิตภาควิชาจิตเวชศาสตร์คณะแพทยศาสตร์บัณฑิตศึกษาจุฬาลงกรณ์

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในภาพรวมโดยไม คำนึงถึงเวลาพบว่าคะแนนเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเองและภาวะซึมเศร้าทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001 แสดงว่าโปรแกรมกิจกรรมศิลปะแบบ กลุ่มทำให้คะแนนเฉลี่ยสองกลุ่มแตกต่างกันและการทดสอบอิทธิพลร่วมระหว่างวิธีการ ทดลองกับระยะเวลาการทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเองและภาวะซึม เศร้าทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 001 ดังตารางที่ 2 วารสารคณะ พยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา 54 ปีที่ 29 ฉบับที่ 2 เมษายน 2564 Volume 29 No 2 Apr Jun 2021 ผลของโปรแกรมกิจกรรมศิลปะแบบกลุ่มต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง และภาวะซึมเศร้าของผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเองและภาวะซึมเศร้า ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง n 24 ความแปรปรวน Df SS MS F pvalue การเห็นคุณค่าในตนเองระหว่างกลุ่มทดลอง 1 6224568 6224568 1773968 001 ความคลาดเคลื่อน 22 7719 351 ภายในกลุ่มเวลา 2 23819 11910 5808 001 กลุ่มกับระยะเวลา 2 11558 5779 2818 001 ความคลาดเคลื่อน 44 9022 205 ภาวะซึมเศร้าระหว่างกลุ่มทดลอง 1 1723606 1723606 135885 001 ความคลาดเคลื่อน 22 27906 1268 ภายในกลุ่มเวลา 2 19386 9693 7236 001 กลุ่ม กับระยะเวลา 2 21253 10626 7932 001 ความคลาดเคลื่อน 44 5894 134 ผลการ ทดสอบผลต่างค่าเฉลี่ยคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองและภาวะซึมเศร้าในกลุ่มทดลอง ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกันด้วยวิธี Bonferroni พบว่าระยะหลังการทดลองและระยะ ติดตามผลแตกต่างจากระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 001

บทที่ ๓ วิจัยการศึกษาวิจัยเรื่องพุทธศิลปกรรมบำบัดการร่วมสร้างพระพุทธรูปดอกไม้ในชุมชนบ้านป่าตมดอนอำเภอพราวจังหวัดเชียงใหม่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดประวัติความสำคัญคติความเชื่อและรูปแบบพุทธศิลปกรรมพระพุทธรูปดอกไม้เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบพระพุทธรูปดอกไม้ในพราวจังหวัดเชียงใหม่และเพื่อสร้างสรรคพระพุทธรูปดอกไม้โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้๓๑รูปแบบการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการ

ที่ได้รับจากการศึกษาส่วนแรกนำมาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์พระพุทธรูปมาเพื่อเป็นการเชื่อมโยงภูมิปัญญาการสร้างงานพุทธศิลป์ในอดีตนำไปสู่การสร้างสรรคงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาอันเป็นแก่นของวัฒนธรรมตลอดจนให้เป็นสื่อสร้างสำนึกและความศรัทธาในการสืบทอดประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไปวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1 เพื่อศึกษาภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนา 11 ประวัติความเป็นมาคติความเชื่อและประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ที่ปรากฏในเขตวัฒนธรรมล้านนาหรือภาคเหนือตอนบน 12 แนวคิดรูปแบบทางศิลปกรรมและกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ที่ปรากฏในเขตวัฒนธรรมล้านนาหรือภาคเหนือตอนบน 2 เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาเข้ามาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรคพระพุทธรูปมาร่วมสมัยวิธิตำเนินการวิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสร้างสรรคศิลปะ Creative research ทำการศึกษาภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาและนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาสังเคราะห์เพื่อสร้างสรรคงานศิลปกรรมซึ่งมีวิธิตำเนินการวิจัย 2 ส่วนดังนี้ส่วนที่ 1 การดำเนินการวิจัยส่วนนี้เป็นการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปเกสรดอกไม้โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative research ทำการศึกษาข้อมูลภาคเอกสาร Document research และศึกษาภาคสนาม Field survey ในพุทธสถานล้านนาที่ปรากฏพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ทำการศึกษาด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

มีขั้นตอนดังนี้๓๒ศึกษาริเคราะห์ข้อมูลจากพระไตรปิฎกที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปและการบูชาพระพุทธรูปเจ้าด้วยดอกไม้ประเภทต่างๆศึกษาริเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นแนวคิดประวัติความสำคัญคติความเชื่อและรูปแบบพระพุทธรูปดอกไม้ที่ปรากฏในล้านนา๓๓วิเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับพระพุทธรูปดอกไม้ที่ปรากฏเอกสารต่างๆเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างสรรคพระพุทธรูปดอกไม้ต่อไป

1 วารสารวิจัยศิลปปี ๒ ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2560 การศึกษาคติการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาเพื่อการสร้างสรรคพระพุทธรูปมาร่วมสมัยทิพวรรณทั้งยังมีสาขาวิชาศิลปะและการออกแบบภาควิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อคณและวิจิตรศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่บทคัดย่องานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมาคติความเชื่อประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าและศึกษาแนวคิดรูปแบบทางศิลปกรรมกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าที่ปรากฏในเขตวัฒนธรรมล้านนาตลอดจนการสร้างสรรคงานศิลปกรรมโดยการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาเข้ามาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรคพระพุทธรูปมาร่วมสมัยเพื่อการอนุรักษ์และสืบสานศิลปกรรมล้านนาผลการวิจัยพบว่าภูมิปัญญาการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าที่ 2 ปรากฏในเขตวัฒนธรรมล้านนามีความเป็นมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับคติความเชื่อเรื่องอานิสงส์การสร้างพระพุทธรูปด้วยเกสรดอกไม้ที่ปรากฏอยู่ในเอกสารคัมภีร์ใบลานและตำราการสร้างพระพุทธรูปของล้านนาซึ่งมีเนื้อหาสะท้อนถึงวัฒนธรรมวิธิตำเนินการกำหนดคุณค่าและความหมายในวัตถุอันเป็นสื่อสัญลักษณ์ของความศรัทธาตามคติความเชื่อของชาวพุทธที่สืบทอดมาแต่เมื่อครั้งสมัยพุทธกาลจากการศึกษาแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่า

ส่วนใหญ่ๆดังนี้๓๔เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปดอกไม้ทำการเก็บข้อมูลทั้งภาคเอกสารและภาคสนามริเคราะห์ข้อมูลโดยวิธิตำเนินการจำแนกไปตามเรื่องราวและรูปแบบของงานศิลปะด้วยวิธีการพรรณนารวมทั้งอธิบายตีความตามเนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในงานพุทธศิลป์เหล่านั้นเพื่อให้ได้ความรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความสำคัญกรรมวิธีการสร้างและรูปแบบพุทธศิลปกรรมพระพุทธรูปดอกไม้โดยทั่วไปตลอดถึงคติความเชื่อและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูป

อนุรักษ์จะเป็นประโยชน์สำหรับการบูรณะพระพุทธรูปที่อาจเกิดกรณีปัญหาใกล้เคียงกันในอนาคตตลอดจนได้รับงานปฏิมากรรมที่มีเอกลักษณ์ทางด้านแนวคิดรูปแบบและเทคนิคเป็นการเชื่อมโยงองค์ความรู้การสร้างพระพุทธรูปจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไปวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1 เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมาแนวคิดรูปแบบและเทคนิควิธีการสร้างพระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะพม่าสมัยมณฑลพะเยา 2 เพื่ออนุรักษ์พระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะพม่าสมัยมณฑลพะเยาที่วัดม่อนปุยักษ์เมืองลำปางให้คงสภาพที่มั่นคงแข็งแรงด้วยองค์ความรู้และเทคนิคการอนุรักษ์ทางด้านศิลปกรรมและทางด้านวิทยาศาสตร์การอนุรักษ์ 82 สตรีหมายเลขวิธิตำเนินการวิจัยโครงการวิจัยเรื่องการศึกษาพระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะพม่าที่วัดม่อนปุยักษ์เมืองลำปางเพื่อการอนุรักษ์และการสร้างสรรคศิลปกรรมเป็นการดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยผสมผสานระเบียบวิธีวิจัย Combined Research Methodologies โดยการประยุกต์ระเบียบวิธีวิจัยนำมาใช้ในการแสวงหาองค์ความรู้เพื่อการอนุรักษ์พระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะพม่าสมัยมณฑลพะเยาและสร้างสรรคงานปฏิมากรรมซึ่งมีวิธิตำเนินการวิจัย 3 ส่วนดังนี้ส่วนที่ 1 การดำเนินการวิจัยส่วนนี้เป็นการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปศิลปะพม่าโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ทำการเก็บข้อมูลทั้งภาคเอกสารและภาคสนามในพุทธสถานล้านนาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธิตำเนินการจำแนกไปตามเรื่องราวและรูปแบบของงานศิลปะด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ Descriptive Analysis รวมทั้งอธิบายตีความตามเนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในงานพุทธศิลป์เหล่านั้นเพื่อให้ได้ความรู้ข้อเท็จจริง

รูปดอกไม้ทั้งในภาพรวมและในวัฒนธรรมล้านนาส่วนที่๒การสร้างสรรคงานศิลปกรรม โดยประชาชนมีส่วนร่วมเป็นการนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยส่วนที่๑มาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานรวมไปถึงการบันทึกรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าทดลองตลอดกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการทำวิจัยตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปกระทั่งจบกระบวนการทั้งนี้มีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้๑การ ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อศึกษาแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าใน พุทธสถานในเขตวัฒนธรรมล้านนาหรือภาคเหนือตอนบน 3 เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ เกี่ยวกับการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาคือเป็นแรงบันดาลใจ และแนวทางในการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัย 12 วิธิตำเนางานวิจัยโครงการวิจัย เรื่องการศึกษาชาติการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาเพื่อการ สร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยเป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ Creative Research ซึ่งมี วิธิตำเนางานวิจัย 2 ส่วนต่อเนื่องกันดังนี้ส่วนที่ 1 การดำเนินการวิจัยส่วนนี้เป็นการวิจัย เชิงประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าโดย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ทำการเก็บข้อมูลทั้งภาคเอกสาร และภาคสนามในพุทธสถานวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการจำแนกไปตามเรื่องราวและรูปแบบ ของงานศิลปะด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ Descriptive Analysis รวมทั้งอธิบาย ด้ความตามเนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในงานพุทธศิลป์เหล่านั้นเพื่อให้ได้ความรู้ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับคตินิยมแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างและประเพณีการสักการบูชา พระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในเขตวัฒนธรรมล้านนาส่วนที่ 2 การสร้างสรรค์ ศิลปกรรมพระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยโดยนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยส่วนที่ 1 มาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานรวมไปถึงการบันทึกรวบรวม ข้อมูลการค้นคว้าทดลองตลอดกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบดังนั้นการ สร้างสรรคงานศิลปกรรมในครั้งนี้เป็นการใช้ความรู้จากการศึกษาวิจัย

๖๙๓๖๑การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการจำแนกไปตามเรื่องราว และรูปแบบของงานศิลปะด้วยวิธีการพรรณนารวมทั้งอธิบายด้ความตามเนื้อหาสาระที่ ปรากฏอยู่ในงานพุทธศิลป์เหล่านั้นเพื่อให้ได้ความรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติความ สำคัญกรรมวิธีการสร้างและรูปแบบพุทธศิลป์พระพุทธรูปดอกไม้โดยทั่วไปตลอดถึง คตินิยมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธรูปดอกไม้ทั้งในภาพรวมและใน วัฒนธรรมล้านนา๓๖๒การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปฏิบัติการมุ่งเน้นการวิเคราะห์จาก

การสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ในปัจจุบันเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของ ภูมิปัญญาอันเป็นแก่นของวัฒนธรรมเอกราชไทยกลาง 2544 49 รวมทั้งเป็นสื่อสร้างสำนึก และความศรัทธาในการสืบทอดประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในล้านนาอัน เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติสืบไปวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1 เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมาคตินิยมเชื่อเกี่ยวกับประเพณีการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าใน เขตวัฒนธรรมล้านนาหรือภาคเหนือตอนบน 2 เพื่อศึกษาแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการ สร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในพุทธสถานในเขตวัฒนธรรมล้านนาหรือภาค เหนือตอนบน 3 เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับคตินิยมการสร้างพระพุทธรูปเกสร ดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาคือเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมา กรรมร่วมสมัย 12 วิธิตำเนางานวิจัยโครงการวิจัยเรื่องการศึกษาชาติการสร้างพระพุทธรูปเกสร ดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาเพื่อการสร้างสรรค์พระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยเป็นการวิจัยเชิง สร้างสรรค Creative Research ซึ่งมีวิธิตำเนางานวิจัย 2 ส่วนต่อเนื่องกันดังนี้ส่วนที่ 1 การดำเนินการวิจัยส่วนนี้เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับ พระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ทำการเก็บข้อมูลทั้งภาคเอกสารและภาคสนามในพุทธสถานวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการจำแนกไปตามเรื่องราวและรูปแบบของงานศิลปะด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ Descriptive Analysis รวมทั้งอธิบายด้ความตามเนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในงานพุทธ ศิลป์เหล่านั้นเพื่อให้ได้ความรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคตินิยมแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธี การสร้างและประเพณีการสักการบูชาพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในเขตวัฒนธรรม ล้านนา

การสร้างสรรคพระพุทธรูปดอกไม้โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นการนำองค์ความ รู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยส่วนที่๑มาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์ผล งานรวมไปถึงการบันทึกรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าทดลองตลอดกระบวนการสร้างสรรค์ อย่างเป็นระบบโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการทำวิจัยตั้งแต่ขั้นตอนแรกไปกระทั่งจบ กระบวนการ๓๖๓การวิเคราะห์แบบทดสอบความสุขของกรมสุขภาพจิตวิเคราะห์ความสุข ของแกนนำชุมชนที่ร่วมกิจกรรมสร้างสรรค์พระพุทธรูปดอกไม้

วิจัยโครงการวิจัยเรื่องการศึกษาชาติการสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนา เพื่อการสร้างสรรคพระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยเป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ Creative Research ซึ่งมีวิธิตำเนางานวิจัย 2 ส่วนต่อเนื่องกันดังนี้ส่วนที่ 1 การดำเนินการวิจัยส่วน นี้เป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์ศิลปะเกี่ยวกับพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ ศิลปะพม่าโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ทำการเก็บข้อมูล ทั้งภาคเอกสารและภาคสนามในพุทธสถานวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการจำแนกไปตามเรื่ง ราวและรูปแบบของงานศิลปะด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ Descriptive Analysis รวมทั้งอธิบาย ด้ความตามเนื้อหาสาระที่ปรากฏอยู่ในงานพุทธศิลป์เหล่านั้นเพื่อให้ได้ความรู้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคตินิยมแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างและประเพณีการ สักการบูชาพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในเขตวัฒนธรรมล้านนาส่วนที่ 2 การ สร้างสรรคศิลปกรรมพระพุทธรูปปฏิมากรรมร่วมสมัยโดยนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย ส่วนที่ 1 มาเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานรวมไปถึงการบันทึก รวบรวมข้อมูลการค้นคว้าทดลองตลอดกระบวนการสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบดังนั้นการ สร้างสรรคงานศิลปกรรมในครั้งนี้เป็นการใช้ความรู้จากการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างสรรค และสืบทอดองค์ความรู้จากภูมิปัญญาพื้นถิ่นไปสู่การพัฒนาพระพุทธรูปปฏิมากรรมต่อไป 13 วารสารวิจัยศิลปปีที 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2560 ผลการวิจัยการศึกษาคติ การสร้างพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ศิลปะพม่าในล้านนาจากบริบทที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดรูปแบบและกรรมวิธีการสร้างตลอดจนการศึกษาตีความหมายแนวคิด

เพื่ออนุชาตภาคจรณแห่งจันทร์อันเป็นทิพย์ก็ร่วงหล่นจากอากาศไปรายปรายคดต้อง สรรีระองตภาคตเพื่ออนุชาตภาคตดนตรีทิพย์ก็บรรเลงในอากาศเพื่ออนุชาตภาคตทั้งสังคีต ทิพย์ก็บรรเลงในอากาศเพื่ออนุชาตภาคตตภาคตจะชื่อว่าอันบริษัทสักการะเคารพนับถือ อนุชาตอันอบน้อมด้วยเครื่องสักการะเพียงเท่านี้ก็หาไม่ผู้ใดไม่ว่าเป็นเจ้าอธิการสมรสณญ จิตโตจางค์จิตศึกษาวิเคราะห์การบูชาพระรัตนตรัยของพุทธศาสนิกชนในอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์วิทยานิพนธ์พุทธศาสนศาตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนาศาสตรบัณฑิต ศึกษามหาวิทยาลัย

พระพุทธศาสนาไม่น้อยเช่นกันเพราะสตรีเหล่านี้เลือกใสบปฏิบัติสร้างความดีโดยการ ให้การบูชาและการสังเคราะห์ในหลายๆทางถึงแม้ว่าพระพุทธรูปองค์ไม่ทรงยกย่องอามิส ทานอามิสบูชาอามิสสังคะเท่ากับธรรมทานธรรมบูชาธรรมสังคะตั้งพุทธรูปจะเห็นว่าดูกร อานนทไม่ใส่ลาคหังคู่ผลัดดอกบานสะพรั่งนอกฤดูกาลร่วงหล่นไปรายปรายลงมายังสรีระ ขอดตภาคตเพื่ออนุชาตแม่ตภมณฑลพาพันธ์เป็นของทิพย์ก็ตกลงมาจากอากาศตอก มณฑลพาพันธ์นั้นร่วงหล่นไปรายปรายลงมายังสรีระของตภาคตเพื่ออนุชาตแม่ตภมณฑลแห่งจันทร์ อันเป็นของทิพย์ก็ตกลงมาจากอากาศตภาคตแห่งจันทร์เหล่านี้ร่วงหล่นไปรายปรายลงมายัง สรีระของตภาคตเพื่ออนุชาตดนตรีอันเป็นทิพย์เล่าก็ประโคนอยู่ในอากาศเพื่ออนุชาตภาคตแม่ สังคีตอันเป็น 108 ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2 5 6 1 ทิพย์ก็เป็นไปในอากาศเพื่อ อนุชาตภาคตดูกรอานนทตภาคตจะชื่อว่าอันบริษัทสักการะเคารพนับถืออนุชาตอันอบน้อมด้วย เครื่องสักการะประมาณเท่านี้หาไม่ผู้ใดและเป็นภิกษุภิกษุณีอุบาสกหรืออุบาสิกาก็ตาม เป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่กรรมปฏิบัติชอบปฏิบัติตามธรรมอยู่ผู้นั้นย่อมชื่อว่าสักการะ เคารพนับถืออนุชาตภาคตด้วยการบูชาอย่างยอดมหาปรีนพพานสูตรที่มหา 10 129 3334 พระผู้มีพระภาคมีพระประสงค์จะให้สาวกพุทธบริษัทประกอบธรรมานุธรรมปฏิบัติมากกว่า ให้วิตถุสิ่งของอย่างไรก็ตามการให้สิ่งหลังก็ยังนับว่าสำคัญเพราะการให้อามิสทานนี้ เป็นการช่วยให้สิ่งชในพุทธศาสนาตราบชีพออยู่ได้หากขาดเสียซึ่งสิ่งนี้แล้วพุทธศาสนาก็ ยากที่จะตั้งอยู่ได้การให้ปัจจัย 4 ที่สำคัญแก่ฝ่ายสงฆ์ทำให้ผู้บวชสามารถตัดกังวลและ ปฏิบัติธรรมได้สะดวกขึ้นการให้นี้เปรียบเหมือนใหยานที่จะช่วยบุคคลให้ถึงเป้าหมายได้ สตรีที่เป็นอุบาสิกาและอุปลัมภ์พุทธศาสนา

๑๓กัปสร้างจากท่อนไม้ต่างๆมีอานิสงส์๑๗กัปหล่อด้วยทองแดงหรือทองเหลืองมี อานิสงส์๑๙กัปหล่อด้วยครั่งมีอานิสงส์๒๐กัปสลักจากงาช้างมีอานิสงส์๒๕กัปก่ออิฐ ก่อปูนมีอานิสงส์๓๒กัปสร้างจากหินและเงินมีอานิสงส์๔๕กัปสร้างจากผงดอกไม้ผสม ยางรักมีอานิสงส์๑๐๐กัปสร้างจากทองคำมีอานิสงส์๑๒๐กัปสร้างจากแก้วมณีมีอานิสงส์๑๖๖ กัปมีอานิสงส์๑๖๖กัปเมื่อพิจารณาการเรียงลำดับอานิสงส์ที่จะได้ภายหลังการสร้างพระพุทธรูปด้วย วัสดุต่างๆจะพบว่าการ

drylacquer Sculpture แล้วตกแต่งรายละเอียดภายนอกด้วยเทคนิคลงรักปิดทองสอง ขาดประดับกระจกสีที่ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธปฏิมาสกุลช่างไทใหญ่ พุทธศาสนิกชนชาวล้านนามีความเชื่อว่าการสร้างพระพุทธรูปนอกจากจะเป็นพุทธบูชา และสืบทอดพระพุทธศาสนาแล้วในปัจจุบันยังมีผู้นิยมสร้างพระพุทธรูป 93 วารสารวิจัย ธรศิลป์ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2556 เพื่อเป็นการบำเพ็ญกุศลสืบอายุด้วยคติ ความเชื่อเรื่องอานิสงส์ที่ปรากฏในเนื้อหาตำราสร้างพระพุทธรูปของวัดป่าบางจันจว่าอุดม รุ่งเรืองศรีกล่าวไว้ในสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือเล่ม 8 ว่า 2542 4289 เจ้าของ หรือศรัทธาผู้สร้างพระพุทธรูปถวายแก่พระศาสนาจะได้เสวยสุขทั้งในเมืองคนและเมือง ฟ้าตามระยะเวลาต่างๆกันโดยขึ้นอยู่กับลักษณะแห่งการก่อสร้างและวัสดุที่ใช้สร้างดังนี้ 1 พระพุทธรูปที่เขียนบนไม้ไผ่ภายในลานมีอานิสงส์ให้ได้เสวยสุขนานถึง 5 กัปปี 2 พระพุทธรูปที่วาดบนแผ่นผ้ากระดาษหรือทำด้วยดินเหนียวมีอานิสงส์ 10 กัปปี 3 พระพุทธรูปสลัก จากหินหยกไม้จันทร์มีอานิสงส์ 13 กัปปี 4 พระพุทธรูปสร้างจากท่อนไม้ต่างๆมีอานิสงส์ 17 กัปปี 5 พระพุทธรูปหล่อด้วยทองแดงหรือทองเหลืองมีอานิสงส์ 19 กัปปี 6 พระพุทธรูปสร้างด้วยครั่งมีอานิสงส์ 20 กัปปี 7 พระพุทธรูปสลักจากงาช้างมีอานิสงส์ 30 กัปปี 8 พระพุทธรูปก่ออิฐก่อปูนมีอานิสงส์ 32 กัปปี 9 พระพุทธรูปสร้างจากหินและเงินมีอานิสงส์ 45 กัปปี 94 สตรีหมายเลข 10 พระพุทธรูปสร้างจากผงดอกไม้ผสมน้ำรักมีอานิสงส์ 100 กัปปี 11 พระพุทธรูปสร้างจากทองคำมีอานิสงส์ 120 กัปปี 12 พระพุทธรูปสร้างจาก โลหะ 5 ชนิดมีอานิสงส์

นำผงดอกไม้ละเอียดผสมกับกาวผงด้วยน้ำสะอาดในอัตราส่วนผงดอกไม้ ๕ ลิตร กาว ผง ๕ ลิตร น้ำสะอาด ๒๕ ลิตร นำส่วนผสมมาหล่อในแม่พิมพ์ยางซิลิโคน๒ ซีกเมื่อถอดแม่ พิมพ์แล้วจึงประกอบชิ้นงานทันทีเนื่องจากมีองกันการหดตัวที่ไม่เท่ากันซึ่งอาจทำให้เกิด ปัญหาบริเวณรอยต่อที่คลาดเคลื่อนไปจนไม่สามารถประกบกันได้การประกบนั้นใช้กาว ร้อนเป็นตัวเชื่อมแล้วจึงใช้ผงดอกไม้ผสมกาวอุดรอยต่อด้านในชิ้นงานและนำมาประสาน ด้าน

ที่เขียนละเอียดโดยเฉพาในส่วนที่เป็นลวดลายภาพที่ 4 การหล่อพระพุทธรูปเกสร ดอกไม้ลงบนแม่พิมพ์ภาพที่ 5 การหล่อพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ในบริเวณที่มีรายละเอียด 31 วารสารวิจัยธรศิลป์ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2560 นำเกสรดอกไม้ที่ผสมกาว มาหล่อลงในแม่พิมพ์ยางซิลิโคนทั้ง 2 ซีกโดยใช้เครื่องช่วยกดผงเกสรดอกไม้ผสมกาว ให้เข้าไปทุกซอกทุกมุมของแม่พิมพ์ภาพที่ 6 การประกบแม่พิมพ์พระพุทธรูปเกสร ดอกไม้ซีกหน้าและซีกหลังเข้าด้วยกันขั้นตอนการประกบชิ้นงานพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ นับเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการสร้างสรรค์ทั้งนี้จากกระบวนการทดลอง จึงได้พบว่าในขั้นตอนการประกบชิ้นงานทั้ง 2 ซีกนั้นเมื่อถอดชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์จาก แม่พิมพ์ยางซิลิโคนแล้วขั้นตอนที่สำคัญต่อไปคือการประกบชิ้นงานทั้ง 2 ซีกให้ติดกันวิธี การดังกล่าวจะต้องทำให้เสร็จสิ้นหลังจากที่ถอดชิ้นงานออกมาเนื่องจากการแห้งของ เกสรดอกไม้ที่ผสมกาวอาจจะใช้เวลาไม่เท่ากันทั้ง 2 ซีกจึงควรรีบประกบชิ้นงานทันที เพื่อป้องกันไม่ให้ชิ้นงานหดตัวไม่เท่ากันจะเกิดปัญหาบริเวณรอยต่อที่คลาดเคลื่อนทำให้ ไม่สามารถประกบเข้ากันได้ 32 นำชิ้นงานที่ถอดออกจากแม่พิมพ์ยางซิลิโคนมาประกบ ติดกันโดยใช้กาวร้อนเป็นตัวเชื่อมชิ้นงานก่อนแล้วจึงใช้ผงเกสรดอกไม้ผสมกาว ผงอุดรอยต่อด้านในของชิ้นงานและนำมาประสานตะเข็บด้านนอกอีกครั้งเพื่อทำให้ชิ้นงาน ทั้งสองติดกันอย่างแข็งแรงและช่วยให้รอยต่อของชิ้นงานทั้งสองกลมกลืนกันภาพที่ 7 การถอดพระพุทธรูปเกสรดอกไม้ออกจากแม่พิมพ์ยางซิลิโคน 33 วารสาร

เป็นเวลา๗วันแล้วจึงทรงออกจากสมาธิท้าวสักเทวราชทรงทราบว่ำนับแต่พระพุทธองค์ตรัสรู้มา๗สัปดาห์รวม๔๙วันมิได้เสวยภัตตาหารเลยจึงนำผลสมออันเป็นทิพย์โอสถจากเทวโลกมาน้อมถวายพระพุทธองค์จึงทรงเสวยผลสมอทิพย์นั้นแล้วทรงบ้วนพระโอษฐ์ด้วยน้ำที่ท้าวสักเทวราชถวายจากนั้นเสด็จประทับณรมไม่เกิดตามเดิมนอกจากพุทธประวัติตอนดังกล่าวแล้วยังมีขาคดเกี่ยวกับผลสมออีกเรื่องหนึ่งคือเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าได้ดมเสวยพระชาติ

ให้หลักไปในสัปดาห์ที่หกหลังจากที่พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้ในขณะที่พระพุทธองค์ทรงประทับณใต้ต้นมุจลินท์(ต้นจิก)ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของต้นพระศรีมหาโพธิ์เมื่อพระพุทธองค์เสด็จมาประทับอยู่ที่นี้ได้บังเกิดมีฝนและลมหนาวตกพราดตลอดเจ็ดวันไม่ขาดสายพญานาคชื่อมุจลินท์ได้ขึ้นจากสระน้ำที่อยู่บริเวณเดียวกันนี้เข้าไปวงขนด 7 รอบแล้วแผ่พังพานปกพระพุทธเจ้าเพื่อป้องกันลมฝนมิให้พัดและสากดกระเซ็นมาต้องพระวรกายครั้นฝนหายฟ้าสว่างพญานาคจึงคลายขนออกแล้วจำแลงเป็นเพศมาณพยืนเฝ้าพระพุทธเจ้าทางเมืองพระพิศตรลำดับนั้นพระพุทธองค์จึงทรงเปล่งอุทานจากความคิดว่าเมื่อครั้งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จออกจากร่มไม้จิกแล้วก็เสด็จไปประทับเสวยวิมุตติสุขณรมไม้เกิดซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของต้นพระศรีมหาโพธิ์เป็นเวลา 7 วันแล้วจึงทรงออกจากสมาธิท้าวสักเทวราช(พระอินทร์)ผู้เป็นจอมเทพของดาวดึงส์ทรงทราบว่ำนับแต่พระพุทธองค์ตรัสรู้มา 7 สัปดาห์รวม 49 วันมิได้เสวยภัตตาหารเลยจึงนำผลสมออันเป็นทิพย์โอสถจากเทวโลกมาน้อมถวายพระพุทธองค์จึงเสวยผลสมอทิพย์นั้นแล้วทรงบ้วนพระโอษฐ์(ปาก)ด้วยน้ำที่ท้าวสักเทวราชถวายจากนั้นเสด็จประทับณรมไม่เกิดตามเดิมหลังจากพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว 49 วันพ่อค้าสองพี่น้องชื่อตปัสสะและภัสลลิกะได้รับคำแนะนำจากเทวดาซึ่งเคยเป็นญาติกับพ่อค้าทั้งสองในอดีตชาติให้นำภัตตาหารน้อมถวายแด่พระพุทธองค์เพื่อประโยชน์สุขแก่ทั้งสองสิ้นกาลนานเมื่อตปัสสะและภัสลลิกะเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ณรมไม้เกิด

จากความเจ็บปวดทางร่างกายได้๑๐๕ความเชื่อนี้มีมาตั้งแต่สมัยยุค๑๖๖๖เช่นเดียวกับที่ในคัมภีร์ลลิตวิสวะที่แต่งขึ้นราวพุทธศตวรรษที่๕ได้สรรเสริญพระพุทธเจ้าว่าทรงเป็นแพทย์ผู้ยิ่งใหญ่ตั้งว่าพระองค์เป็นแพทย์ประธานยาคืออมฤตพระองค์กล้าในการตรัสเจรจาแสดงลัทธิทำให้พวกมีฉาที่ภูริเร่าร้อนไปตามกันพระองค์เป็นพงศ์พันธุ์แห่งพระธรรมทรงปราชญ์เป็เรื่องในปรมัตถธรรมพระองค์เป็นผู้นำเป็นผู้ชี้ทางไม่มีใครยิ่งกว่า๑๐๗พระพุทธเจ้ากับความเป็นแพทย์นั้น

Thai Buddhist monks In Thailand the representation of Thai Buddhist arts is in accordance of iconology of Phra Bhaishajyaguru s image which comprised of Thai facial structure accessories and robes In essence Phra Bhaishajyaguru s image has a pot of medicine on the palm of the image as the significant iconology Keywords Phra Bhaishajyaguru Medicine Buddha Buddhist Iconography 151 Walailak Journal of Social Science บทนำพระโภชัชยคุรุหรือพระพุทธเจ้าแพทย์เป็นพระพุทธเจ้าในลัทธิความเชื่อของพุทธศาสนาแต่ในประเทศอินเดียจนถึงปัจจุบันพศ 2561 ยังไม่พบการสร้างรูปเคารพของพระโภชัชยคุรุมีเพียงข้อความที่ปรากฏในคัมภีร์ทางพุทธศาสนาฝ่ายมหายานต่างๆเช่นในคัมภีร์ลลิตวิสวะที่เป็นพุทธประวัติฉบับพิสดารของนิกายสรวาสตีวาทีที่เขียนขึ้นหลังคัมภีร์ลลิตวิสวะปฐกฐิตในลลิตวิสวะมีข้อความซ้ำๆหลายครั้งที่สรรเสริญว่าพระพุทธเจ้าทรงเป็นแพทย์ผู้ยิ่งใหญ่ King of Medicines ผู้สามารถปลดเปลื้องความเจ็บปวดและความทุกข์ทรมานของมนุษย์โดยการนำเข้าสู่กระแสแห่งนิพพานในอัยยที่ 1 ชื่อนิทานปวิวรรตได้บรรยายว่า Kabinsing Chatsum Translator 1986 p 4 พระองค์เป็นแพทย์ประธานยา คืออมฤตพระองค์กล้าในการตรัสเจรจาแสดงลัทธิทำให้พวกมีฉาที่ภูริเร่าร้อนไปตามกันพระองค์เป็นพงศ์พันธุ์แห่งพระธรรมทรงปราชญ์เป็เรื่องในปรมัตถธรรมพระองค์เป็นผู้นำเป็นผู้ชี้ทางไม่มีใครยิ่งไปกว่าเรื่องราวเกี่ยวกับโภชัชยคุรุมีความชัดเจนขึ้นเมื่อความเชื่อดังกล่าวได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศจีนโดยกล่าวว่่าเมื่อหลวงจีนเหยียนจิงหรือพระสังขจาง์เดินทางไปสืบพุทธศาสนาจากประเทศอินเดีย

เข้าทั้งสองหมายถึงพระบัวเข็มจากรูปแบบพระสาวกข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่ามีนัยหมายถึงพระอุปลคตกับพระบัวเข้มนักวิชาการในปัจจุบันเชื่อว่าหมายถึงพระสงฆ์รูปเดียวกันพระอุปลคตประวัติของพระอุปลคตไม่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่มีในคัมภีร์บาลียุคหลังที่ชัดเจนที่สุดคือคัมภีร์โลกบัญญัติปฐมสมโพธิกาพระราชนิพนธ์สิบสองเดือนคัมภีร์อโศกาทานของสรวาสตีวาทีเป็นต้นประวัติโดยสังเขปที่ปรากฏในคัมภีร์ต่างๆเล่า

ความเชื่อเรื่องพระอุปลคตในวิถีชีวิตของชาวพุทธรวมถึงการวิเคราะห์เชิงปรัชญาที่ 352 ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2561 วารสารปฐนิธานวารสารวิชาการด้านปรัชญาและศาสนาปรากฏในเรื่องพระอุปลคตเป็นการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆคือพระไตรปิฎกคัมภีร์อโศกาทานคัมภีร์ปฐมโพธิกาหนังสือเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับพระอุปลคตแล้วจึงวิเคราะห์ในเชิงปรัชญาซึ่งจะสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของกรวิจัยและข้อเสนอแนะการวิจัยดังต่อไปนี้ประวัติพระอุปลคตในคัมภีร์พุทธศาสนาพบว่าประวัติของพระอุปลคตไม่มีปรากฏในพระไตรปิฎก Termsavat Sawng 1991 pp78 ชื่อของท่านมาปรากฏในคัมภีร์บาลียุคหลังที่ชัดเจนที่สุดคือในคัมภีร์โลกบัญญัติในประเทศไทยปรากฏนามของท่านในคัมภีร์ปฐมสมโพธิกาและพระราชพิธีสิบสองเดือนต่อมาเมื่อการศึกษาเจริญขึ้นได้มีการแปลคัมภีร์อโศกาทานซึ่งเป็นคัมภีร์มหายานสู่ภาคไทยในคัมภีร์อโศกาทานฝ่ายสรวาสตีวาทีนั้นกล่าวว่่าอุปลคตเป็นลูกชายของพ่อค้าน้ำหอมคนหนึ่งชื่อคปตะชาวเมืองมฤรมที่พี่น้องด้วยกัน 3 คนคืออศวคปตธนคปตและอุปลคตนายคปตะพ่อค้าน้ำหอมนับถือพระพุทธศาสนาโดยการชักนำของพระศาณกวาสินเถระแห่งวัดบณภูเขาลุมภูตะชื่อว่าวัดนฤกฏิกอรัญญิกวาสพระศาณกวาสินเถระมีความประสงค์ให้นายคปตะมีจิตใจเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้นจึงไปหานายคปตะถึงที่อยู่พร้อมกับภิกษุหลายรูปวันที่สองไปเยี่ยมอีกพร้อมทั้งภิกษุอีกหนึ่งรูปและวันที่สามท่านได้ไปเพียงลำพังนายคปตะแปลกใจ

จักไม่ได้บวชในพระธรรมวินัยที่พระเถระประกาศแล้วพระมหามจรย์จักตั้งอยู่ได้นานพระ
สังฆกรรมจักดำรงอยู่ได้ตลอด๑๐๐๐ปีแต่หากเหตุที่ผู้หญิงบวชเข้ามาในพระธรรมวินัยที่
เถระประกาศพระมหามจรย์จักไม่ตั้งอยู่นานพระสังฆกรรมจักตั้งอยู่ได้เพียง๕๐๐ปีความนี้
เป็นเช่นเดียวกับที่ปรากฏในพระสูตรต้นตัญญูฎฐกนิบาตอังคตนิคายกถาต่อมามีการอธิบาย
ความในคัมภีร์สมันตปาสาทิกาทรรกถาพระวินัยปิฎกโดยพระพุทธโฆสะว่าพระสังฆกรรม
จักดำรง

เฝ้าพระผู้มีพระภาคถวายบังคมนั่งถนัดที่ควรส่วนข้างหนึ่งแล้วได้กราบทูลว่าพระพุทธเจ้าข้า
พระนางมหาปชาบดีโคตมียอมรับศีลธรรม๘ประการแล้วพระมาตุจฉาของพระผู้มีพระภาค
อุปสมบทแล้วพระผู้มีพระภาคตรัสว่าดูกรอานนท์ถ้าสตรีจักไม่ได้ออกจากเรือนบวชเป็น
บรรพชิตในธรรมวินัยที่เถระประกาศแล้วพระมหามจรย์จักตั้งอยู่ได้นานสังฆกรรมจะพึงตั้ง
อยู่ได้ตลอดพันปีก็เพราะสตรีออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยที่เถระ
ประกาศแล้วบัดนี้พระมหามจรย์จักไม่ตั้งอยู่ได้นานสังฆกรรมจักตั้งอยู่ได้เพียง๕๐๐ปีเท่านั้น
ดูกรอานนท์สตรีได้ออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยใดธรรมวินัยนั้นเป็น
พระมหามจรย์ไม่ตั้งอยู่ได้นานเปรียบเหมือนตระกูลเหล่าใดเหล่าหนึ่งที่มีหญิงมากมีชาย
น้อยตระกูลเหล่านั้นถูกพวกโจรผู้ลักทรัพย์ก่อกวนได้ง่ายอีกประการหนึ่งเปรียบเหมือน
หนอนชยอกที่ลงในน้ำขาวสาสที่สมบุรณน้ำขาวสาสนั้นไม่ตั้งอยู่ได้นานอีกประการหนึ่ง
เปรียบเหมือนเปลี้ยที่ลงในไร่อ้อยที่สมบุรณไร่อ้อยนั้นไม่ตั้งอยู่ได้นานดูกรอานนท์บุรุษ
กันทำนบแห่งสระใหญ่ไว้ก่อนเพื่อไม่ให้น้ำไหลไปแม่น้ำในเดวามีบุญผู้ใดศรัทธาธรรม๘ประการ
แก่ภิกษุณีเพื่อไม่ให้ภิกษุณีละเมียดตลอดชีวิตฉันนั้นเหมือนกันว่าจุฬายศ๕๕๒๐๕จาก
เนื้อความแห่งพระวินัยปิฎกที่ยกมาตีความได้ว่าเหตุที่พระพุทธองค์แสงแสนบุตร 183
สังฆกรรมอันตรธานตรรกวิภาษแนวพุทธทรงห้ามการบรรพชาอุปสมบทของพระนางมหา
ปชาบดีโคตมีถึงตมทนต์ต่อหน้าพระนางเองและต่อหน้าพระอานนท์นั้นเพราะทรงปริ
วิตกต่ออายุของพระศาสนาแต่พระพุทธองค์ทรงแก้

๑๘๔ความสุขคือความสบายกายและใจเกิดจากการได้ส่วยอารมณ์ที่น่าปรารถนาได้เห็น
ได้ยินได้ดมกลิ่นที่ต้องการเป็นการได้สนองความต้องการของร่างกายและจิตใจทั้งนี้ใน
พระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงความสุขชื่อต่างๆจำนวนมากเช่นพระพุทธเจ้าได้ตรัสถึงความ
สุข๑๓๑๒๔เป็นความสุขในประเภทและระดับเดียวกันบ้างคาบเกี่ยวกันในระดับต่าง
บ้างซึ่งพระองค์ไม่ได้ทรงมุ่งแสดงในแง่จัดประเภทแต่ทรงแสดงให้เห็นความเข้าชุดกัน
เป็นคู่ๆดังนี้๑

นี่ก็เช่นเราอยากไปท่องเที่ยวต่างประเทศแล้วได้ไปท่องเที่ยวก็มีความสุขอยาก
ประทานอาหารอะไรแล้วได้รับประทานก็มีความสุขอยากดูภาพยนตร์เรื่องอะไรแล้วได้ดูก็
มีความสุขนี่คือการได้สนองความต้องการหรือความสมอยากสมปรารถนาดังนั้นความสุข
คือความสบายกายความสบายใจและความสงบหรือสงบระงับด้วยวิธีทางจิตและทาง
ปัญญาให้ไม่ต้องสนองความต้องการที่ไม่ดีความสงบนั้นก็มีความสุขและความสุขก็คือ
ความสงบสันติเป็นสุขสุขเป็นสันติคือสันติสุข 3 ประเภทของความสุขพระพุทธศาสนา
กล่าวถึงความสุขชื่อต่างๆมากมายเช่นในคัมภีร์อังคตนิคายกทุกนิบาตพระพุทธเจ้าได้
ตรัสถึงความสุขไว้ 13 คู่ความสุข 13 คู่นี้เป็นความสุขในประเภทและระดับเดียวกันบ้าง
คาบเกี่ยวกันในระดับต่างๆบ้างซึ่งพระองค์ไม่ได้ทรงมุ่งแสดงในแง่จัดประเภทแต่ทรง
แสดงให้เห็นความเข้าชุดกันเป็นคู่ๆดังนี้มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 20
309321 100102 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 20 6577 102105 1 คิหิสุข
คือสุขของคฤหัสถ์สุขแบบชาวบ้านกับชีพิชาสุขคือสุขในชีวิตการบวชหรือสุขของ
นักบวช 2 กามสุขคือสุขที่เกิดจากกามกับเนกขัมมสุขคือสุขที่เกิดจากเนกขัมมะสุขเกิด
จากความปลอดโปร่งจากกามหรือจากความสลະออกไม่โลก 3 อปธิสุขคือสุขที่มีอุปธิสุข
กลัวทุกข์ได้แก่สุขในไตรภูมิหรือโลกียสุขกับนิรูปธิสุขคือสุขที่ไม่มีอุปธิสุขไม่กลัวทุกข์ได้
แก่โลกุตตรสุข 4 สาสวสุขคือสุขที่มีอาสวะกับอนาสวสุขคือสุขที่ไม่มีอาสวะ 5 สามิสสุขคือ
คือสุขที่อิงอามิสกับนิรามิสสุขคือสุขที่ไม่อิงอามิส 6 อริยสุขคือสุขของพระอริยะกับอนริย
สุข

คิหิสุขคือสุขของคฤหัสถ์กับชีพิชาสุขคือสุขในชีวิตการบวช๒กามสุขคือสุขที่เกิดจาก
กามกับเนกขัมมสุขคือสุขที่เกิดจากเนกขัมม๓อุปธิสุขคือสุขที่มีอุปธิสุขกลัวทุกข์ได้แก่
สุขในไตรภูมิหรือโลกียสุขกับนิรูปธิสุขคือสุขที่ไม่มีอุปธิสุขไม่กลัวทุกข์ได้แก่โลกุต
ตรสุข๔สาสวสุขคือสุขที่มีอาสวะกับอนาสวสุขคือสุขที่ไม่มีอาสวะ๕สามิสสุขคือสุข

ให้เห็นความเข้าชุดกันเป็นคู่ๆดังนี้มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 20 309321
100102 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 20 6577 102105 1 คิหิสุขคือสุข
ของคฤหัสถ์สุขแบบชาวบ้านกับชีพิชาสุขคือสุขในชีวิตการบวชหรือสุขของนักบวช 2
กามสุขคือสุขที่เกิดจากกามกับเนกขัมมสุขคือสุขที่เกิดจากเนกขัมมะสุขเกิดจากความ
ปลอดโปร่งจากกามหรือจากความสลະออกไม่โลก 3 อปธิสุขคือสุขที่มีอุปธิสุขกลัวทุกข์
ได้แก่สุขในไตรภูมิหรือโลกียสุขกับนิรูปธิสุขคือสุขที่ไม่มีอุปธิสุขไม่กลัวทุกข์ได้แก่โลก
ุตตรสุข 4 สาสวสุขคือสุขที่มีอาสวะกับอนาสวสุขคือสุขที่ไม่มีอาสวะ 5 สามิสสุขคือสุขที่
อิงอามิสกับนิรามิสสุขคือสุขที่ไม่อิงอามิส 6 อริยสุขคือสุขของพระอริยะกับอนริยสุขคือ
สุขของผู้ไม่ใช่พระอริยะ 7 กายิกสุขคือสุขทางกายกับเจตสิกสุขคือสุขทางใจ 8 สัปปีติก
สุขคือสุขที่มีปีติได้แก่สุขในฌานที่ 1 และที่ 2 กับนปีติกสุขคือสุขที่ไม่มีปีติได้แก่สุขใน
ฌานที่ 3 และที่ 4 9 สาดสุขคือสุขที่เกิดจากความยินดีต่อรรกถาอธิบายว่าได้แก่สุขใน
ฌาน 3 ขึ้นต้นกับอุเบกขาสุขคือสุขที่เกิดจากอุเบกขาทำนบไว้ได้แก่สุขในฌานที่ 4 10
สมาธิสุขคือสุขที่เกิดจากสมาธิไม่ว่าอุปจารสมาธิหรืออัปปนาสมาธิก็ตามกับอสมามิสุขคือ
สุขที่ไม่ได้เกิดจากสมาธิสุข

ที่อิงอามิสกับนิรามิสสุขคือสุขที่ไม่อิงอามิส๖อริยสุขคือสุขของพระอริยะกับอนริยสุขคือ
สุขของผู้ไม่ใช่พระอริยะ๗กายิกสุขคือสุขทางกายกับเจตสิกสุขคือสุขทางใจ๘สัปปีติกสุข
คือสุขที่มีปีติได้แก่สุขในฌานที่๑และที่๒กับนปีติกสุขคือสุขที่ไม่มีปีติได้แก่สุขในฌาน
ที่๓และที่๔๙สาดสุขคือสุขที่เกิดจากความยินดีต่อรรกถาอธิบาย

ไว้ 13 คู่ความสุข 13 คู่นี้เป็นความสุขในประเภทและระดับเดียวกันบ้างคาบเกี่ยวกัน
ในระดับต่างๆบ้างซึ่งพระองค์ไม่ได้ทรงมุ่งแสดงในแง่จัดประเภทแต่ทรงแสดงให้เห็น
ความเข้าชุดกันเป็นคู่ๆดังนี้มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 20 309321
100102 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 20 6577 102105 1 คิหิสุขคือสุข
ของคฤหัสถ์สุขแบบชาวบ้านกับชีพิชาสุขคือสุขในชีวิตการบวชหรือสุขของนักบวช 2
กามสุขคือสุขที่เกิดจากกามกับเนกขัมมสุขคือสุขที่เกิดจากเนกขัมมะสุขเกิดจากความ
ปลอดโปร่งจากกามหรือจากความสลະออกไม่โลก 3 อปธิสุขคือสุขที่มีอุปธิสุขกลัวทุกข์
ได้แก่สุขในไตรภูมิหรือโลกียสุขกับนิรูปธิสุขคือสุขที่ไม่มีอุปธิสุขไม่กลัวทุกข์ได้แก่โลก
ุตตรสุข 4 สาสวสุขคือสุขที่มีอาสวะกับอนาสวสุขคือสุขที่ไม่มีอาสวะ 5 สามิสสุขคือสุขที่
อิงอามิสกับนิรามิสสุขคือสุขที่ไม่อิงอามิส 6 อริยสุขคือสุขของพระอริยะกับอนริยสุขคือ
สุขของผู้ไม่ใช่พระอริยะ 7 กายิกสุขคือสุขทางกายกับเจตสิกสุขคือสุขทางใจ 8 สัปปีติก
สุขคือสุขที่มีปีติได้แก่สุขในฌานที่ 1 และที่ 2 กับนปีติกสุขคือสุขที่ไม่มีปีติได้แก่สุขใน
ฌานที่ 3 และที่ 4 9 สาดสุขคือสุขที่เกิดจากความยินดีต่อรรกถาอธิบาย

ว่าได้แก่สุขในฉนวน๓ขั้นต้นกับอุเบกขาสุขคือสุขที่เกิดจากอุเบกขาท่านว่าได้แก่สุขในฉนวนที่๔๑๐สมาธิสุขคือสุขที่เกิดจากสมาธิไม่ว่าอุปจารสมาธิหรืออัปปนาสมาธิก็ตามกับอสมาธิสุขคือสุขที่ไม่ได้เกิดจากสมาธิสุขที่ไม่ถึงสมาธิ๑๑สัปปิตการัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีปิติเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวน๒ขั้นแรกที่มีปิตินิปปิตการัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนไม่มี

ที่มีอุปธิสุขกลัวทุกข์ได้แก่สุขในไตรภูมิหรือโลกียสุขกับนิรูปธิสุขคือสุขที่ไม่มีอุปธิสุขไม่กลัวทุกข์ได้แก่โลกุตตรสุข 4 สาสวสุขคือสุขที่มีอาสวะกับอนาสวสุขคือสุขที่ไม่มีอาสวะ 5 สามิสสุขคือสุขที่อิงอามิสกับนิรามิสสุขคือสุขที่ไม่มีอิงอามิส 6 อริยสุขคือสุขของพระอริยะกับอนริยสุขคือสุขของผู้ไม่ใช่พระอริยะ 7 กายิกสุขคือสุขทางกายกับเจตสิกสุขคือสุขทางใจ 8 สัปปิติกสุขคือสุขที่มีปิติได้แก่สุขในฉนวนที่ 1 และที่ 2 กับนิปปิติกสุขคือสุขที่ไม่มีปิติได้แก่สุขในฉนวนที่ 3 และที่ 4 9 สาดสุขคือสุขที่เกิดจากความยินดีรอกถาอธิบายว่าได้แก่สุขในฉนวน 3 ขั้นต้นกับอุเบกขาสุขคือสุขที่เกิดจากอุเบกขาท่านว่าได้แก่สุขในฉนวนที่ 4 10 สมาธิสุขคือสุขที่เกิดจากสมาธิไม่ว่าอุปจารสมาธิหรืออัปปนาสมาธิก็ตามกับอสมาธิสุขคือสุขที่ไม่ได้เกิดจากสมาธิสุขที่ไม่ถึงสมาธิ 11 สัปปิตการัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีปิติเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวน 2 ขั้นแรกที่มีปิตินิปปิตการัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนไม่มีปิติเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวนที่ 3 และที่ 4 ซึ่งไม่มีปิติ 12 สาดารัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีความยินดีเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวน 3 แรกที่มีรสขึ้นกับอุเบกขารัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีอุเบกขาเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวนที่ 4 ซึ่งมีอุเบกขา 13 รูปารัมมผลสุขคือความสุขที่มีรูปฉนวนเป็นอารมณ์กับอ

ปิติเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวนที่๓และที่๔ซึ่งไม่มีปิติ๑๒สาดารัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีความยินดีเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวน๓แรกที่มีรสขึ้นกับอุเบกขารัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีอุเบกขาเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวนที่๔ซึ่งมีอุเบกขา๑๓รูปารัมมผลสุขคือความสุขที่มีรูปฉนวนเป็นอารมณ์กับอรูปารัมมผลสุขคือความสุขที่มีอรูปฉนวนเป็นอารมณ์อย่างไรก็ตามเมื่อ

คือสุขที่ไม่มีอุปธิสุขไม่กลัวทุกข์ได้แก่โลกุตตรสุข 4 สาสวสุขคือสุขที่มีอาสวะกับอนาสวสุขคือสุขที่ไม่มีอาสวะ 5 สามิสสุขคือสุขที่อิงอามิสกับนิรามิสสุขคือสุขที่ไม่มีอิงอามิส 6 อริยสุขคือสุขของพระอริยะกับอนริยสุขคือสุขของผู้ไม่ใช่พระอริยะ 7 กายิกสุขคือสุขทางกายกับเจตสิกสุขคือสุขทางใจ 8 สัปปิติกสุขคือสุขที่มีปิติได้แก่สุขในฉนวนที่ 1 และที่ 2 กับนิปปิติกสุขคือสุขที่ไม่มีปิติได้แก่สุขในฉนวนที่ 3 และที่ 4 9 สาดสุขคือสุขที่เกิดจากความยินดีรอกถาอธิบายว่าได้แก่สุขในฉนวน 3 ขั้นต้นกับอุเบกขาสุขคือสุขที่เกิดจากอุเบกขาท่านว่าได้แก่สุขในฉนวนที่ 4 10 สมาธิสุขคือสุขที่เกิดจากสมาธิไม่ว่าอุปจารสมาธิหรืออัปปนาสมาธิก็ตามกับอสมาธิสุขคือสุขที่ไม่ได้เกิดจากสมาธิสุขที่ไม่ถึงสมาธิ 11 สัปปิตการัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีปิติเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวน 2 ขั้นแรกที่มีปิตินิปปิตการัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนไม่มีปิติเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวนที่ 3 และที่ 4 ซึ่งไม่มีปิติ 12 สาดารัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีความยินดีเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวน 3 แรกที่มีรสขึ้นกับอุเบกขารัมมผลสุขคือความสุขที่เกิดจากฉนวนมีอุเบกขาเป็นอารมณ์สุขเกิดแก่ผู้พิจารณาฉนวนที่ 4 ซึ่งมีอุเบกขา 13 รูปารัมมผลสุขคือความสุขที่มีรูปฉนวนเป็นอารมณ์กับอรูปารัมมผลสุขคือความสุขที่มีอรูปฉนวนเป็นอารมณ์ความสุขทั้ง 13 คู่นี้บางคู่มีขอบเขตเนื้อหาแคบ

๑๘๕๑กามสุขคือความสุขเนื่องด้วยกามได้แก่ความสุขที่เกิดจากกามคุณ๕ได้แก่รูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะสัมผัสทางกายที่นำปรารถนานำใคร่นาพอใจเป็นสุขทางวัตถุบางครั้งเรียกสามิสสุขคือสุขอาศัยวัตถุทางกามนี้เป็นประโยชน์สุขในปัจจุบันหรือประโยชน์ชั้นตาเห็นที่ปรากฏอยู่ต่อหน้ามองเห็นประจักษ์ได้ได้แก่การมีสุขภาพดีมีร่างกายแข็งแรงเป็นอยู่สบายมีเงินทองมีอาชีพเป็นหลักฐานพึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจรวมถึงการมีสถานะใน

คือความใคร่ความอยากความปรารถนาสิ่งที่น่าปรารถนานำใคร่พุดง่ายว่าสิ่งเสพรัตนบุรุษบารเอความสุขเครื่องอำนวยความสะดวกสบายคนสัตว์ทรัพย์สินเงินทองข้าวของสารพัดที่อยากได้อาจมีรวมแล้วก็คือกามคุณ 5 ได้แก่รูปเสียงกลิ่นรสโผฏฐัพพะสัมผัสทางกายที่นำปรารถนานำใคร่นาพอใจที่จะให้กามสุขคือสุขทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สุขทางวัตถุหรือสุขทางเนื้อหนังบางที่เรียกว่าสามิสสุขคือสุขอาศัยอามิสหรือสุขจากสิ่งเสพรัตนบุรุษที่เรียกกามสุขนั้นถ้าบริหารจัดการให้ดีก็เป็นประโยชน์สุขที่เป็นจุดหมายแห่งชีวิตอย่างหนึ่งได้คือเป็นที่ยอมรับมีกตัญญูแปลว่าประโยชน์ปัจจุบันหรือประโยชน์ชั้นตาเห็นที่ปรากฏอยู่ต่อหน้ามองเห็นประจักษ์ได้ได้แก่การมีสุขภาพดีมีร่างกายแข็งแรงใช้การได้ดีไม่เจ็บไข้ได้ป่วยเป็นอยู่สบายการมีทรัพย์สินเงินทองมีการงานอาชีพเป็นหลักฐานหรือพึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนมนุษย์หรือมีสถานะในสังคมเขยงศักดิ์ตาแห่งฐานะความมีเกียรติมีชื่อเสียงการได้รับยกย่องหรือเป็นที่ยอมรับในสังคมรวมทั้งความมีมิตรสหายบริวารและสุดท้ายที่สำคัญสำหรับชีวิตคือสุขภาพดีก็คือการมีครอบครัวที่ดีมีความสุข 2 ฉนวนสุขคือความสุขเนื่องด้วยฉนวนได้แก่ความสุขที่เกิดจากฉนวนฉนวนคือการเพ่งอารมณ์จนใจแน่วแน่เป็นอัปปนาสมาธิหรือภาวะจิตที่มีสมาธิถึงขั้นอัปปนาสมาธิแล้วอัปปนาสมาธิคือสมาธิแน่วแน่หรือสมาธิที่แนบสนิท attainment concentration เป็นสมาธิระดับสูงซึ่งมีในฉนวนทั้งหลายฉนวนมีหลายขั้นยังเป็นขั้นสูงขึ้นไปเท่าใดองค์ธรรมต่างๆคือคุณสมบัติของจิตที่เป็นตัวกำหนดความเป็นฉนวนซึ่งเรียกว่าองค์ฉนวนก็ยิ่งลดน้อยลงไปเท่านั้นฉนวนโดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ระดับใหญ่และแบ่งย่อยออกไปอีกระดับละ 4 รวมเป็น 8 อย่างเรียกว่าฉนวน 8 หรือสมาบัติ 8 นอกจากนี้ข้อเสียของฉนวนสุขที่สำคัญก็คือภาวะในฉนวนยังไม่โปร่งโล่งเต็มที่ดังถูกจากัดมีความคับแคบด้วยสัญญาและองค์ธรรมอื่นๆที่เนื่องอยู่ในฉนวนนั้นๆมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 23 246 470 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 23 42 533 ยังมีความคานึงกับด้วยสัญญาเกี่ยวกับฉนวนชั้นต่ำกว่าที่ขยับขึ้นมาในใจได้จึงนับว่ามีสิ่งรบกวนหรือความเบียดเบียนมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 23 245 458 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 23 41 525 ถึงแม้จะจัดเป็นนิรามิสสุข

สังคมและมีครอบครัวที่ดีเป็นต้น๒ฉนวนสุขคือความสุขเนื่องด้วยฉนวนได้แก่ความสุขที่เกิดจากฉนวนโดยทั่วไปแบ่งเป็น๒ระดับใหญ่และแบ่งย่อยออกไปอีกระดับละ๔รวมเป็น๘อย่างเรียกว่าฉนวน๘หรือสมาบัติ๘จัดเป็นนิรามิสสุขแต่ก็ยังเป็นเหตุให้ติดให้ยึดเกิดความถือมั่นคืออุปาทานได้อาจกลายเป็นเครื่องขัดขวางการบรรลุนิพพานได้เช่นกันจึงเป็นสิ่งที่ต้องละเช่นเดียวกับกามสุข๓นิพพานสุขคือสุขเนื่องด้วย

หรือพึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนมนุษย์หรือมีสถานะในสังคมเขยงศักดิ์ตาแห่งฐานะความมีเกียรติมีชื่อเสียงการได้รับยกย่องหรือเป็นที่ยอมรับในสังคมรวมทั้งความมีมิตรสหายบริวารและสุดท้ายที่สำคัญสำหรับชีวิตคือสุขภาพดีก็คือการมีครอบครัวที่ดีมีความสุข 2 ฉนวนสุขคือความสุขเนื่องด้วยฉนวนได้แก่ความสุขที่เกิดจากฉนวนฉนวนคือการเพ่งอารมณ์จนใจแน่วแน่เป็นอัปปนาสมาธิหรือภาวะจิตที่มีสมาธิถึงขั้นอัปปนาสมาธิแล้วอัปปนาสมาธิคือสมาธิแน่วแน่หรือสมาธิที่แนบสนิท attainment concentration เป็นสมาธิระดับสูงซึ่งมีในฉนวนทั้งหลายฉนวนมีหลายขั้นยังเป็นขั้นสูงขึ้นไปเท่าใดองค์ธรรมต่างๆคือคุณสมบัติของจิตที่เป็นตัวกำหนดความเป็นฉนวนซึ่งเรียกว่าองค์ฉนวนก็ยิ่งลดน้อยลงไปเท่านั้นฉนวนโดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ระดับใหญ่และแบ่งย่อยออกไปอีกระดับละ 4 รวมเป็น 8 อย่างเรียกว่าฉนวน 8 หรือสมาบัติ 8 นอกจากนี้ข้อเสียของฉนวนสุขที่สำคัญก็คือภาวะในฉนวนยังไม่โปร่งโล่งเต็มที่ดังถูกจากัดมีความคับแคบด้วยสัญญาและองค์ธรรมอื่นๆที่เนื่องอยู่ในฉนวนนั้นๆมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 23 246 470 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 23 42 533 ยังมีความคานึงกับด้วยสัญญาเกี่ยวกับฉนวนชั้นต่ำกว่าที่ขยับขึ้นมาในใจได้จึงนับว่ามีสิ่งรบกวนหรือความเบียดเบียนมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 23 245 458 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 23 41 525 ถึงแม้จะจัดเป็นนิรามิสสุข

นิพพานเป็นการดับกิเลสและกองทุกข์กล่าวโดยปริยายแห่งเหตุการณ์ปริยายมี๒ประเภท หรือนิพพานธาตุ๒๒๖ได้แก่๑สุภาที่เสสนิพพานธาตุคือนิพพานมีอุปาทิเหลือได้แก่นิพพานยังมีเบญจขันธ์เหลือ๒อนุปาทิเสสนิพพานธาตุคือนิพพานไม่มีอุปาทิเหลือหรือนิพพานไม่มีเชื้อเหลือได้แก่นิพพานไม่มีเบญจขันธ์เหลือเป็นนิพพานของพระอรหันต์ผู้ระงับการเสวยอารมณ์ทั้งปวงแล้วทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าความสุขในทัศนะของพุทธศาสนามีอยู่หลายระดับแต่สามารถยลถึงเหลือระดับ

ที่เสสนิพพานธาตุคือนิพพานมีอุปาทิเหลือหรือนิพพานยังมีเชื้อเหลือได้แก่นิพพานยังมีเบญจขันธ์เหลือหรือนิพพานที่ยังเกี่ยวข้องกับเบญจขันธ์เป็นนิพพานของพระอรหันต์ผู้ยังมีชีวิตอยู่แต่กิเลสคือราคะโทสะและโมหะหรือวิชชาวัตตเหตุนานและอุปาทานของท่านดับไปโดยสิ้นเชิงดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่าภิกษุทั้งหลายสุภาที่เสสนิพพานธาตุเป็นใจนภิกษุทั้งหลายภิกษุในธรรมวินัยนี้เป็นพระอรหันต์สิ้นอาสวะแล้วอยู่จบพรหมจรรย์แล้วทำกิจที่ควรทำเสร็จแล้วปลงภาระลงได้แล้วบรรลุประโยชน์ตนแล้วมีสังโยชน์เครื่องผูกมัดไว้กับภพหมดสิ้นไปแล้วหลุดพ้นแล้วเพราะรู้ชอบอินทริย 5 ของเธอยังดำรงอยู่เที่ยวเพราะอินทริยทั้งหลายยังไม่เสียหายเธอยอมได้เสวยอารมณ์ทั้งที่พึงใจและไม่พึงใจยอมสวาทังสุขและทุกข์ชดกรภิกษุทั้งหลายอันใดเป็นความสิ้นราคะความสิ้นโทสะความสิ้นโมหะของเธออันนี้เรียกว่าสุภาที่เสสนิพพานธาตุมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 บาลี 25 222 258 มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ไทย 25 44 393 2 อนุปาทิเสสนิพพานธาตุคือนิพพานไม่มีอุปาทิเหลือหรือนิพพานไม่มีเชื้อเหลือได้แก่นิพพานไม่มีเบญจขันธ์เหลือหรือนิพพานที่ไม่เกี่ยวข้องกับเบญจขันธ์เป็นนิพพานของพระอรหันต์ผู้ระงับการเสวยอารมณ์ทั้งปวงแล้วเป็นความดับสนิทโดยไม่มีส่วนเหลือทั้งกิเลสและเบญจขันธ์และเป็นสภาวะหลุดพ้นโดยปลอดภัยจากสังสารวัฏอย่างเด็ดขาดดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่าภิกษุทั้งหลายอนุปาทิเสสนิพพานธาตุเป็นใจนภิกษุในธรรมวินัยนี้เป็นพระอรหันต์สิ้นอาสวะแล้วอยู่จบพรหมจรรย์แล้วทำกิจที่ควรทำเสร็จแล้วปลงภาระลงได้แล้วบรรลุ

๒๐๐๒ การทำแม่พิมพ์ยางซิลิโคน๒๑วัสดุอุปกรณ์ในการทำแม่พิมพ์ยางซิลิโคนภาพที่๙๘ผ้ากอซสำหรับใช้ทำยางซิลิโคนภาพที่๙๙ยางซิลิโคนและน้ำยาเร่งให้ซิลิโคนแห้งสำหรับทำแม่พิมพ์ยางซิลิโคน

ในการใช้งานนานกว่าการใส่ตัวทำแข็งมากแต่หากใส่ไม่น้อยเกินไปยางซิลิโคนก็จะแข็งตัวช้ามากและอาจทำให้แม่พิมพ์เสียหายได้สุวิทย์ 2550 61 ทั้งนี้ยางซิลิโคนที่มีจำหน่ายในท้องตลาดมีความแตกต่างกันทั้งสีและกลิ่นยางซิลิโคนที่มีคุณภาพดีจะผลิตจากประเทศเยอรมนีซึ่งเกิดจากเนื้อยางสีขาวสะอาดเมื่อนำมาทำแม่พิมพ์แล้วเนื้อยางจะมีความเหนียวไม่เปื่อยยุ่ยง่ายเหมาะสำหรับการทำพิมพ์ที่ต้องการคุณภาพและมีอายุการใช้งานที่ยาวนานการเก็บรักษาแม่พิมพ์ยางซิลิโคนควรใช้ทรายเทให้เต็มแม่พิมพ์เพื่อทำให้แม่พิมพ์ไม่บิดเบี้ยวไปตามอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงการสร้างแม่พิมพ์ยางซิลิโคนมีส่วนประกอบที่สำคัญด้วยกัน 2 ส่วนคือ 1 แม่พิมพ์ยางซิลิโคนคือส่วนที่เป็นแม่พิมพ์อาจจะมีเพียงชิ้น

ในการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหรือกำหนดระบบของโครงการเป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาซึ่งในขั้นตอนนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น๓ส่วนได้แก่๑การมีส่วนร่วมในขั้นต้น Initial Decision เป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ๑๒การมีส่วนร่วมในขั้น

ปัญหาพร้อมกันเหมาะสมและมีการติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรในรูปของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนปาริชาติวุฒิสถียร 2541 ประกอบด้วย 1 การวางแผนซึ่งรวมทั้งการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ทรัพยากรที่ใช้ตลอดจนการติดตามและประเมินผล 2 การดำเนินงาน 3 การให้บริการจากโครงการ 4 การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ประการ Fornaroff A 1980 ได้เสนอรายละเอียดให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยการแบ่งออกเป็น 4 แบบคือ 1 แบบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหรือกำหนดระบบของโครงการเป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่จะสามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 11 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นเป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ 12 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นเตรียมการเป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหาพร้อมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ 13 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นตัดสินใจปฏิบัติการเป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณีโดยการเป็นสมาชิกร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างกำลังอำนาจให้แก่องค์กร 36 Vol8 No5 May 2021 ปีที่ 8 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2564 2 แบบการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏในขั้นตอนนี้และยังแบ่งออกมาให้เป็น 3

เตรียมการ Ongoing Decision เป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหาพร้อมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ๑๓การมีส่วนร่วมในขั้นต้นตัดสินใจปฏิบัติการ Operation Decision เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณีเช่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนโคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ Cohen and Uphoff 1980 P 213 อ้างถึงในอดิสรณชิตส์ไส 2551 หน้า 810 ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decision Making หมายถึงการมีส่วนร่วมที่เป็นการแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหรือกำหนดระบบของโครงการเป็นการประเมินปัญหาหรือทางเลือกที่สามารถเป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 11 การมีส่วนร่วมในขั้นต้น Initial Decision เป็นการค้นหาความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ 12 การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ Ongoing Decision เป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหาพร้อมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ 13 การมีส่วนร่วมในขั้นต้นตัดสินใจปฏิบัติการ Operation Decision เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณี

๒๔๐ กลุ่มสตรีหรือกลุ่มหนุ่มสาวเพื่อที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยการเป็นสมาชิกร่วม ดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างพลังอำนาจให้แก่องค์กร ๒ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏในขั้นตอนนี้ยังแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วนคือ ๒๑ การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร Resource Contribution ได้แก่การมีส่วนร่วมสละแรงกายการสละ

เงินการให้วัสดุอุปกรณ์และการให้คำแนะนำซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะให้ความรู้ความเต็มใจ ๒๒ การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน Administration and Coordination จะมีส่วนร่วมโดยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการฝึกอบรมผู้ที่เข้าปฏิบัติในโครงการหรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็นผู้ประสานงานในโครงการด้วย ๒๓ การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการมักพบว่ามีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้า

ปฏิบัติในโครงการมากที่สุดการมีส่วนร่วมโดยการบังคับให้ปฏิบัติจะต่างจากการให้ความร่วมมือเพราะการบังคับให้ทำนั้นผลประโยชน์ Benefits จะไม่ใช่เป็นสิ่งที่สำคัญแต่ถ้าเป็นการมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจนั้นจะมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังเกิดการมีส่วนร่วมด้วย ๓ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ Benefits ยังแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วนคือ ๓๑ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านวัตถุ Material Benefits ได้แก่การมีส่วนร่วม

ของปัญหาซึ่งในขั้นตอนนี้ยังแบ่งย่อยออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ John M Cohen and Norman T Up Hoff 1980 219222 11 การมีส่วนร่วมในขั้นต้น Initial Decision เป็นการค้นหาคำความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ 12 การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ Ongoing Decision เป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหารวมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ 13 การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการ Operation Decision เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณีเช่นกลุ่มสตรีหรือกลุ่มหนุ่มสาวเพื่อที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยการเป็นสมาชิกร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างพลังอำนาจให้แก่องค์กร 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation เป็นการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏในขั้นตอนนี้ยังแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ 21 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร Resource Contribution ได้แก่การมีส่วนร่วมสละแรงกายการสละเงินการให้วัสดุอุปกรณ์และการให้คำแนะนำซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะให้ความรู้ความเต็มใจ 22 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน Administration and Contribution จะมีส่วนร่วมโดยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการฝึกอบรมผู้ที่เข้าปฏิบัติในโครงการหรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็นผู้ประสานงานในโครงการด้วย 23 การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการมักพบว่ามีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้าปฏิบัติ

เป็นไปได้ที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาโดยการประเมินสภาพที่เป็นอยู่และสาเหตุของปัญหาแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 11 การมีส่วนร่วมในขั้นต้น Initial Decision เป็นการค้นหาคำความต้องการที่แท้จริงซึ่งเป็นวิธีการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ 12 การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ Ongoing Decision เป็นการหาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ 13 การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจปฏิบัติการ Operation Decision เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการได้แก่อาสาสมัครผู้ประสานงานหรือกลุ่มที่รวมตัวกันตามประเพณีเช่นกลุ่มสตรีหรือกลุ่มคนหนุ่มสาวเพื่อที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมโดยการเป็นสมาชิกร่วมดำเนินการคัดเลือกผู้นำและการสร้างพลังอำนาจให้แก่องค์กร 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการและแผนงานและเป็นการก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของกิจกรรมและผลงานที่ปรากฏแบ่งออก 3 ส่วนได้แก่ 21 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร Resource Contribution ได้แก่การมีส่วนร่วมสละแรงกายสละเงินให้วัสดุอุปกรณ์และการให้คำแนะนำซึ่งทรัพยากรเหล่านี้ให้ความรู้ความเต็มใจ 22 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน Administration and Coordination จะมีส่วนร่วมโดยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมดำเนินการฝึกอบรมผู้ที่เข้าปฏิบัติในโครงการหรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็นผู้ประสานงานในโครงการด้วย 23 การมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการมักพบว่ามีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้าปฏิบัติในโครงการ

Coordination จะมีส่วนร่วมโดยวิธีการจ้างบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมดำเนินการฝึกอบรมผู้ที่เข้าปฏิบัติในโครงการหรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและเป็นผู้ประสานงานในโครงการด้วย 23 การมีส่วนร่วมในการเข้าไปเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการมักพบว่ามีลักษณะเป็นการบังคับให้เข้าปฏิบัติในโครงการมากที่สุดการมีส่วนร่วมโดยการบังคับให้ปฏิบัติจะต่างจากการให้ความร่วมมือเพราะการบังคับให้ทำนั้นผลประโยชน์ Benefits จะไม่ใช่เป็นสิ่งที่สำคัญแต่ถ้าเป็นการมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจนั้นจะมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังเกิดการมีส่วนร่วมด้วยวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 เดือนมกราคม มิถุนายน 2563 68 SAU JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES HUMANITIES 3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ Benefits แบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ 31 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ด้านวัตถุ Material Benefits ได้แก่การมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตรายได้หรือทรัพย์สิน 32 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม Social Benefits ได้แก่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในสังคมเช่นโรงเรียนสถานที่สาธารณะถนนประปา 33 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล Personal Benefits ได้แก่ความนับถือตนเอง Self Esteem พลังอำนาจทางการเมือง Political Power และความคุ้มค่าของผลประโยชน์ Sense of Efficacy 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation หมายถึงการมีส่วนร่วมในการวัดและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานรวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ

ในการเพิ่มผลผลิตรายได้หรือทรัพย์สิน๓๒การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม Social Benefits ได้แก่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคมเช่นโรงเรียนสถานที่สาธารณะหรือส่วนกลางของชุมชนเช่นการเพิ่มคุณภาพชีวิตการเกิดระบบน้ำประปา๓๓การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล Personal Benefits ได้แก่ความนับถือตนเอง Selfesteem พลังอำนาจทางการเมือง Political Power ความคุ้มค่าของผลประโยชน์ Sense of Efficacy ๔การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation หมายถึงการมีส่วนร่วม

Benefits ได้แก่การมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตรายได้หรือทรัพย์สิน 32 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม Social Benefits ได้แก่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคมเช่นโรงเรียนสถานที่สาธารณะหรือส่วนกลางของชุมชนเช่นการเพิ่มคุณภาพชีวิตการเกิดระบบน้ำประปา 33 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล Personal Benefits ได้แก่ความนับถือตนเอง Selfesteem พลังอำนาจทางการเมือง Political Power ความคุ้มค่าของผลประโยชน์ Sense of Efficacy 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation หมายถึงการมีส่วนร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานรวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไปแต่การมีส่วนร่วมในขั้นนี้ส่วนใหญ่บทบาทดังกล่าวจะเป็นของเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยจะเป็นการประเมินผลของงบประมาณที่จัดสรรนั้นนำไปใช้อย่างไรบางกรณีแม้แต่เจ้าหน้าที่เองยังไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนดังกล่าวการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนี้จะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของพลังความคิดของมวลชนที่จะทำให้องค์กรพัฒนาหรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป Cohen and Up Hoff อาทิตยกุลโรจน์ 2522 ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน Rifkin ได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็น 5 ระดับคือระดับที่ 1 การมีส่วนร่วมระดับเบื้องต้นประชาชนเป็นเพียงผู้รับผลประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรมเท่านั้น People Participate in the Benefits of Programs ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆเป็นการมีส่วนร่วมแบบรับผลประโยชน์ Passive ระดับที่ 2 ชุมชนมีส่วนร่วมด้านแรงงานกำลังเงินหรือทรัพยากรอื่นๆในการดำเนินงาน People Participate in Program

๑๔๑๕แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ไม่เลย๑คะแนนเล็กน้อย๒คะแนนมาก๓คะแนนมากที่สุด๔คะแนนกลุ่มที่๒ได้แก่ข้อ๓๔๕แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ไม่เลย๔คะแนนเล็กน้อย๓คะแนนมาก๒คะแนนมากที่สุด๑คะแนนเมื่อรวมคะแนนทุกข้อแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้๑๕๖๐คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป๔๔๕๐คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป๔๓คะแนนหรือน้อยกว่าหมายถึงสุขภาพจิตต่ำกว่าคน

แบบแบบหลักหนีสังคมในระดับปานกลางคะแนนตั้งแต่ 0 388 หมายถึงบุคคลมีวิธีการเผชิญปัญหาแบบแบบหลักหนีสังคมในระดับต่ำ 3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ของแต่ละข้อพร้อมหาค่าเป็นร้อยละและนำเสนอในรูปตารางและความเรียงวิธีจัดการกับความเครียดมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้ไม่เลยเท่ากับ 0 คะแนนเล็กน้อยเท่ากับ 1 คะแนนมากเท่ากับ 2 คะแนนมากที่สุดเท่ากับ 3 คะแนน 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบทดสอบ The New Thai Mental Health Indicator TMHI54 ฉบับสั้นอภิขัยมงคลและคณะ 2007 การให้คะแนนและการแปลผลค่าปกติ norm การให้คะแนน 1 แบบทดสอบ The New Thai Mental Health Indicator TMHI54 ฉบับสั้นอภิขัยมงคลและคณะ 2007 มีการให้คะแนนแบบประเมินโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้กลุ่มที่ 1 ได้แก่ข้อ 1 2 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 แต่ละข้อให้คะแนนดังนี้ไม่เลยเท่ากับ 1 คะแนนเล็กน้อยเท่ากับ 2 คะแนนมากเท่ากับ 3 คะแนนมากที่สุดเท่ากับ 4 คะแนนกลุ่มที่ 2 ได้แก่ข้อ 3 4 5 แต่ละข้อให้คะแนนดังนี้ไม่เลยเท่ากับ 4 คะแนนเล็กน้อยเท่ากับ 3 คะแนนมากเท่ากับ 2 คะแนนมากที่สุดเท่ากับ 1 คะแนนการแปลผลการประเมินดัชนีวัดสุขภาพจิตของคนไทยฉบับสั้น 15 ข้อมีคะแนนเต็มทั้งหมด 60 คะแนน 51 60 คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป Good 44 50 คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป Fair 43 คะแนนหรือน้อยกว่าหมายถึงสุขภาพจิตต่ำกว่าคน

๒๕๙๒การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ Implementation ประกอบไปด้วยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ๓การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ Benefits ทางด้านต่างๆประกอบไปด้วยผลประโยชน์ทางด้านวัสดุผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล๔การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไปทั้งนี้ตามกระบวนการมีส่วนร่วม

เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่งกล่าวคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ใดเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์การและหน่วยงานได้ดีที่สุด 17 วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 ตุลาคมธันวาคม 2564 2 รูปแบบการมีส่วนร่วมโคเฮนและอัฟฮอฟ Cohen Uphoff 1980 อ้างถึงในทิพวรรณสร้างตนเอง 2558 14 ได้กล่าวว่ามีส่วนร่วมโดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบดังนี้ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decisionmaking ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจปฏิบัติการ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ Implementation ประกอบด้วยการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานขอความร่วมมือทางด้านวัตถุประสงค์ผลประโยชน์ทางสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล 3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ Benefits ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้วยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วยผลประโยชน์ของโครงการรวมถึงผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล Evaluation เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดและเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป 3 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมธรรมรชิตฤกษ์ 2545 อ้างถึงในอรุณพมูลเดช 2559 28 กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญดังนี้ 1 การบริหาร

๒๗๐ผู้สูงอายุวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาแบบนิเทศศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปกร๒๕๕๕ชั้นเรียนที่ธีรไชยพัฒนาการศึกษาตัวแบบ ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างพลละ๕และพฤติกรรมด้านคุณธรรมในมิติของสังคม วัตถุประสงค์ของผู้ปฏิบัติกรฐานในพุทธศาสนาเถรวาทและความสามารถเชิงปัญญาของผู้นำ เชิงกลยุทธ์ในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ไทยวิทยานิพนธ์การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตศึกษาด้านการจัดการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีปทุม๒๕๕๗ทานตะวัน อินทร์จันทร์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขต เทศบาลเมืองลำพูนวิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหา

าหลักพรหมวิหาร๔คือเมตตากรุณาเมตตาอุเบกขากับอิทธิบาท๔มาร่วมบริหารงานมี ผลผลิตที่ดีการบริหารที่ดีเป็นองค์กรที่ดีมีความรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างถูกต้องทุก ฝ่ายได้รับประโยชน์ Win Win สามารถแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องชัดเจนหาให้ปัญหา ต่างๆลดลงองค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทำให้องค์กรเจริญรุ่งเรืองบรรณานุกรม มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๙ชั้นเรียนที่ธีรไชยพัฒนา การศึกษาตัวแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างพลละ๕และพฤติกรรมด้านคุณธรรมในมิติ ของสังคมวัตถุประสงค์ของผู้ปฏิบัติกรฐานในพุทธศาสนาเถรวาทและความสามารถเชิง ปัญญาของผู้นำเชิงกลยุทธ์ในธุรกิจธนาคารวารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์๑๕๒ปี ที่๑๕ฉบับที่๑มกราคม๒๕๖๒พาณิชยไทยกรุงเทพมหานครวิทยานิพนธ์การ จัดการดุษฎีบัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัย ศรีปทุม๒๕๕๗ณัฐพันธ์เขจรนันท์พฤติกรรมองค์กรกรุงเทพฯชีเอ็ดยูเคชั่น๒๕๕๑พระ ธรรมธีรราชมหาวิทยาลัยโศกญาณเสถียรวิปัสสนากรรมฐานกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๒พระธรรมปิฎกปอญโตโศกญาณกรรมพุทธศาสตร์ฉบับ ประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่๑๒กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๖๑การบรรยายพิเศษในการประชุมสัมมนาผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา การศึกษากับพัฒนาทรัพยากรมนุษย์๑๐สิงหาคม๒๕๓๕พระธรรมโกศาจารย์ประยูร ธรรมจิตโดมณษย์ศาสตร์กับการพัฒนาประเทศไทยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย๒๕๕๘ศิริวรรณเสวีรัตน์และคณะการจัดการและพฤติกรรมองค์กรกรุงเทพ ธานีฟิล์มและไซเท็กซ์๒๕๕๐สายหยุดใจสารานุกรมและสุภาพพิศาลบุตรการพัฒนาองค์การ พิมพ์ครั้งที่๗กรุงเทพมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต๒๕๔๙ Armstrong M Strategies for Human Resource Management London Kogan Page 1992 G Bohlander

ชื่อเรื่องพระพุทธเจ้าในสังคมวัฒนธรรมล้านนาวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่๒๕๖๑พระมหาบุญมา ปรุกโกมคณห์นัการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อและการบูชาพระธาตุของชาวพุทธในล้าน นาช้างวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๖๐พระมหาสิงห์คำรักปการศึกษ วิเคราะห์คัมภีร์อานิสงส์ล้านนาวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาภาษาและ วรรณกรรมล้านนาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่๒๕๕๙พระมหาสุทนต์ยอภาคโร อบอุ่น

ราชวิทยาลัยนัฐธรรมณีรัตน์ 2551 อิทธิพลของพุทธศาสนamahayanที่มีต่อระบบบัณฑิตใน ประเทศไทยในวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตคณะศิลปศาสตรสาขาวิชาพุทธ ศาสนากรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ปวงศาคณาจารย์ 2542 สารานุกรม วัฒนธรรมไทยภาคเหนือเล่ม 11 กรุงเทพมหานครมูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทยธนาคาร ไทยพาณิชย์พระนัฐสิทธิชัยอุสหมโมณินทรเศรษฐ์ 2556 การศึกษาดีริจจันวิชาในม มของพระพุทธศาสนาเถรวาทในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตคณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระเกียรติยอดต สนโดโฆชาวัฒน์ 2548 การศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาของร่างทรง กรณีศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตคณะพุทธ ศาสตร์สาขาวิชาพระพุทธศาสนากรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัยพระพรหมคุณาภรณ์ปอญโต 2548 พระพุทธศาสนาในเอเชีย กรุงเทพมหานครธรรมสภาวารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 มิถุนายน 2562 2021 พระพรหมคุณาภรณ์ปอญโต 2551 พจนานุกรมพุทธศาสนฉบับประมวลธรรม กรุงเทพมหานครบริษัทเอสอาร์พริ้นดิงแมสโปรดักส์จำกัดพระพิชญพลสวนบุญรูปูปรุ ทอง 2544 การศึกษาหลักพุทธธรรมและคุณค่าที่ปรากฏในยันต์เทียนล้านนากรณีศึกษา เฉพาะในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลำปางในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตคณะพุทธ ศาสตร์สาขาวิชาพระพุทธศาสนาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระมหาส ทิตย์อภากรโอบอุ่น 2548 การศึกษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏใน วรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอานิสงส์และคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้าน นาในวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตคณะพุทธศาสตร์สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระศุภชัยขยสุโกศิริเขตสุวรรณ 2553 ผ้ายันต์ เฉพาะที่ข้าพเจ้าศึกษาพบในภาคเหนือ

วิสุทธิวงศ์ 2598 112 ทรงชี้ให้เห็นร่องรอยของคติการกำหนดอายุพระพุทธศาสนาใน พระวินัยปิฎกจลวรรคเรื่องทีพระนางมหาปชาบดีโคตมีซึ่งเป็นพระนางของบวชใน พระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าทรงตรัสกับพระอานนว่าดูก่อนอานนทีถ้าผู้หญิงจักไม่ได้ บวชในพระธรรมวินัยทีพระเถภาคประกาศแล้วพรหมจรรย์จักตั้งอยู่ได้นานพระสัทธรรม จักดำรงอยู่ได้ตลอด 1 000 ปีแต่หากเหตุทีผู้หญิงบวชเข้ามาในพระธรรมวินัยทีเถภาค ประกาศพรหมจรรย์

ให้สตรีมาบวชเป็นภิกษุณีและถ้าภิกษุณีคือเปลี้ยก็ควรที่จะให้มีเปลี้ยก่อนถึงจะรู้ว่า จะป้องกันอย่างไรขณะที่ยังไม่มีการบัญญัติจึงไม่ควรรีบกำหนดครุธรรมขึ้นมาก่อนควรที่จะมี ภิกษุณีก่อนแล้วจึงมีครุธรรม 8 ดังนั้นครุธรรม 8 จึงไม่ใช่สิ่งที่พระพุทธเจ้าบัญญัติก่อนที จะพูดถึงประเด็นนี้ผู้เขียนขอแยกเหตุการณ์ในสมัยพุทธกาลทีบันทึกด้วยบาลีขึ้นมาทบท วนซึ่งจะช่วยในการวิเคราะห์ในประเด็นอื่นๆต่อไปคือหลังจากทีพระอานนทีทูลขอการ บวชภิกษุณีและพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้ครุธรรมเป็นเครื่องพิสูจน์ความตั้งใจของสตรี เพศแล้วเมื่อพระนางปชาบดีโคตมีรับครุธรรมพระอานนทีได้ไปกราบทูลรายงาน พระพุทธเจ้าและพระพุทธองค์ทรงตอบกลับและกล่าวข้อความว่าพระพุทธเจ้าข้าพระนาง มหาปชาบดีโคตมียอมรับครุธรรม๘ประการแล้วพระมาตัจจาของพระผู้มีพระภาคเจ้า อุปสมบทแล้วพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่าดูก่อนอานนทีถ้าสตรีจักไม่ได้ออกจากเรือน บวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยทีเถภาคประกาศแล้วพรหมจรรย์จักตั้งอยู่ได้นานสัทธรรม จะพึงตั้งอยู่ได้ตลอดพันปีที 323 วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการปีที่ 28 ฉบับที่ 1 มกราคม มิถุนายน 2564 เพราะสตรีออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยทีเถภาคประกาศ แล้วบัดนี้พรหมจรรย์จักไม่ตั้งอยู่ได้นานสัทธรรมจักตั้งอยู่ได้เพียง๕๐๐ปีเท่านั้นดูก่อน อานนทีสตรีได้ออกจากเรือนบวชเป็นบรรพชิตในธรรมวินัยนั้นเป็นพรหมจรรย์ ไม่ตั้งอยู่ได้นานเปรียบเหมือนตระกูลเหล่าใดเหล่าหนึ่งทีมีหญิงมากมีชายน้อยตระกูล เหล่านั้นถูกพวกโจรผู้ลัทธิภัยกำจัด

ที่สุดโดยคำตอบจะมีตัวเลือกคือไม่เลยหมายถึงไม่เคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกหรือไม่เห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆเล็กน้อยหมายถึงเคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกในเรื่องนั้นๆเพียงเล็กน้อยหรือเห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆเพียงเล็กน้อยมากหมายถึงเคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกในเรื่องนั้นๆมากหรือเห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆมากที่สุดหมายถึงเคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกในเรื่องนั้นๆมากที่สุดหรือเห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆมากที่สุดขอคำถามไม่เลยเล็กน้อย

ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันให้ท่านสำรวจตัวท่านเองและประเมินเหตุการณ์อาการความคิดเห็นและความรู้สึกของท่านว่าอยู่ในระดับใดแล้วตอบลงในช่องคำตอบที่เป็นจริงกับตัวท่านมากที่สุดโดยจะมีคำตอบ 4 ตัวเลือกคือไม่เลยหมายถึงไม่เคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกหรือไม่เห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆเล็กน้อยหมายถึงเคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกในเรื่องนั้นๆเพียงเล็กน้อยหรือเห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆเพียงเล็กน้อยมากหมายถึงเคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกในเรื่องนั้นๆมากที่สุดหรือเห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆมากที่สุดหมายถึงเคยมีเหตุการณ์อาการความรู้สึกในเรื่องนั้นๆมากที่สุดหรือเห็นด้วยกับเรื่อนั้นๆมากที่สุดขอคำถามไม่เลยเล็กน้อยมากที่สุดทรลลลล 1 ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต 2 ท่านรู้สึกสบายใจ 3 ท่านรู้สึกดีขึ้นเบิกบานใจ 4 ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีความสุขสงบความสงบสุขในจิตใจ 5 ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการดำเนินชีวิต 6 รู้สึกผิดหวังในตัวท่านเอง 7 ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีแต่ความทุกข์ 8 ท่านรู้สึกกังวลใจ 9 ท่านรู้สึกเศร้าโดยไม่ทราบสาเหตุ 10 ท่านรู้สึกโกรธหงุดหงิดง่ายโดยไม่ทราบสาเหตุ 11 ท่านต้องไปรับยาบาลเสมอๆเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและทำงานได้การปรึกษา 12 ท่านเป็นโรคเรื้อรังมีพาดลหมซักๆมาหว่านอ 95 13 เมื่อท่านมีปัญหาไม่มีใครให้คำปรึกษาช่วยเหลือได้ขอคำถามไม่เลยก็เล็กน้อยที่สุดลลลลล 14 ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น 15 ท่านมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนบ้าน 16 ท่านมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงานทำงานร่วมกับคนอื่น 17 ท่านคิดว่าท่านมีความเป็นอยู่และฐานะทางสังคมที่ท่านได้คาดหวังไว้ 18 ท่านรู้สึกประหลาด

มากที่สุดคะแนน ๑ ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต ๒ ท่านรู้สึกสบายใจ ๓ ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการดำเนชีวิตประจำวัน ๔ ท่านรู้สึกผิดหวังในตนเอง ๕ ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีแต่ความทุกข์ เมื่อมีปัญหาท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไข ท่านมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือเรื่องร้ายแรงเกิดขึ้น ๖ ท่านมั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต ๗ ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจ

ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส 390 รองลงมาท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไขเมื่อมีปัญหา 383 ส่วนระดับความสุขของผู้สูงอายุต่ำสุดท่านมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น 314 รองลงมาท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต 357 ดังแสดงในตารางที่ 2 X X X X X X X วารสารโรงพยาบาลนครพนม NAKHONPHANOM HOSPITAL JOURNAL 88 ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยระดับความสุขของผู้สูงอายุจำแนกตามข้อคำถามที่ตอบก่อนและหลังการทดลอง n 30 ลำดับคำถามก่อนระดับความสุขหลังระดับความสุข SD SD 1 ท่านรู้สึกพึงพอใจในชีวิต 341 0562 มาก 357 0342 มาก 2 ท่านรู้สึกสบายใจ 356 0504 มาก 377 043 มาก 3 ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการดำเนชีวิตประจำวัน 298 0754 มาก 362 0472 มาก 4 ท่านรู้สึกผิดหวังในตัว 287 0615 มาก 376 043 มาก 5 ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีแต่ความทุกข์ 296 0526 มาก 380 0406 มาก 6 ท่านสามารถทำใจยอมรับได้สำหรับปัญหาที่ยากจะแก้ไขเมื่อมีปัญหา 347 0552 มาก 383 0379 มาก 7 ท่านมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรงเกิดขึ้น 362 046 มาก 314 0417 มาก 8 ท่านมั่นใจที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในชีวิต 365 0475 มาก 374 043 มาก 9 ท่านรู้สึกเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีปัญหา 347 0507 มาก 372 0404 มาก 10 ท่านรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา 353 0629 มาก 390 0305 มาก 11 ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส 382 0484 มาก 390 0305 มาก 12 ท่านรู้สึกภูมิใจในตน

เล็กน้อย ๒ คะแนนมากที่สุด ๔ คะแนนกลุ่มที่ ๒ ได้แก่ ข้อ ๓ ๔ ๕ แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ไม่เลย ๔ คะแนนเล็กน้อย ๓ คะแนนมาก ๒ คะแนนมากที่สุด ๑ คะแนนการแปลผลเมื่อรวมคะแนนทุกข้อแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้ คะแนนเต็ม ๖๐ คะแนน ๕๑-๖๐ คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป ๔๕-๕๐ คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป ๔๓ คะแนนหรือน้อยกว่าหมายถึงสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป

ขึ้นในชีวิตข้อ 9 ท่านรู้สึกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีทุกข์ข้อ 10 ท่านรู้สึกเป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหาข้อ 11 ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเมื่อมีโอกาสข้อ 12 ท่านรู้สึกภูมิใจในตนเองข้อ 13 ท่านรู้สึกมั่นคงปลอดภัยเมื่ออยู่ในครอบครัวข้อ 14 หากท่านป่วยหนักท่านเชื่อว่าครอบครัวจะดูแลท่านเป็นอย่างดีข้อ 15 สมาชิกในครอบครัวมีความรักและผูกพันต่อกันซึ่งแต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ไม่เลย 1 คะแนนเล็กน้อย 2 คะแนนมาก 3 คะแนนมากที่สุด 4 คะแนนกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ข้อ 3 ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการดำเนินชีวิตประจำวันข้อ 4 ท่านรู้สึกผิดหวังในตัวข้อ 5 ท่านรู้สึกว่าชีวิตของท่านมีแต่ความทุกข์ซึ่งแต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ไม่เลย 4 คะแนนเล็กน้อย 3 คะแนนมาก 2 คะแนนมากที่สุด 1 คะแนนการแปลผลทำโดยการรวมคะแนนทุกข้อแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้ คะแนนเต็ม 60 คะแนน 51-60 คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตดีกว่าคนทั่วไป 44-50 คะแนนหมายถึงสุขภาพจิตเท่ากับคนทั่วไป 43 คะแนนหรือน้อยกว่าหมายถึงสุขภาพจิตต่ำกว่าคนทั่วไป ตัวแปรต้นเป็นตัวแปรที่สะท้อนถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมได้แก่เพศอายุสถานภาพสมรสรายได้สุขภาพการศึกษาหนี้สินความรูสึกมีหนี้สินการมีงานทำขนาดของครัวเรือนและจำนวนบุตรซึ่งการเลือกตัวแปรต้นนั้นมาจากกรอบทฤษฎีทฤษฎีการที่เกี่ยวของทั้งในประเทศ

ราชภัฏเชียงใหม่ ๒๕๕๔ รวมถึงวิจัยศึกษาคือศึกษาคณบดีมนตรีและคณะหอไตรล้านนา รายงานการวิจัยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมกระทรวงวัฒนธรรม ๒๕๕๗ หัวหน้าวิจัยศึกษาคือศึกษาคณบดีมนตรี พระครูธีรสุดพจน์และธณิกานต์วรรณมานทุกมีปฏิฐานล้านนา รายงานการวิจัยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมกระทรวงวัฒนธรรม ๒๕๕๘ หัวหน้าวิจัยศึกษาคือศึกษาคณบดีมนตรีและธณิกานต์วรรณมานแห่งการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพระบรมสารีริกธาตุกับการสร้างบ้านเมืองบนที่ราบเชียงใหม่ รายงานการวิจัยสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๕๙ หัวหน้าวิจัยศึกษาคือ

PAIDHNA JOURNAL Vol17 No1 January/June 2021 197 เอกสารอ้างอิงคณะอนุกรรมการตรวจสอบและชำระตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ 2538 ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ฉบับ 700 ปีเชียงใหม่ เมืองพระธรรมปิฎกประยุทธ์ปยุตโต 2551 พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลศัพท์กรุงเทพฯ พิมพ์พระยาประชาภิจักรจิกร 2557 พงศาวดารโยนกถนนทริศรีปัญญาพระรัตนปัญญาเถระ 2501 ชินกาลมาลีปกรณ์ กรุงเทพฯ กรมศิลปากรพิเศษเจียจันทรพงษ์ 2545 หาพระหาเจ้ากรุงเทพฯ มติชนพระนันทันท์ ขาว 2553 การศึกษารูปแบบโบสถ์และวิหารล้านนาในเขตภาคเหนือตอนบนตั้งแต่ยุคพื้นฟูอาณาจักรล้านนาถึงยุคครุฑาศรีวิชัยวิทยาลัยนิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพฯ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วรรณญาณนุญยส์รัน 2542 การศึกษาแบบบริหารทรงปราสาทในเขตภาคเหนือ รายงานผลการวิจัยเชียงใหม่ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วัดพระธาตุลำปางหลวง 2550 ตำนานวัดพระธาตุลำปางหลวง บูรณะและเบียงคดหอไตรและกุฎพระแก้วเชียงใหม่ สำนักศิลปากรที่ 7 นานศึกษาคือศึกษาคณบดีมนตรี 2559 ข้อวินิจฉัยประวัติครุฑาเจ้าศรีวิชัยเชียงใหม่ กลุ่มพุทธมอส์วารสารปณิธานปีที่ 17 ฉบับที่ 1 มกราคม มิถุนายน 2564 198 PAIDHNA JOURNAL Vol17 No1 January/June 2021 ศึกษา คือศึกษาคณบดีมนตรีและคณะ 2557 หอไตรล้านนา รายงานผลงานวิจัยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมกระทรวงวัฒนธรรม ศึกษา คือศึกษาคณบดีมนตรีธณิกานต์วรรณมานแห่ง 2559 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพระบรมสารีริกธาตุกับการสร้างบ้านเมืองบนที่ราบเชียงใหม่ รายงานการวิจัยเชียงใหม่ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหา